

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ (Mantra PrasnaH)

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated Oct 31, 2025.

1. This replaces the earlier version 0.1 dated May 31, 2021.
2. This version has been updated with the errors found and reported till Oct 31, 2025. We have added padams as per availability from other sources.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 20th March 2018
2nd	Version Number	0.1 dated 31st May 2021

Notes on Ekaagni Kanda Compilation:

Source Reference:

This book is compiled from Ekaagni Kanda book published under the authority of Maharaja of Mysore in 1902 edited by Great Scholar Srinivasa Acharya containing the commentary of Shri Haradatta Mishra printed at Government Branch Press, Mysore.

Structure of the Book:

Ekaagni Khanda has two Prapaatakas, first with 18 Khandas and Second with 22 Khandas. A Khanda is a section with specific set of Statements consisting of Mantras. The Source Book gives the number of Statements as well as the number of Mantras in each Khanda. The Mantra Number reference is given at the end of word/padam or statement where the Mantra ends. The Subject title is also given in the Source book. These are given as titles in Index for reference and we have also indicated the end of specific subjects wherever reference is available. Korvai is given for each Khanda indicated as (K1,K2) etc. as reference with the number of statements in that Khanda. If a Khanda has more than 20 Statements, both 10th and 20th Statement will have a reference as “()”.

A number of short forms of Mantras are given for which the expansion is provided in a Box. “{ }” bracket symbol used here to indicate the Mantras which are to be expanded.

Anushangam also is present for few Mantras and are represented immediately after the corresponding Mantra. “ * ” star symbol has been used to indicate the Mantras which are to be chanted in “anushanga” format.

References of Source Mantras have been indicated where a Mantra is expanded. The symbols or notations used are:

TS	-	Taittiriya Samhita
TB	-	Taittiriya Braahamanam
TA	-	Taittiriya Aranyakam
EAK	-	Ekaagni Kaandam
RV	-	Rig Veda Samhita

In This Edition

We have given padam for majority of the sections. The Books referred for this purpose are “Apasthamba purva payogyam” publised in various languages. Wherever padam is not found , we have indiciated those areas also.

Dedication

Our humble pranams at the holy feet of revered Gurujis,
Veda Brahmarshree Acharya Ramesh Dravid Shastrikal - (BHU)
Palghat, Kerala

and

Veda Brahmarshree Pranav Swaminatha Ghanapadikal ,
(Ghanapadi in Rigveda and Krishna Yajurveda) – USA.

We dedicate this new version to them for their selfless service in teaching and propagating the sacred Vedas. Their guidance and blessings have been our strength and inspiration.

Also Our pranams to all the Gurujis and Guruparamparas.

Table of Contents

1. കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ പ്രപാഠകഃ - 1	11
1.1 വിവാഹേ വരപ്രേഷാദഃ.....	13
1.1.1. വരപ്രേഷണം	13
1.1.2. സ്വയം ദൃഷ്ട്വാ ജപഃ.....	14
1.1.3 സമീക്ഷണം.....	14
1.1.4. വധ്വാ മൂവോരന്തരം സംസൃജ്യ പ്രതീചീനം നിരസനം.....	14
1.1.5. കന്യാനയനകാലേ ബന്ധുജനരോദനേ ജപഃ.	15
1.1.6. ജലാഹരണായ പ്രേഷണം.....	15
1.1.7 വധുശിരസി ദർഭേണിനിധാനം.....	15
1.1.8 തസ്തിന്നിണ്ണേ ഉഗച്ഛിദ്രപ്രതിഷ്ഠാപനം	16
1.1.9 ഛിദ്രേ സുവർണനിധാനം	16
1.2 വിവാഹേ സ്നാനാദഃ.....	17
1.2.1 സ്നാനമന്ത്രാഃ.....	17
1.2.2. അഹതസ്യ വാസസഃ പരിധാനം	19
1.2.3. യോക്ത്രബന്ധനം	19
1.2.4. അഗ്നിമദ്യാനയനം.....	20
1.3 ആജ്യഭാഗാന്തേ അഭിമന്ത്രണം	21
1.3.1. ആജ്യഭാഗാന്തേ അഭിമന്ത്രണം	21
1.3.2. പാണിഗ്രഹണമന്ത്രാഃ.....	21
1.3.3 സപ്തപദാഭിപ്രക്രമണം.....	22
1.4 വിവാഹേ പ്രധാനാഹുതിമന്ത്രാഃ.....	25
1.4.1 പ്രധാനാഹുതിമന്ത്രാഃ.....	25
1.5 അശ്വാസ്ഥാപനാദഃ.....	30
1.5.1. അശ്വാസ്ഥാപനം.....	30
1.5.2. ലാജഹോമപ്രദക്ഷിണാദി.....	30
1.5.3. യോക്ത്രവിമോചനം	32
1.5.4 അനുഗതസ്യ ഘോസനാഗ്നേഃ സമാധാന മന്ത്രാഃ.....	33
1.6 വിവാഹേ പ്രയാണകാലേ സ്ഥസ്യോത്തംഭനീ.....	34
1.6.1. പ്രയാണകാലേ സ്ഥസ്യോത്തംഭനീ.....	34
1.6.2. വാഹയോജനം.....	34
1.6.3. ആരോഹണകാലേഽഭിമന്ത്രണം.....	35

1.6.4. വർത്തനോസ്സുത്രസ്തരണം	36
1.6.5 തതുപരി ഗമനം.....	36
1.7 വിവാഹേ തീർത്ഥാദിവ്യതിക്രമജപാദൃഃ.....	38
1.7.1. തീർത്ഥാദിവ്യതിക്രമേ ജപഃ	38
1.7.2. നാവോഽനുഗുണമന്ത്രണം	38
1.7.3. തീർത്ഥാ ജപഃ.....	38
1.7.4. ശുശാന്താദിവ്യതിക്രമേ ഹോമഃ.....	38
1.7.5. ക്ഷീരിവൃക്ഷാദിവ്യതിക്രമേ ജപഃ	41
1.7.6. നദ്യാദിവ്യതിക്രമേ ജപഃ.....	42
1.7.7. വദ്ധൈ ഗൃഹപ്രദർശനം	42
1.7.8. വാഹയോവിമോകഃ.....	43
1.8 വിവാഹേ ചർമ്മാസ്തരണാദൃഃ	44
1.8.1. ചർമ്മാസ്തരണം	44
1.8.2. ഗൃഹപ്രവേശേ വാചനം	44
1.8.3 പ്രവിശ്യ ഹോമഃ.....	44
1.9 വിവാഹേ ചർമ്മോപവേശനാദൃഃ.....	49
1.9.1. ചർമ്മോപവേശനം	49
1.9.2. ഷാലകായ ഫലദാനം.....	49
1.9.3. ഗൃഹപ്രവേശേ ജപഃ.....	49
1.9.4. ധ്രുവാരുന്ധാതി ദർശനം	50
1.9.5 ഉപകാരണസമാപനയോഃ കാന്ധർഷീണാമനന്തരം ഹോമഃ	51
1.9.6. സ്വയം പ്രജ്വലിതേഽഗ്നൗ സമിദാധാനം.....	51
1.10 വിവാഹേ ദാണോത്ഥാപന മന്ത്രാദൃഃ	52
1.10.1. ദാണോത്ഥാപന മന്ത്രൗ.....	52
1.10.2 ചതുർത്ഥീ ഹോമഃ.....	52
1.11 വിവാഹേ വധവരയോരന്യോന്യ സമീക്ഷണാദൃഃ.....	56
1.11.1. വധവരയോരന്യോന്യം സമീക്ഷണം.....	56
1.11.2. ആജ്യശേഷേണ ഹൃദയദേശേ സമഞ്ജനം.....	57
1.11.3 സമഞ്ജനേ ജപഃ.....	57
1.12 വിവാഹേ സമാവേശന ജപഃ.....	59
1.12.1.സമാവേശനകാലേ ജപഃ.....	59
1.13 ഗർഭധാനേ ഋതുസമാവേശഃ	61

1.13.1.ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം.....	61
1.14 ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം.....	64
1.14.1. ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം.....	64
1.14.2. അർത്ഥപ്രാധാന്യ പരീക്ഷവപരികാസനേ ജപഃ.....	66
1.14.3 ചിത്രിയസ്യ വനസ്തേരഭിമന്ത്രണം	66
1.14.4 ശക്യദ്രിതേരുപസ്ഥാനം.....	66
1.14.5. സിഗ്ധാതസ്യാഭിമന്ത്രണം	66
1.14.6. ശകുനേരഭിമന്ത്രണം	66
1.15 ദംപത്യോർ-ഹൃദയവിശ്ലേഷേ ഹൃദയ-സംസർഗ്ഗേഹ്യാർ-ഹോമഃ	67
1.15.1 ദംപത്യോർ-ഹൃദയവിശ്ലേഷേ ഹൃദയ-സംസർഗ്ഗേഹ്യാർ-ഹോമഃ	67
1.16 പത്യുർവശീകരണം കർമ്മ.....	70
1.16.1. പത്യുർവശീകരണം കർമ്മ.....	70
1.17 സപത്നീബാധനം കർമ്മ.....	72
1.17.1. സപത്നീബാധനം കർമ്മ.....	72
1.18 വധാഃ യക്ഷ്മാദിഹരം കർമ്മ.....	74
1.18.1 വധാഃ യക്ഷ്മാദിഹരം കർമ്മ.....	74
2. കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ - ദ്വിതീയ പ്രപാഠകഃ...79	
2.1 ഉപനയനമന്ത്രാഃ.....	79
2.1.1 ക്ഷുര കർമ്മ.....	79
2.2 ഉപനയനമന്ത്രാഃ.....	82
2.2.1.സമിദാധാനം	82
2.2.2. അശ്വാസ്താപനം.....	82
2.2.3. വാസഃ പരിധാനം.....	82
2.2.4. മൗണ്ഡ്യജനി മന്ത്രാഃ	85
2.3 ഉപനയനമന്ത്രാഃ.....	87
2.3.1. അഗ്രേരുത്തരതോഽവസ്ഥാപനം പ്രോക്ഷണം ഹസ്തഗ്രഹണം പരിഭാനം ഉപനയനം കർമ്മ ജപഃ പ്രശ്ന-പ്രതിവചനം ച.....	87
2.4 ഉപനയനമന്ത്രാഃ.....	91
2.4.1.ഹോമ മന്ത്രാഃ	91
2.4.2. കൂർചാരോഹണം	95

2.4.3. സാവിത്രി.....	95
2.4.4. ഓഷ്ടകർണോപസ്സർ.ശനം.....	95
2.5 ഉപനയനമന്ത്രാഃ.....	96
2.5.1. ദണ്ഡാദാനം.....	96
2.5.2. കുമാരവാചനം ഉത്ഥാപനം ആദിത്യോപസ്ഥാനം ഹസ്തഗ്രഹണം ച.....	96
2.6 ഉപനയനമന്ത്രാഃ.....	100
2.6.1 സമിദാധാനം.....	100
2.6.2 സംശാസനം വാസസ ആദാനം ച.....	103
2.7 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ.....	104
2.7.1. സമിദാദാനം.....	104
2.7.2. ക്ഷുര കർമ്മ.....	104
2.7.3. മേഖലായാ ഉപജൂഹനം.....	107
2.7.4. സ്നാന മന്ത്രാഃ.....	107
2.7.5. ദന്തധാവമം വാസഃ പരിധാനം ച.....	110
2.7.6. ദേവതാഭ്യശ്ചന്ദനപ്രദാനം.....	110
2.7.7.ആത്മനോഽനുലേപഃ.....	111
2.7.8. ഉദപാത്രേ സൗവർണ്ണമണിപരിപ്ലാവനം.....	111
2.7.9. ഗ്രീവാസ്യാബന്ധനം.....	111
2.7.10. വാസസഃ പരിധാനം.....	112
2.8 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ.....	115
2.8.1. ഹോമഃ.....	115
2.8.2. സ്രഗ്ബന്ധനം.....	117
2.8.3. ആഞ്ജനമന്ത്രഃ.....	117
2.9 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ.....	118
2.9.1. ആഞ്ജനമന്ത്രഃ.....	118
2.9.2. അദർശവേഷണ ഉപാനദ്ഗ്രഹണ ദണ്ഡാദാൻ ദിഗൂപസ്ഥാന നക്ഷത്രചന്ദ്രോപസ്ഥാനാനി.....	118
2.9.3. മധുപർകമന്ത്രാഃ.....	119
2.10 മധുപർകമന്ത്രാഃ.....	122
2.10.1. മധുപർകമന്ത്രാഃ.....	122
2.11 സീമന്തോന്നയനം.....	125

2.11.1. ഹോമമന്ത്രാഃ.....	125
2.11.2 വീണാഗാനമന്ത്രൗ	129
2.11.3 പുംസവനം.....	130
2.11.4 ക്ഷിപ്രം സവനം.....	130
2.11.5 ജരായുണാഽവാക്പതനേ യജുർഭ്യാമവോക്ഷണം.....	130
2.11.6. ജാത കർമ്മ	131
2.12 ജാത കർമ്മ.....	136
2.12.1 മൃധന്യവശ്രവാനം	136
2.12.2 ദക്ഷിണേ കർണേ ജപഃ.....	136
2.12.3 പ്രാശനമന്ത്രാഃ	136
2.12.4 സ്രാപനമന്ത്രാഃ.....	137
2.12.5 പൃഷ്ഠാജ്യ പ്രാശനം	139
2.13 ജാതകർമ്മ	140
2.13.1 മാതൂരഭേ കുമാരമാദധാതി.....	140
2.13.2 സ്തനം ധാപയതി.....	140
2.13.3 പൃഥിവ്യഭിമർശനം.....	140
2.13.4 കുമാരാഭിമർശനം.....	141
2.13.5 ശിരസ്ത ഉദക്തംഭനിധാനം.....	141
2.13.6 ഫലീകരണമിശ്രസർഷപഹോമഃ.....	141
2.14 ജാതകർമ്മ	144
2.14.1 ഫലീകരണമിശ്രസർഷപഹോമഃ.....	144
2.14.2 പുത്രസ്യാഭിമന്ത്രണം	145
2.14.3 മൃഗന്യവശ്രവണം.....	145
2.14.4 ദക്ഷിണേ കർണേ ജപഃ.....	146
2.14.5 കുമാര്യാ അഭിമന്ത്രണം.....	147
2.14.6 അന്നപ്രാശന മന്ത്രാഃ.....	147
2.14.7 ചൗള മന്ത്രാഃ	149
2.15 ഗൃഹനിർമാണ പ്രവേശൗ	151
2.15.1 ഗൃഹനിർമാണപ്രവേശൗ.....	151
2.16 സ്വഗൃഹഹീതസ്യാഭിമന്ത്രണം	157
2.16.1 സ്വഗൃഹഹീതസ്യാഭിമന്ത്രണം.....	157
2.16.2 ശബ്ദഗൃഹഹീതസ്യാഭി-മന്ത്രണം	158

2.16.3 സർപഞ്ചലിഃ.....	159
2.17 സർപഞ്ചലിഃ.....	160
2.17.1 സർപഞ്ചലിഃ	160
2.18 ആഗ്രയണാദൃഃ	170
2.18.1. ആഗ്രയണം	170
2.18.2 ഹേമന്തപ്രത്യുവരോഹണം.....	170
2.18.3 ഇൗശാന ബലിഃ.....	172
2.19 മാസിശ്രാദ്ധം	175
2.19.1 മാസിശ്രാദ്ധം.....	175
2.20 മാസിശ്രാദ്ധം	180
2.20.1 മാസിശ്രാദ്ധം.....	180
2.20.2 അഷ്ടകാ.....	182
2.21 അഷ്ടകാദൃഃ.....	184
2.21.1 അഷ്ടകാ.....	185
2.21.2 സനിമിത്യാ ജപഃ	186
2.21.3 രമാദിലാഭേ സ്വീകാരഃ.....	186
2.21.4 സംഭവാദമേധ്യതഃ കർമ്മ.....	188
2.22 വിവിധകർമ്മാണി	188
2.22.1. ക്രോധാപനയനാർത്ഥം കർമ്മ.....	189
2.22.2. അസംഭവേച്ഛോഃ കർമ്മ.....	189
2.22.3. പുണ്യവ്യവഹാരസിദ്ധ്യർത്ഥം കർമ്മ.....	189
2.22.4. സ്നേഹാവിച്ഛേദാർത്ഥം കർമ്മ.....	189
2.22.5 പലായിതദാസുദീനാം പുനരാഗമനഫലം കർമ്മ.....	190
2.22.6 ദേഹേ ഫലദിപതനേ പ്രക്ഷാലനം.....	190
2.22.7 ആഗാരസ്ഥുണാവിരോഹണാദീഷു ഹോമഃ.....	191
2.22.8 അമാത്യാനാമാഭിമുഖ്യേന നിയനേ പരിധിനിധാനം.....	195

=====

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ।

1. കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ പ്രപാഠകഃ - 1

ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ പ്രാരംഭഃ

അദിതേ॑സനു॑ മ॒ന്യ॒സ്വ । അ॒നു॒മ॒തേ॑സനു॑ മ॒ന്യ॒സ്വ ।
സ॒ര॒സ്വ॒തേ॑സനു॑ മ॒ന്യ॒സ്വ । ദേ॒വ॒ സ॒വി॒തഃ॑ പ്ര॒സു॒വ ॥

ഓം അ॒ഗ്ന॒യേ॑ സ്വാ॒ഹാ । സോ॒മായ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
വി॒ശ്വേ॒ഭ്യോ॑ ദേ॒വേ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ । ധ്രു॒വായ॑ ഭൂ॒മായ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
ധ്രു॒വ॒ക്ഷി॒തയേ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ച്യു॒ത॒ക്ഷി॒തയേ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
അ॒ഗ്ന॒യേ॑ സി॒ഷ്ട॒കൃ॒തേ॑ സ്വാ॒ഹാ ॥

അദിതേ॑സ॒നമ॑ഃസ്ഥാഃ । അ॒നു॒മ॒തേ॑സ॒നമ॑ഃസ്ഥാഃ ।
സ॒ര॒സ്വ॒തേ॑സ॒നമ॑ഃസ്ഥാഃ । ദേ॒വ॒ സ॒വി॒തഃ॑ പ്രാ॒സാ॒വീഃ ॥

ധ॒ർമായ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ധ॒ർമായ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
ഓ॒ഷധി॑വ॒ന॒സ്പ॒തി॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ । ര॒ക്ഷാ॑ദേ॒വ॒ജ॒നേ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
ഗൃ॒ഹ്യാ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒വ॒സാ॒നേ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
അ॒വ॒സാ॒ന॒പ॒തി॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ । സ॒ർവ॒ഭൃ॒തേ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
കാ॒മായ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷായ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
യദേ॑ജ॒തി ജഗ॑തി യ॒ച്ച ചേ॑ഷ്ട॒തി നാ॒മോ॑ ഭാ॒ഗോ॒ഽയം നാ॒മേ॒ സ്വാ॒ഹാ ।
പൃ॒ഥി॒വ്യേ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷായ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
ദി॒വേ॑ സ്വാ॒ഹാ । സൂ॒ര്യായ॑ സ്വാ॒ഹാ । ച॒ന്ദ്രമ॑സേ॒ സ്വാ॒ഹാ ।

നക്ഷത്രേഭ്യഃ സ്വാഹാ । ഇന്ദ്രായ സ്വാഹാ ।
 ബൃഹസ്പതയേ സ്വാഹാ । പ്രജാപതയേ സ്വാഹാ ।
 ബ്രഹ്മണേ സ്വാഹാ । സ്വധാ പിതൃഭ്യഃ സ്വാഹാ ।
 നമോ രൂദ്രായ പശുപതയേ സ്വാഹാ । യേ ഭൂതാഃ
 പ്രചരന്തി ദിവ്യാ നക്തം ബലി-മിച്ഛന്തോ വിതുദസ്യ പ്രേഷ്ടാഃ ।
 തേഭ്യോ ബലിം പുഷ്ടികാമോ ഹരാമി മയി പുഷ്ടിം പുഷ്ടിപതിർ
 ദധാതു സ്വാഹാ ॥

=====

വിവാഹമന്ത്രാഃ (1.1 – 1.12)

1.1 വിവാഹേ വരപ്രേഷാദഃ

1.1.1. വരപ്രേഷണം

ഹരിഃ ഓം ।

പ്രസുഗ്മന്താ ധിയസാനസ്യ സക്ഷണി വരേഭിർ വരാഽ

അഭി ഷു പ്രസീദത ।

അസ്മാകമിന്ദ്ര ഉഭയം ജുജോഷതി യഥ് സൗമ്യസ്യാസ്യസോ
ബുബോധതി ॥ 1

അനൃക്ഷരാ ഋജവഃ സന്തു പന്ഥാ യേഭിഃ സഖായോ
യന്തി നോ വരേയം ।

സമര്യമാ സം ഭഗോ നോ നിനീയാഥ് സംജാസ്തത്യഽ
സുയമമസ്തു ദേവാഃ ॥ 2

പ്രസുഗ്മന്താ - ധിയസാനസ്യ - സക്ഷണി - വരേഭിഃ - വരാൻ - അഭി -
സുപ്രസീദത ।

അസ്മാകം - ഇന്ദ്രഃ - ഉഭയം - ജുജോഷതി - യത് - സൗമ്യസ്യ -
അന്ധസഃ - ബുബോധതി ॥ (1.1.1 -1)

അനൃക്ഷരാഃ - ഋജവഃ - സന്തു - പന്ഥാഃ - യേഭിഃ - സഖായഃ -
യന്തി നഃ - വരേയം ।

സമര്യമാ - സം ഭഗോ നഃ - നിനീയാത് - സംജാസ്തത്യം -
സുയമം - അസ്തു - ദേവാഃ ॥ (1.1.1 - 2)

1.1.2. സ്വയം ദൃഷ്ട്വാ ജപഃ

അദ്രാത്യുഷ്ണീം വരുണാപതിഷ്ണീം ബൃഹസ്സതേ ।
 ഇന്ദ്രാപുത്രേഷ്ണീം ലക്ഷ്മ്യം താമസൈ സവിതഃ സുവ ॥ 3
 അദ്രാത്യുഷ്ണീം - വരുണ - അപതിഷ്ണീം - ബൃഹസ്സതേ ।
 ഇന്ദ്ര - അപുത്രേഷ്ണീം - ലക്ഷ്മ്യം താം - അസൈ -
 സവിതസ്സുവ । (1.1.2 - 3)

1.1.3 സമീക്ഷണം

അഘോരചക്ഷു-രപതിഷ്ഠേധി ശിവാ പതിഭ്യഃ സുമനാഃ
 സുവർചാഃ ।
 ജീവസൂർഭേവകാമാ സ്യോനാ ശന്നോ ഭവ
 ദിപഭേ ശഞ്ചതുഷ്ഠഭേ ॥ 4
 അഘോരചക്ഷുഃ - അപതിഷ്ണീ - ഏധി - ശിവാ - പതിഭ്യഃ -
 സുമനാഃ - സുവർചാഃ ।
 ജീവസൂഃ - ഭേവകാമാ - സ്യോനാ - ശന്നോ ഭവ - ദിപഭേ -
 ശഞ്ചതുഷ്ഠഭേ ॥ (1.1.3 - 4)

1.1.4. വധാ മൂവോരന്തരം സംസൃജ്യ പ്രതീചീനം നിരസനം.

ഇദമഹം യാ ത്വയി പതിഷ്ഠ്യലക്ഷ്മിസ്താം നിർദിശാമി ॥ 5
 ഇദമഹം - യാ ത്വയി - പതിഷ്ണീ - അലക്ഷ്മീഃ - താം -
 നിർദിശാമി । (1.1.4 - 5)

1.1.5. കന്യാനയനകാലേ ബന്ധുജനരോദനേ ജപഃ.

ജീവാഽ രുദന്തി വിമയന്തേ അദ്ധാരേ ദീർഘാമനു പ്രസിതിം
ദീധിയൂർ നരഃ () ।

വാമം പിതൃഭ്യോ യ ഇദഽ സമേരിരേ മയഃ പതിഭ്യോ ജനയഃ
പരിഷ്വജേ ॥ 6

ജീവാം - രുദന്തി - വിമയന്തേ - അദ്ധാരേ - ദീർഘാം - അനു -
പ്രസിതിം - ദീധിയൂഃ - നരഃ ।

വാമം - പിതൃഭ്യഃ - യേ - ഇദം - സമേരിരേ - മയഃ - പതിഭ്യഃ -
ജനയഃ - പരിഷ്വജേ ॥ (1.1.5 - 6)

1.1.6. ജലാഹരണായ പ്രേഷണം

വ്യുക്ഷത് ക്രൂര-മുദചന്താപ ആടസൈ ബ്രാഹ്മണാഃ സ്തപനഽ
ഹരന്തു ।

അവീരഘ്നീ-രുദചന്താപഃ ॥ 7

വ്യുക്ഷത്- ക്രൂരം - ഉദചന്തു - ആപഃ - ആടസൈ - ബ്രാഹ്മണാഃ -
സ്തപനം - ഹരന്തു ।

അവീരഘ്നീഃ - രുദചന്തു - ആപഃ । (1.1.6 - 7)

1.1.7 വധുശിരസി ദർഭേണിധാനം.

അര്യംണോ അഗ്നിം പരി യന്തു ക്ഷിപ്രം പ്രതീക്ഷന്താഃ ശാശ്വോ
ദേവരാശ്വ ॥ 8

അര്യംണഃ - അഗ്നിം - പരി യന്തു - ക്ഷിപ്രം - പ്രതീക്ഷന്താം -
ശാശ്വഃ- ദേവരാശ്വ । (1.1.7 - 8)

1.1.8 തസ്തിന്നിണ്ണേ ഉഗച്ഛിദ്രപ്രതിഷ്ഠാപനം .

ഖേനസഃ ഖേ രമഃ ഖേ യുഗസ്യ ശചീപതേ ।

അപാലാമിന്ദ്ര ത്രിഃ പൂർത്വകരമ് സൂര്യവർചസം ॥ 9

ഖേ - അനസഃ - ഖേ രമഃ - ഖേ യുഗസ്യ - ശചീപതേ ।

അപാലാം - ഇന്ദ്ര - ത്രിഃ - പൂർത്വീ - അകരത് - സൂര്യവർചസം ।

(1.1.8 - 9)

1.1.9 ചരിദ്രേ സുവർണനിധാനം

ശന്തേ ഹിരണ്യം ശമു സന്ത്യാപഃ ശന്തേ മേധീ ഭവതു

ശം യുഗസ്യ തൃദമ് ।

ശന്ത ആപഃ ശതപവിത്രാ ഭവന്ത്യാമാ പത്യാ തന്വാം സഃ

സ്യജന്വാ ॥ 10

ശന്തേ - ഹിരണ്യം - ശമു സന്തു - ആപഃ - ശന്തേ - മേധീ -

ഭവതു - ശം യുഗസ്യ - തൃദമ് ।

ശന്തേ - ആപഃ - ശതപവിത്രാഃ - ഭവന്തു - അമാ പത്യാ

(അഥ - പത്യാ) - തന്വാം - സഃസ്യജന്വാ । (1.1.9 - 10)

(ഭീധിയുർ നരോഽഷ്ടൗ ച) (K1) (18)

1.2 വിവാഹേ സ്താനാദൃഃ

1.2.1 സ്താനമന്ത്രാഃ

ഹിരണ്യവർണാഃ ശുചയഃ പാവകാഃ പ്രചക്രമുർ.

ഹിതാഽവദ്യമാപഃ ।

ശതം പവിത്രം വിതതാ ഹൃത്സു താഭിഷ്ടാ ദേവഃ

സവിതാ പുനാതു ॥ 1

ഹിരണ്യവർണാഃ ശുചയഃ പാവകാ യാസു ജാതഃ കശ്യപോ
യാസ്വഹിഃ ।

യാ അഗ്നിം ഗർഭം ദധിരേ സുവർണാസ്താസു ആപശ്ശൗ
സ്യോനാ ഭവന്തു ॥ 2

യാസാഽ രാജാ വരുണോ യാതി മദ്ധ്യേ സത്യാന്യതേ
അവപശ്യൻ ജനാനാം ।

യാ അഗ്നിം ഗർഭം ദധിരേ സുവർണാസ്താസു ആപശ്ശൗ
സ്യോനാ ഭവന്തു () ॥ 3

യാസാം ദേവാ ദിവി കൃണ്വന്തി ഭക്ഷം യാ അന്തരീക്ഷേ
ബഹുധാ നിവിഷ്ടാഃ ।

യാ അഗ്നിം ഗർഭം ദധിരേ സുവർണാസ്താസു ആപശ്ശൗ
സ്യോനാ ഭവന്തു ॥ 4

ശി॒വേ॒ന താ॒ ച॒ക്ഷു॒ഷാ പശ്യ॑ന്താ॒പഃ ശി॒വയാ॑
 ത॒ന്മോ॒പ॒സ്പൃശ॑ന്തും താ॒ചം തേ॑ ।
 ഫൃ॒തശ്ചു॑തഃ ശു॒ചയോ॑ യാഃ പാ॒വകാ॑സ്താ॒സ്ത ആ॒പശ്ശ॑
 സ്വേ॒യാ॒നാ ഭ॒വന്തു॑ () ॥ 5

ഹി॒രണ്യ॑വർ॒ണാഃ - ശു॒ചയഃ॑ - പാ॒വകാഃ॑ - പ്ര॒ചക്ര॑മുഃ - ഹി॒താ -
 അ॒വദ്യം॑ - ആ॒പഃ ।
 ശ॒തം - പ॒വിത്രാഃ॑ - വി॒തതാഃ॑ - ഹൃ॒ത്സു - താഭി॑ഷ്ടാ - ദേ॒വഃ -
 സ॒വിതാ॑ - പു॒നാതു॑ ॥ (1.2.1 - 1)

ഹി॒രണ്യ॑വർ॒ണാഃ - ശു॒ചയഃ॑ - പാ॒വകാഃ॑ - യാ॒സു - ജാ॒തഃ - ക॒ശ്യപഃ॑ -
 യാ॒സു - അ॒ഗ്നിഃ ।
 യാഃ - അ॒ഗ്നിം - ഗർഭം॑ - ദധി॒രേ - സു॒വർണാഃ॑ - താ॒സ്തേ - ആ॒പഃ -
 ശം - സ്വേ॒യാ॒നാഃ - ഭ॒വന്തു॑ ॥ (1.2.1 - 2)

യാ॒സാം - രാജാ॑ - വരു॒ണഃ - യാതി॑ - മദ്ധ്യേ॑ - സ॒ത്യാ॒ന്യതേ॑ -
 അ॒വപ॑ശ്യൻ - ജ॒നാനാ॑ ।
 യാഃ - അ॒ഗ്നിം - ഗർഭം॑ - ദധി॒രേ - സു॒വർണാഃ॑ - താ॒സ്തേ - ആ॒പഃ -
 ശം - സ്വേ॒യാ॒നാഃ - ഭ॒വന്തു॑ ॥ (1.2.1 - 3)

യാ॒സാം - ദേ॒വഃ - ദി॒വി - കൃ॒ണന്തി॑ - ഭക്ഷ॑ - യാഃ - അ॒ന്തരി॑ക്ഷേ -
 ബ॒ഹു॒ധാ - നി॒വിഷ്ടാഃ॑ ।
 യാഃ - അ॒ഗ്നിം - ഗർഭം॑ - ദധി॒രേ - സു॒വർണാഃ॑ - താ॒സ്തേ - ആ॒പഃ -
 ശം - സ്വേ॒യാ॒നാഃ - ഭ॒വന്തു॑ ॥ (1.2.1 - 4)

ശി॒വേന॑ - ത്വാ - ച॒ക്ഷു॑ഷാ - പ॒ശ്യ॑ന്തു - ആ॒പഃ - ശി॒വയാ॑ -
 ത്വനാ॑ - ഉ॒പസ്ത॑ശ്ശന്തു - ത്വച॑ന്തേ ।
 ഘൃ॒തശ്ചു॑തഃ - ശു॒ചയഃ॑ - യാഃ - പാ॒വകാഃ॑ - താസ്മൈ॑ - ആ॒പഃ - ശം -
 സ്മോ॒നാഃ - ഭ॒വന്തു॑ ॥ (1.2.1 - 5)

1.2.2. അഹതസ്യ വാസസഃ പരിധാനം

പരി॑ത്വാ ഗി॒ർവണോ॑ ഗി॒ർ ഇ॒മാ ഭ॒വന്തു॑ വി॒ശ്വതഃ॑ ।
 വൃ॒ദ്ധായു॑മനു॒ വൃ॒ദ്ധയോ॑ ജു॒ഷ്ടാ ഭ॒വന്തു॑ ജു॒ഷ്ടയഃ॑ ॥ 6

പരി॑ - ത്വാ - ഗി॒ർവ॑ണഃ - ഗി॒ർ - ഇ॒മാഃ - ഭ॒വന്തു॑ - വി॒ശ്വതഃ॑ ।
 വൃ॒ദ്ധായു॑ം - അ॒നു - വൃ॒ദ്ധയഃ॑ - ജു॒ഷ്ടാ - ഭ॒വന്തു॑ -
 ജു॒ഷ്ടയഃ॑ ॥ (1.2.2 - 6)

1.2.3. യോക്ത്രബന്ധനം

ആ॒ശാ॒സാനേ॑ത്യേഷാ { } ॥ 7

Expansion for-ആശാസാനേത്യേഷാ

ആ॒ശാ॒സാനാ॑ സൗ॒മന॑സം പ്ര॒ജാം സൗ॒ഭാഗ്യം॑ ത॒ന്നും ।
 അ॒ഗ്നേര॑നു॒വ്രതാ॑ ഭൃ॒താ സ॑ന്നഹ്യേ॒ സുകൃ॑തായ॒ കം ।

(Ref - TS 1.1.10.1)

ആ॒ശാ॒സാനാ॑ - സൗ॒മന॑സം - പ്ര॒ജാം - സൗ॒ഭാഗ്യം॑ - ത॒ന്നും ।
 അ॒ഗ്നേഃ - അ॒നു॒വ്രതാ॑ - ഭൃ॒താ - സ॑ന്നഹ്യേ॒ സുകൃ॑തായ॒ - കം ।
 (1.2.3 - 7)

1.2.4. അഗ്നിമദ്യാനയനം

പുഷാ ത്വേതോ നയതു ഹസ്തഗൃഹ്യാശിനൗ ത്വാ പ്രവഹതാശ്ച
രഥേന ।

ഗൃഹാൻ ഗച്ഛ ഗൃഹപതീ യമാഽസോ വശിനീ താം
വിദഥമാവദാസി ॥ 8

പുഷാ ത്വാ - ഇതോ നയതു - ഹസ്തഗൃഹ്യ - അശിനൗ -
ത്വാ പ്രവഹതാം - രഥേന ।

ഗൃഹാൻ ഗച്ഛ - ഗൃഹപതീ - യമാഽസഃ - വശിനീ താം -
വിദഥം - ആവദാസി । (1.2.4 - 8)

(ഭവന്തു - പഞ്ച ച) (K2) (15)

1.3 ആജ്യഭാഗാന്തേ അഭിമന്ത്രണം

1.3.1. ആജ്യഭാഗാന്തേ അഭിമന്ത്രണം

സോമഃ പ്രഥമോ വിവിദേ ഗന്ധർവോ വിവിദ ഉത്തരഃ ।

തൃതീയോ അഗ്നിഷ്ട പതിസ്തൂരീയസ്മൈ മനുഷ്യജാഃ ॥ 1

സോമോ ടദദദ് ഗന്ധർവായ ഗന്ധർവോ ടദദഗന്ധേ ।

രയിം ച പുത്രാഽശ്വാദാദഗ്നിർ മഹ്യമഥോ ഇഥാം ॥ 2

സോമഃ - പ്രഥമഃ - വിവിദേ - ഗന്ധർവഃ - വിവിദേ - ഉത്തരഃ ।

തൃതീയഃ - അഗ്നിഷ്ട - പതിഃ - തൂരീയസ്മൈ - മനുഷ്യജാഃ ।

(1.3.1 - 1)

സോമഃ - അദദത് - ഗന്ധർവായ - ഗന്ധർവഃ - അദദത് - അഗന്ധേ ।

രയിഞ്ച - പുത്രാഽശ്വ - ആദാത് - അഗ്നിഃ - മഹ്യം - അഥോ ഇഥാം ॥

(1.3.1 - 2)

1.3.2. പാണിഗ്രഹണമന്ത്രഃ

ഗൃദ്ധ്ണാമി തേ സുപ്രജാസ്തായ ഹസ്തം മയാ പത്യാ ജരദന്ധിർ
യഥാസസഃ ।

ഭഗോ അര്യമാ സവിതാ പുരന്ധിർ മഹ്യം ത്വാദദൂർ

ഗാർഹപത്യായ ദേവാഃ ॥ 3

തേ ഹ പൂർവേ ജനാസോ യത്ര പൂർവവഹോ ഹിതാഃ ।

മൂർദ്ധ്വന്നാൻ. യത്ര സൗദ്രവഃ പൂർവോ ദേവേഭ്യ ആടതപത് ॥ 4

സരസ്വതി പ്രേഭമവ സുഭഗേ വാജിനീവതി ।

താം താ വിശ്വസ്യ ഭൂതസ്യ പ്രഗായാമസ്യഗ്രതഃ () ॥ 5

യ ഏതി പ്രദിശഃ സർവാ ദിശോഽനു പവമാനഃ ।

ഹിരണ്യഹസ്ത ഐരമഃ സ താ മന്മനസം കൃണോതു ॥ 6

ഗൃച്ഛാമി തേ - സുപ്രജാസ്തായ - ഹസ്തം - മയാ - പത്യാ - ജരദന്ധിഃ -
യഥാഽസഃ ।

ഭഗഃ - അര്യമാ - സവിതാ - പൂർവ്വിഃ - മഹ്യന്താ - അദുഃ -
ഗാർഹപത്യായ - ദേവാഃ । (1.3.2 - 3)

തേ ഹ - പൂർവേ - ജനാസഃ - യത്ര - പൂർവവഹഃ - ഹിതാഃ ।

മൂർദ്ധ്വനാൻ - യത്ര - സൗഭ്രവഃ - പൂർവഃ - ദേവേഭ്യഃ - ആടതപത് ।
(1.3.2 - 4)

സരസ്വതി - പ്രേഭമവ - സുഭഗേ - വാജിനീവതി ।

താന്താ - വിശ്വസ്യ - ഭൂതസ്യ - പ്രഗായാമസി - അഗ്രതഃ । (1.3.2 - 5)

യ ഏതി - പ്രദിശഃ - സർവാഃ - ദിശഃ - അനു - പവമാനഃ ।

ഹിരണ്യഹസ്തഃ - ഐരമഃ - സ താ - മന്മനസം - കൃണോതു । (1.3.2 - 6)

1.3.3 സപുപദാഭിപ്രകമണം

ഏകമിഷേ വിഷ്വസ്താഽനേതു 7,

ഏകമിഷേ - വിഷ്വസ്താ - അനേതു, - 7

ദേ॒ ഉ॒ർജേ॑ 8*,
 ത്രീ॑ണി॒ വ്ര॒തായ॑ 9*, ച॒താ॒രി മാ॒യോ॑ഭ॒വായ॑ 10*,
 പ॒ഞ്ച പ॒ശുഭ്യഃ॑ 11*,
 ഷ॒ഡ് ജ്വ॒തൃഭ്യഃ॑ 12*,
 സ॒പ്ത സ॒പ്തഭ്യോ॑ ഹോ॒ത്രാഭ്യോ॑ വി॒ഷ്ണുസ്താ॑സ॒ന്വേതു॑ ॥ 13

അനുഷ്ഠാനം - form 8 to 12

ദേ॒ ഉ॒ർജേ॑ വി॒ഷ്ണുസ്താ॑സ॒ന്വേതു॑ । 8
 ത്രീ॑ണി॒ വ്ര॒തായ॑ വി॒ഷ്ണുസ്താ॑സ॒ന്വേതു॑ । 9
 ച॒താ॒രി മാ॒യോ॑ഭ॒വായ॑ വി॒ഷ്ണുസ്താ॑സ॒ന്വേതു॑ । 10
 പ॒ഞ്ച പ॒ശുഭ്യഃ॑ വി॒ഷ്ണുസ്താ॑സ॒ന്വേതു॑ । 11
 ഷ॒ഡ് ജ്വ॒തൃഭ്യഃ॑ വി॒ഷ്ണുസ്താ॑സ॒ന്വേതു॑ । 12

ദേ॒ ഉ॒ർജേ॑ - വി॒ഷ്ണുസ്താ॑ - അ॒ന്വേതു॑, - 8
 ത്രീ॑ണി॒ - വ്ര॒തായ॑ - വി॒ഷ്ണുസ്താ॑ - അ॒ന്വേതു॑, - 9
 ച॒താ॒രി - മാ॒യോ॑ഭ॒വായ॑ - വി॒ഷ്ണുസ്താ॑ - അ॒ന്വേതു॑, - 10
 പ॒ഞ്ച - പ॒ശുഭ്യഃ॑ - വി॒ഷ്ണുസ്താ॑ - അ॒ന്വേതു॑, 11
 ഷ॒ഡ് - ജ്വ॒തൃഭ്യഃ॑ - വി॒ഷ്ണുസ്താ॑ - അ॒ന്വേതു॑, 12

സ॒ഖാ സ॒പ്തപ॑ദാ ഭ॒വ സ॒ഖായൗ॑ സ॒പ്തപ॑ദാ ബ॒ഭൂവ॑ സ॒ഖ്യം
 തേ॑ ഗ॒മേയ॑സ് സ॒ഖ്യാത് തേ॑ മാ യോ॒ഷ്ഠസ് സ॒ഖ്യാൻ മേ॑ മാ യോ॒ഷ്ഠാഃ
 സ॒മയാ॑വ സ॒ങ്കല്പാ॑വ॒ഹൈ സം॒പ്രിയൗ॑ രോ॒ചിഷ്ണു॑ സു॒മന॑സ്യമാ॒നൗ ।

ഇഷമൂർജമഭി സംവസാന്നൗ സന്നൗ മനാഴ്സി സം വ്രതാ
സമു ചിത്താന്യാകരം ।

സാ തമസ്യമുഹ-മമുഹമസ്മി സാ താം ദ്യൗരഹം പൃഥിവീ
താഴ് രേതോഹൗ രേതോഭൃത്താം മനോഹമസ്മി വാക് താഴ്
സാമാഹമസ്മ്യുക്താഴ് സാ മാമനുവ്രതാ ഭവ പുഴ്സേ പുത്രായ
വേത്തവൈ ശ്രിയൈ പുത്രായ വേത്തവാ ഏഹി സൂന്യതേ ॥ 14

സപ്ത - സപ്തഭ്യഃ - ഹോത്രാഭ്യഃ - വിഷ്ണുസ്താ - അന്യേതു । 13
(1.3.3 - 7 to 13)

സഖാ - സപ്തപദാ - ഭവ - സഖായൗ - സപ്തപദാ - ബഭൂവ - സഖ്യന്തേ -
ഗമേയം - സഖ്യാത് തേ - മാ യോഷം - സഖ്യാന്തേ - മാ യോഷ്യാഃ -
സമയാവ - സങ്കല്പാവഹൈ - സംപ്രിയൗ - രോചിഷ്ണു -
സുമനസ്യമാന്നൗ ।

ഇഷമൂർജം - അഭി - സംവസാന്നൗ - സന്നൗ - മനാഴ്സി -
സം വ്രതാ - സമുചിത്താനി - ആകരം ।

സാ തമസി - അമുഹം - അമുഹമസ്മി - സാ താം - ദ്യൗരഹം -
പൃഥിവീ താം - രേതോഹം - രേതോഭൃത്താം - മനഃ - അഹമസ്മി -
വാക്താം - സാമ - അഹമസ്മി - ജ്ഞാതാം?? - സാ മാം - അനുവ്രതാ -
ഭവ - പുഴ്സേ - പുത്രായ - വേത്തവൈ - ശ്രിയൈ - പുത്രായ -
വേത്തവൈ - ഏഹി - സൂന്യതേ ॥ (1.3.3 - 14)

(അഗ്രതഃ ഷട്ച) (K3) (16)

1.4 വിവാഹേ പ്രധാനാഹുതിമന്ത്രാഃ

1.4.1 പ്രധാനാഹുതിമന്ത്രാഃ

സോമായ ജനിവിദേ സ്വാഹാ 1,

ഗന്ധർവായ ജനിവിദേ സ്വാഹാ 2,

ഽഗ്നയേ ജനിവിദേ സ്വാഹാ || 3

കന്യലാ പിതൃഭ്യായതീ പതിലോകമവ ദീക്ഷാമദാസ്ഥ സ്വാഹാ || 4

പ്രേതോ മുഞ്ചാതി നാമുതഃ സുബദ്ധാമമുതസ്കരത് |

യഥേയമിന്ദ്ര മീഡഃ സുപുത്രാ സുദഗാഽസതി || 5

ഇമാം ത്വമിന്ദ്ര മീഡഃ സുപുത്രാഽ സുദഗാം കൂരു (കൃണു) |

ദശാസ്യാം പുത്രാനായേഹി പതിമേകാദശം കൃധി || 6

അഗ്നിരൈതു പ്രഥമോ ദേവതാനാഽ സോഽസൈ പ്രജാം

മുഞ്ചതു മൃത്യുപാശാത് |

തദയഽ രാജാ വരുണോഽനുമന്യതാം യഥേയഃ സ്രീ

പൗത്രമഘം ന രോദാത് || 7

ഇമാമഗ്നിസ്രായതാം ഗാർഹപത്യഃ പ്രജാമസൈ നയതു

ദീർഘമായുഃ |

അശുന്യോപസ്ഥാ ജീവതാമസ്തു മാതാ

പൗത്രമാനന്ദമദി പ്രബുദ്ധ്യതാമിയം () || 8

മാ തേ ഗൃഹേ നിശി ഘോഷ ഉത്ഥാദന്യത്ര താദ്രുദത്യഃ
സംവിശന്തു ।

മാ താം വികേശ്യുര ആവധിഷ്ഠാ ജീവപത്നീ പതിലോകേ
വിരാജ പശ്യന്തീ പ്രജാഘ് സുമനസ്യമാനാം ॥ 9

ദ്യാൗസ്തേ പൃഷ്ടഘ് രക്ഷതു വായുരുരു അശിനഃ ച സ്തനം
ധയന്തഘ് സവിതാഭിരക്ഷതു ।

ആ വാസസഃ പരിധാനാദ്-ബൃഹസ്സതിർ വിശോഭേവാ
അഭിരക്ഷന്തു പശ്ചാത് ॥ 10

അപ്രജസ്താം പൗത്രമൃത്യും പാപ്മാനമൃത വാഘം ।
ശീർഷഃ സ്രജമിവോമുച്യ ദിഷദ്ഭ്യഃ പ്രതി
മുഞ്ചാമി പാശം ॥ 11

സോമായ - ജനിവിഭേ - സ്വാഹാ, - 1
ഗന്ധർവായ - ജനിവിഭേ - സ്വാഹാ, - 2
അഗ്നയേ - ജനിവിഭേ - സ്വാഹാ । 3 - (1.4.1 - 1 to 3)

കന്യലാ - പിതൃഭ്യഃ - യതീ - പതിലോകം - അവ ദീക്ഷാം - അദാസ്ഥ -
സ്വാഹാ । (1.4.1 - 4)

പ്രേതഃ - മുഞ്ചാതി - നാമൃതഃ - സുബദ്ധാം - അമൃതഃ - കരത് ।
യഥേയം - ഇന്ദ്രമീഡഃ - സുപുത്രാ - സുഭഗാ - അസതി । (1.4.1 - 5)

ഇ॒മാ॒ന്താം - ഇ॒ന്ദ്രമീ॒ശഃ - സു॒പു॒ത്രാം - സു॒ഭഗാം - കൂ॒രു ।
 ദ॒ശാ॒സ്യാം - പു॒ത്രാൻ - ആ॒യേ॒ഹി - പ॒തിം - ഏ॒കാദ॒ശം - കൃ॒ധി ।
 (1.4.1 - 6)

അ॒ഗ്നി॒രൈ॒തു - പ്ര॒ഥ॒മഃ - ദേ॒വതാ॑നാം - സോ॒ഽസൈ॒ - പ്ര॒ജാം - മു॒ഞ്ച॒തു -
 മൃ॒ത്യു॒പാ॒ശാത് ।
 തദ॒യം - രാ॒ജാ - വരു॑ണഃ - അ॒നു॒മ॒ന്യതാം - യഥേ॒യം - സ്രീ॒ പൗ॒ത്രം -
 അ॒ഹം - ന രോ॒ദാത് । (1.4.1 - 7)

ഇ॒മാം - അ॒ഗ്നിഃ - ത്രാ॒യതാം - ഗാർഹ॑പത്യഃ - പ്ര॒ജാം - അ॒സൈ -
 ന॒യതു॑ - ദീ॒ർഘം - ആ॒യുഃ ।
 അ॒ശു॒ന്യോ॒പസ്ഥാ॑ - ജീ॒വതാം - അ॒സ്തു - മാ॒താ - പൗ॒ത്രം - ആ॒നന്ദം -
 അ॒ഭി - പ്ര ബു॑ദ്ധ്യതാം - ഇ॒യം । (1.4.1 - 8)

മാ തേ॑ - ഗൃ॒ഹേ - നി॒ശി - ഘോ॑ഷഃ - ഉ॒ത്ഥാത് - അ॒ന്യത്ര॑ - ത്വദ് -
 രു॒ദ॒ത്യഃ - സം॑വിശ॒ന്തു ।
 മാ ത്വം - വി॒കേ॒ശീ - ഉ॒രഃ - ആ വ॑ധി॒ഷ്ടാഃ - ജീ॒വ॒പ॒തീ - പ॒തി॒ലോ॒കേ -
 വി॒രാ॒ജ - പ॒ശ്യ॒തീ - പ്ര॒ജാം - സു॒മ॒ന॒സ്യമാ॑നാം । (1.4.1 - 9)

ദൃൗ॒സ്തേ - പൃ॒ഷ്ഠം - ര॒ക്ഷ॒തു - വാ॒യുഃ - ഊ॒രു - അ॒ശി॒നൗ ച - സ്തം -
 ധ॒യ॒ന്തം - സ॒വി॒താ - അ॒ഭി॒ര॒ക്ഷ॒തു ।
 ആ വാ॑സ॒സഃ - പ॒രി॒ധാ॒നാത് - ബൃ॒ഹ॒സ്ത॒തിഃ - വി॒ശ്വേ॒ദേ॒വാഃ -
 അ॒ഭി॒ര॒ക്ഷ॒ന്തു - പ॒ശ്വാത് । (1.4.1 - 10)

അ॒പ്ര॒ജ॒സ്താം - പൗ॒ത്ര - മൃ॒ത്യും - പാപ്॑മാ॒നം - ഉ॒തവാ॑ഽഹം ।
 ശീ॒ർഷ്ണഃ - സ്ര॒ജ॒മിവ॑ - ഉ॒തു॒ച്യ - ദി॒ഷദ്ഭ്യഃ॑ - പ്ര॒തി॒മു॒ഞ്ചാ॑മി - പാ॒ശം ।
 (1.4.1 - 11)

ഇ॒മം മേ॑ വ॒രുണ॑ 12{ }, ത॒ത്ത്വാ॑ യാ॒മി 13{ },
 ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ॑14{ }, സ॒ ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ॑15 { } ,
 ത്വമ॑ഗ്നേ॒ അയാ॑ഽസ്യ॒യാ 16 , സ॒മന॑സാ॒ ഹിതഃ॑ ।
 അ॒യാ സ॒ന്. ഹ॒വൃമു॑ഹി॒ഷ്ടോ॑ യാ നോ॒ ധേ॒ഹി ഭേ॒ഷജം॑ ॥ 17

Expansion for – ഇ॒മം മേ॑ വ॒രുണ॑12, ത॒ത്ത്വാ॑ യാ॒മി 13,

ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ॑ 14, സ॒ ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ॑ 15

ഇ॒മം മേ॑ വ॒രുണ॑ ശ്രു॒ധീ ഹ॒വൃ॒ദ്ധ്യാ ച॑ മൃ॒ധായ॑ ।

ത്വാ॒മവ॑സ്യു॒രാ ച॑കേ ॥ 12 (Ref - TS 2.1.11.6)

ത॒ത്ത്വാ॑ യാ॒മി ബ്ര॑ഹ്മ॒ണാ വ॒ന്ദമാ॑ന-സു॒ഭാ ശാ॑സ്ത്രേ॒ യജ॑മാനോ
 ഹ॒വിർഭിഃ॑ ।

അഹേ॑ഡമാനോ വ॒രുണേ॑ഹ ബോ॒ദ്ധ്യുരു॑ശ്ശ്വ॒സ മാ
 ന॒ ആയുഃ॑ പ്രമോ॒ഷിഃ॑ ॥ 13 (Ref - TS 2.1.11.6)

ത്വാ॒ം നോ॑ അ॒ഗ്നേ॑ വ॒രുണ॑സ്യ॒ വിദാ॑ൻ ഭേ॒വസ്യ॑ ഹേ॒ഡോഽവ॑
 യാ॒സി സീ॑ഷ്ഠഃ ।

യജീ॑ഷ്ഠോ വ॒ഹ്നി തമഃ॑ ശോശു॑ചാനോ॒ വിശ്വാ॑ ഭോ॒ഷാശ്വ॑സി
 പ്രമു॑മുഗ്ദ്ധ്യ॒സ്മത് ॥ 14 (Ref TS 2.5.12.3)

സ॒ ത്വാ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേഽവ॑മോ ഭവോ॒തീ നേ॑ദി॒ഷ്ഠോ അ॒സ്യോ
 ഉ॒ഷസോ॑ വ്യു॒ഷ്ഠാ ।

അ॒വയ॑ക്ഷ്വ നോ॒ വരു॑ണ॒ശ്വ രരാ॑ണോ വീ॒ഹി മൃ॑ധീ॒കശ്വ॑
 സു॒ഹവോ॑ ന ഏ॒ധി ॥ 15 (Ref - TS2.5.12.3)

തഥഗേ അയാഽസി ।

അയാ സന്മനസാ ഹിതഃ । അയാ സൻ. ഹവ്യമുഹിഷേ ।

അയാ നോ ധേഹി ഭേഷജം ॥ 16 (Ref – TB 2.4.1.9)

ഇമം മേ - വരുണ - ശ്രുധീ - ഹവം - അദ്യാച - മൃധയ ।

താം - അവസ്യുഃ - ആചകേ । - (1.4.1 -12)

തത്ത്വായാമി - ബ്രഹ്മണാ - വന്ദമാനഃ - തത്- അശാസ്ത്രേ - യജമാനഃ -
ഹവിർഭിഃ ।

അഹേഡമാനഃ - വരുണ - ഇഹബോധി - ഉരുശഘ്ന - മാനഃ -

ആയുഃ - പ്രമോഷീഃ । - (1.4.1 - 13)

ത്വന്നഃ - അഗേ - വരുണസ്യ - വിദ്വാൻ - ദേവസ്യ - ഹേഡഃ -

അവ - യാസിസിഷ്ടാഃ ।

യജിഷ്ടഃ - വഹ്നി തമഃ - ശോശുചാനഃ - വിശ്വാ - ദേഷാഘ്നി -

പ്രമുഗ്ദ്ധി - അസ്മത് । - (1.4.1 - 14)

സത്വന്നഃ - അഗേ - അവമഃ - ഭവോതീ - നേദിഷ്ടഃ - അസ്യഃ -

ഉഷസഃ - വ്യുഷ്ടൗ ।

അവയക്ഷ നഃ - വരുണം - രരാണഃ - വീഹി - മൃധീകം -

സുഹവഃ - ന - ഏധി । - (1.4.1 - 15)

തഥഗേ - അയാഽസി ।

അയാ - സന്മനസാ - ഹിതഃ । അയാ സന്ന് - ഹവ്യമുഹിഷേ ।

അയാ നഃ - ധേഹി - ഭേഷജം ॥ - (1.4.1 -16)

(ഇയമഷ്ടൗ ച) (K4) (18)

1.5 അശ്വാസ്ഥാപനാദൃഃ

1.5.1. അശ്വാസ്ഥാപനം

ആ തിഷ്ഠേമമശ്വാ॑ന-മശ്വേ॑വ ത്വൗ॑ സ്ഥിരാ॑ ഭവ ।

അഭി॑തിഷ്ഠ പൃ॒തന്യ॑തഃ സഹ॑സ്വ പൃ॒തനാ॑യതഃ ॥ 1

ആ തിഷ്ഠേ॑മം - അശ്വാ॑നം - അശ്വേ॑വത്വം - സ്ഥിരാ॑ ഭവ ।

അഭി॑തിഷ്ഠ - പൃ॒തന്യ॑തഃ - സഹ॑സ്വ - പൃ॒തനാ॑യതഃ । (1.5.1 - 1)

1.5.2. ലാജഹോമപ്രദക്ഷിണാദി.

ഇ॒യം നാ॒ര്യുപ॑ബ്രൂതേ॒ കു॒ല്പാ॑ന്യാവപ॒ന്തികാ॑ ।

ദീ॒ർഘാ॑യു॒രസ്സു॑ മേ പ॒തിർ ജീ॑വാ॒തു ശ॒രഭഃ॑ ശ॒തം ॥ 2

തു॒ഭ്യമഗ്രേ॑ പ॒ര്യവ॑ഹ॒ൻമ് സൂ॒ര്യാം ഘ॑ഹ॒തും സ॒ഹ ।

പു॒നഃ പ॒തിഭ്യോ॑ ജാ॒യാം ദാ॑ അഗ്രേ॑ പ്ര॒ജയാ॑ സ॒ഹ ॥ 3

പു॒നഃ പ॒തീമ॑ഗ്നി॒രദാ॑ദായു॒ഷാ സ॒ഹ വർ॑ച॒സാ ।

ദീ॒ർഘാ॑യു॒രസ്യാ॑ യഃ പ॒തിഃ സ॒ ഏ॒തു ശ॒രഭഃ॑ ശ॒തം ॥ 4

വി॒ശ്വാ ഉ॒ത ത്വയാ॑ വ॒യം ധാ॑രാ ഉ॒ദന്യാ॑ ഇ॒വ ।

അ॒തിഗാ॑ഹേമ॒ഹി ദി॒ഷഃ () ॥ 5

ആ തിഷ്ഠേ॑മമശ്വാ॑നം ॥ 6

അ॒ര്യമ॑ണ്ണം നു ദേ॒വം ക॒ന്യാ അ॒ഗ്നിമ॑യക്ഷ॒ത ।

സ ഇ॒മാം ദേ॒വോ അ॒ദ്ധാരഃ॑ പ്രേ॒തോ മു॒ഞ്ചാ॑തി॒ നാമു॑തഃ

സു॒ബദ്ധാ॑മമു॒തസ്കര॑ത് ॥ 7

തു॒ഭ്യമഗ്രേ॑ പ॒ര്യവ॑ഹ॒ൻ 8, പു॒നഃ പ॒തീമ॑ഗ്നി॒രദാ॑ദ് 9,

വിശ്വാ॑ ഉ॒ത ത്വയാ॑ വ॒യ 10, മാ തിഷ്ഠേ॑മമശ്നാ॑നം ॥ 11

ത്വമ॑ര്യമാ॑ ഭ॒വസി॑ യ॒ത്ക॒നീ॒നാം നാമ॑ സ്വ॒ധാവ॒ഥ്-സ്വ॑ര്യം
ബി॒ഭർഷി॑ ।

അ॒ഞ്ജന്തി॑ വൃ॒ക്ഷഃ സു॑ധി॒തം ന ഗോ॑ഭിർ-യദ്-
ഭംപ॑തീ॒ സമ॑ന॒സാ കൃ॑ണോ॒ഷി ॥ 12

തുഭ്യ॑മഗ്രേ॒ പര്യ॑വഹൻ 13 പു॒നഃ പ॒തീ॒മഗ്നി॑ർഭാദ് 14
വിശ്വാ॑ ഉ॒ത ത്വയാ॑ വ॒യം ॥ 15

ഇ॒യം നാ॒രീ - ഉ॒പ॒ബൃ॑തേ - കൃ॒ല്പാ॑നി - ആ॒വ॒പ॒ന്തി॒കാ ।
ഭീ॒ർഘാ॑യുഃ - അ॒സ്തു - മേ॒ പ॒തിഃ - ജീ॒വാ॒തു - ശ॒രഭഃ॑ - ശ॒തം ।
(1.5.2 - 2)

തുഭ്യ॑മഗ്രേ॒ - പര്യ॑വഹൻ - സു॒ര്യാം - വ॒ഹ॒തു॒നാ - സ॒ഹ ।
പു॒നഃ - പ॒തി॒ഭ്യഃ - ജാ॒യാം ഭാഃ॑ - അ॒ഗേ - പ്ര॒ജയാ॑ - സ॒ഹ ।
(1.5.2 - 3)

പു॒നഃ - പ॒തീ॑- അ॒ഗ്നി॑ർഭാത് - ആ॒യു॒ഷാ - സ॒ഹ - വ॒ർച്ഛാ॑ ।
ഭീ॒ർഘാ॑യുഃ - അ॒സ്യാഃ॑ - യഃ പ॒തിഃ - സ ഏ॒തു - ശ॒രഭഃ॑ - ശ॒തം ।
(1.5.2 - 4)

വിശ്വാ॑ ഉ॒ത - ത്വയാ॑ വ॒യം - ധാ॒രാഃ - ഉ॒ദ॒ന്യാഃ - ഇ॒വ ।
അ॒തി॒ഗാ॑ഹേമ॒ഹി - ഭി॒ഷഃ॑ । (1.5.2 - 5)

ആ॒തി॒ഷ്ഠേ॒മം - അ॒ശ്നാ॑നം । (1.5.2 - 6)

അ॒ര്യ॒മണ॑ം - നു॒ ദേ॒വം - ക॒ന്യാഃ - അ॒ഗ്നി॑ം - അ॒യക്ഷ॑ത ।
 സ॒ ഇ॒മാം - ദേ॒വഃ - അ॒ദ്ധാ॑രഃ - പ്രേ॒തഃ - മു॒ഞ്ചാ॑തി - നാമു॒തഃ -
 സു॒ബ॒ദ്ധാ॑ം - അ॒മൃ॒തസ്ത॑രത് । (1.5.2 - 7)

തു॒ഭ്യമ॑ഗ്രേ - പ॒ര്യ॒വഹ॑ന് (1.5.2 - 8)
 പു॒നഃ - പ॒തീ॑ം - അ॒ഗ്നി॑രദാത് (1.5.2 - 9)
 വി॒ശ്വാ॑ ഉ॒ത - ത്യാ॒ വ॒യം (1.5.2 - 10)
 ആ॒തി॒ഷ്ഠ॑മം - അ॒ശ്താ॑നം । (1.5.2 - 11)

താമ॑ര്യ॒മാ - ഭ॒വ॒സി - യത് ക॒നീ॑നാം - നാമ॑ - സ്വ॒ധാ॒വത് - സ്വ॑ര്യം -
 ബി॒ഭർ॑ഹി ।
 അ॒ഞ്ജ॒ന്തി - വൃ॒ക്ഷം - സു॒ധി॑തം - ന ഗോ॒ഭിഃ - യദ് ദ॒പ॒തീ - സ॒മ॒ന॒സാ -
 കൃ॒ണോ॑ഷി ॥ (1.5.2 - 12)

തു॒ഭ്യമ॑ഗ്രേ - പ॒ര്യ॒വഹ॑ന് (1.5.2 - 13)
 പു॒നഃ - പ॒തീ॑ം - അ॒ഗ്നി॑രദാത് (1.5.2 - 14)
 വി॒ശ്വാ॑ ഉ॒ത - ത്യാ॒ വ॒യം ॥ (1.5.2 - 15)

1.5.3. യോക്ത്രവിമോചനം

പ്ര॒ താ॑ മു॒ഞ്ചാ॑മി വ॒രു॒ണ॒സ്യ॒ പാ॒ശാദ്-യേ॒ന താ॑ഽബ॒ധ്നാ॑മ് സ॒വി॒താ
 സു॒കേ॑തഃ ।
 ധാ॒തു॒ശ്ച യോ॑നൗ സു॒കൃ॒ത॒സ്യ॒ ലോ॒കേ സ്യോ॑നം തേ സ॒ഹ പ॒ത്യാ
 ക॒രോ॑മി (കൃ॒ണോ॑മി) ॥ 16

ഇ॒മം വി॒ഷ്ടാ॑മി॒ വരു॑ണ॒സ്യ പാ॒ശം യ॑മ॒ബധ്നീ॑ത॒ സവി॒താ
സു॒ശേവഃ॑ () ।

ധാ॒തുശ്ച॑ യോ॒നൗ സു॒കൃത॑സ്യ॒ ലോ॒കേഽരി॑ഷ്ടാ॒മ താ സ॒ഹ പ॒ത്യാ
ക॒രോമി॑ (കൃ॒ണോമി॑) ॥ 17

പ്ര താ മു॒ഞ്ചാമി॑ - വരു॑ണ॒സ്യ - പാ॒ശാത് - യേ॒ന താ - അ॒ബധ്നാ॑ത് -
സവി॒താ - സു॒കേതഃ॑ ।

ധാ॒തുശ്ച॑ - യോ॒നൗ - സു॒കൃത॑സ്യ॒ - ലോ॒കേ - സേ॒ധാനം॑ തേ -
സ॒ഹ പ॒ത്യാ - ക॒രോമി॑ । (1.5.3 - 16)

ഇ॒മം - വി॒ഷ്ടാ॑മി॒ - വരു॑ണ॒സ്യ - പാ॒ശം - യ॑മ॒ബധ്നീ॑ത - സ॒വിതാ -
സു॒ശേവഃ॑ ।

ധാ॒തുശ്ച॑ - യോ॒നൗ - സു॒കൃത॑സ്യ॒ - ലോ॒കേ - അ॒രിഷ്ടാ॑മ താ -
സ॒ഹ പ॒ത്യാ - ക॒രോമി॑ ॥ (1.5.3 - 17)

1.5.4 അനുഗതസ്യൗപാസനാഗ്നേഃ സമാധാന മന്ത്രാഃ

അ॒യാശ്ചാ॑ഗ്നേ॒ ഽസ്യ॑നഭി॒ശസ്തീ॑ശ്ച॒ സത്യ॑മി॒ത്ഥമ॑യാ അ॒സി ।
അ॒യസാ॑ മ॒നസാ॑ ധൃ॒തോ॒ഽയസാ॑ ഹ॒വ്യമു॑ഹി॒ഷേഽയാ॑ നോ॒ ധേഹി॑
ഭേ॒ഷജം॑ ॥ 18

അ॒യാശ്ച॑ - അ॒ഗ്നേഽസി॑ - അ॒നഭി॒ശസ്തീ॑ശ്ച॒ - സത്യ॑മി॒ത്ഥം - അ॒യാ അ॑സി ।
അ॒യസാ॑ - മ॒നസാ॑ - ധൃ॒തഃ - അ॒യസാ॑ - ഹ॒വ്യം - ഊ॒ഹി॒ഷേ -
അ॒യാ നഃ॑ - ധേ॒ഹി - ഭേ॒ഷജം॑ । (1.5.3 - 18)

(ഭി॒ഷഃ - സു॒ശേവ- (സ്തീ॑ണി॒ ച) (K5) (23)

1.6 വിവാഹേ പ്രയാണകാലേ സ്ഥസ്യോത്തമി

1.6.1. പ്രയാണകാലേ സ്ഥസ്യോത്തമി

സത്യേനോത്തമിതാ ഭൂമിഃ സൂര്യേണോത്തമിതാ ദ്യൗഃ ।
ഋതേനാഭിത്യാസിഷ്ഠന്തി ദിവീ സോമോ അധി ശ്രിതഃ ॥ 1

സത്യേന - ഉത്തമിതാ - ഭൂമിഃ - സൂര്യേണ - ഉത്തമിതാ - ദ്യൗഃ ।
ഋതേന - ആഭിത്യാഃ - തിഷ്ഠന്തി - ദിവീ - സോമഃ - അധിശ്രിതഃ ।
(1.6.1 - 1)

1.6.2. വാഹയോജനം

യുഞ്ജന്തി ബ്രഹ്മം 2 { } , യോഗേയോഗേ 3 { } ॥

Expansion for - യുഞ്ജന്തി ബ്രഹ്മം(2), യോഗേയോഗേ 3

യുഞ്ജന്തി ബ്രഹ്മമരുഷം ചർത്തം പരിതസ്ഥുഷഃ ।

രോചന്തേ രോചനാ ദിവീ ॥ 2 (Ref - TS 7.4.20.1)

യോഗേയോഗേ തവസ്തരം വാജേവാജേ ഹവാമഹേ ।

സഖായ ഇന്ദ്രമൃതയേ ॥ 3 (Ref - TS 4.1.2.1)

യുഞ്ജന്തി - ബ്രഹ്മം - അരുഷം - ചർത്തം - പരി - തസ്ഥുഷഃ ।

രോചന്തേ - രോചനാ - ദിവീ । (1.6.2 - 2)

യോഗേയോഗേ - തവസ്തരം - വാജേവാജേ - ഹവാമഹേ ।

സഖായഃ - ഇന്ദ്രം - മൃതയേ । (1.6.2 - 3)

1.6.3. ആരോഹണകാലഃഭിമന്ത്രണം

സു॒കി॒ശ്ശു॒ക॒ശ്ശു॒ശ്ശു॒ലി॒വി॒ശ്വരൂ॒പ॒ഹി॒ര॒ണ്യവ॒ർണ്യ॒
സു॒വൃ॒ത॒സു॒ച॒ക്രം॑ ।

ആ॒രോ॒ഹ വ॒ദ്ധ്യമൃ॒തസ്യ॑ ലോ॒കഃ॑ സോ॒നം പ॒ത്യേ വ॒ഹതും॑
കൃ॒ണു॒ഷ്വ ॥ 4

ഉ॒ദു॒ത്തര॒മാരോ॒ഹന്തീ॑ വൃ॒സ്യന്തീ॑ പൃ॒തന്യ॒തഃ॑ ।
മൂ॒ർദ്ധാ॒നം പ॒ത്യുരാ॒രോ॒ഹ പ്ര॒ജയാ॑ ച വി॒രാഡ്ഭ॑വ ॥ 5

സ॒മ്രാജ॑ന്തീ ശാ॒ശുരേ॑ ഭവ സ॒മ്രാജ॑ന്തീ ശാ॒ശ്രു॒വാം ഭ॑വ ।
ന॒ന്നാ॒ന്ദരി॑ സ॒മ്രാജ॑ന്തീ ഭവ സ॒മ്രാജ॑ന്തീ അ॒ധി ദേ॒വ്യഷു॑ ॥ 6

സ്തൃ॒ഷ്ണാണാ॑ഃ ശാ॒ശുരാ॒ണാം പ്ര॒ജയാ॑ശ്ച ധ॒നസ്യ॑ ച () ।
പ॒തീ॒നാം ച ദേ॒വ്യു॒ണാം ച സ॒ജാ॒താ॒നാം വി॒രാഡ്ഭ॑വ ॥ 7

സു॒കി॒ശ്ശു॒കം - ശു॒ലി॒വി - വി॒ശ്വരൂ॒പം - ഹി॒ര॒ണ്യവ॒ർണ്യം -
സു॒വൃ॒തം - സു॒ച॒ക്രം॑ ।
ആ॒രോ॒ഹ വ॒ധു - അ॒മൃ॒തസ്യ॑ - ലോ॒കം - സോ॒നം - പ॒ത്യേ - വ॒ഹതും॑ -
കൃ॒ണു॒ഷ്വ । (1.6.3 - 4)

ഉ॒ദു॒ത്തരം॑ - ആ॒രോ॒ഹന്തീ॑ - വൃ॒സ്യന്തീ॑ - പൃ॒തന്യ॒തഃ॑ ।
മൂ॒ർദ്ധാ॒നം - പ॒ത്യുഃ॑ - ആ॒രോ॒ഹ - പ്ര॒ജയാ॑ ച - വി॒രാഡ്ഭ॑വ । (1.6.3 - 5)

സ॒മ്രാജ॑ന്തീ - ശാ॒ശുരേ॑ ഭവ - സ॒മ്രാജ॑ന്തീ - ശാ॒ശ്രു॒വാം ഭ॑വ ।
ന॒ന്നാ॒ന്ദരി॑ - സ॒മ്രാജ॑ന്തീ ഭവ - സ॒മ്രാജ॑ന്തീ - അ॒ധി ദേ॒വ്യഷു॑ । (1.6.3 - 6)

സ്തൃഷാ॑ണാം - ശാശു॑രാണാം - പ്ര॒ജായാ॑ശ്ച - ധ॒ന॒സ്യ॑ ച ।
 പ॒തീ॒നാം ച - ദേ॒വ്യു॒ണാം ച - സ॒ജാ॒താ॒നാം - വി॒രാഡ് ഭ॑വ । (1.6.3 - 7)

1.6.4. വർത്തനോസ്സുത്രസുരണം

നീ॒ല॒ലോ॒ഹി॒തേ ഭ॑വ॒തഃ കൃ॒ത്യാ സ॒ക്തിർ വൃ॑ജ്യ॒തേ ।
 ഏ॒ധ॒ന്തേ॑ഽസ്യ॒ാ ജ്ഞാ॑ത॒യഃ പ॒തിർ ബ॒ന്ധേ॑ഷു ബ॒ദ്ധ്യ॒തേ ॥ 8

നീ॒ല॒ലോ॒ഹി॒തേ - ഭ॑വ॒തഃ - കൃ॒ത്യാ - സ॒ക്തിഃ - വൃ॑ജ്യ॒തേ ।
 ഏ॒ധ॒ന്തേ - അ॒സ്യാഃ - ജ്ഞാ॑ത॒യഃ - പ॒തിഃ - ബ॒ന്ധേ॑ഷു - ബ॒ദ്ധ്യ॒തേ ।
 (1.6.4 - 8)

1.6.5 തതുപരി ഗമനം

യേ വ॒ദ്ധാശ്ച॑ന്ദ്രം വ॒ഹ॒തും യ॑ക്ഷ്മാ യ॒ന്തി ജ്ഞാ॑ന് അ॒നും ।
 പു॒ന॒സ്താൻ യ॒ജ്ഞി॑യാ ദേ॒വാ ന॑യ॒ന്തു യ॒ത ആ॑ഗ॒താഃ ॥ 9

മാ വി॒ദൻ പ॒രിപ॑ൻമി॒നോ യ॒ ആ॒സീ॑ദ॒ന്തി ദ॑പ॒തീ ।
 സു॒ഗേ॒ഭിർ ദു॒ർഗ॑മ॒തീ॒താ-മ॑പ്രാ॒ന്താ॒രാ॒ത॒യഃ ॥ 10

സു॒ഗം പ॑ൻമാ॒ന-മാ॑രു॒ക്ഷ-മ॑രിഷ്ട॒സ്വ സ്വ॑സ്തിവാ॒ഹ॒നം ।
 യ॒സ്മിൻ വീ॒രോ ന॑ രി॒ഷ്യ॑ത്യു॒ന്യേഷാ॑ം വി॒ന്ദ॒തേ വ॑സു ॥ 11

യേ വ॒ധാഃ - ച॒ന്ദ്രം - വ॒ഹ॒തും - യ॑ക്ഷ്മാഃ - യ॒ന്തി - ജ്ഞാ॑ൻ - അ॒നും ।
 പു॒ന॒സ്താൻ - യ॒ജ്ഞി॑യാഃ - ദേ॒വാഃ - ന॑യ॒ന്തു - യ॒തഃ - ആ॑ഗ॒താഃ ।
 (1.6.4 - 9)

മാ വി॒ദൻ - പ॒രി പ॑ൻമി॒നഃ - യേ - ആ॒സീ॑ദ॒ന്തി - ദ॑പ॒തീ ।
 സു॒ഗേ॒ഭിഃ - ദു॒ർഗം - അ॒തീ॒താം - അ॑പ്രാ॒ന്തം - അ॒രാ॒ത॒യഃ ।
 (1.6.4 - 10)

സുഗം - പന്മാനം - ആരുകുഷം - അരിഷ്ടം - സ്വസ്തിവാഹനം ।
 യസ്തിൻ വീരഃ - ന രിഷ്ടതി - അന്യേഷാം - വിന്ദതേ - വസു ।
 (1.6.4 - 11)

(ധനസ്യ ച - നവ ച) (K6) (19)

1.7 വിവാഹേ തീർത്ഥാദിവൃതിക്രമജപാദൃഃ

1.7.1. തീർത്ഥാദിവൃതിക്രമേ ജപഃ

താ മന്ദസാനാ മനുഷോ ദുരോണ ആധത്തച് രയിം ദശവീരം
 വചസ്യവേ ।

കൃതം തീർത്ഥം സുപ്രപാണം ശുഭസ്സതീ
 സ്ഥാണും പഥേഷ്ഠാമപ ദുർമതിച് ഹതം ॥ 1

താ മന്ദസാനാ - മനുഷഃ - ദുരോണ - ആധത്തം - രയിം - ദശവീരം -
 വചസ്യവേ ।

കൃതം- തീർത്ഥം - സുപ്രപാണം - ശുഭസ്സതീ - സ്ഥാണും - പഥേഷ്ഠാം -
 അപ - ദുർമതിം - ഹതം । (1.7.1 - 1)

1.7.2. നാവോഽനുമന്ത്രണം

അയനോ മഹ്യാഃ പാരഃ സ്വസ്തി നേഷദ്-വനസ്സതിഃ ।
 സീരാ നഃ സുതരാ ഭവ ദീർഘായുതായ വർചസേ ॥ 2

അയം നഃ - മഹ്യാഃ - പാരം - സ്വസ്തി നേഷദ് - വനസ്സതിഃ ।
 സീരാ നഃ - സുതരാ ഭവ - ദീർഘായുതായ - വർചസേ । (1.7.2 - 2)

1.7.3. തീർത്ഥാ ജപഃ

അസ്യ പാരേ നിർ.ജമസ്യ ജീവാ ജ്യോതിരശീമഹി ।
 മഹ്യാ ഇന്ദ്രഃ സ്വസ്തയേ ॥ 3

അസ്യ പാരേ - നിർ.ജമസ്യ - ജീവാഃ - ജ്യോതിഃ - അശീമഹി ।
 മഹ്യാ- ഇന്ദ്രഃ - സ്വസ്തയേ ॥ (1.7.3 - 3)

1.7.4. ശൃഗാനാദിവൃതിക്രമേ ഹോമഃ

യദൃതേ ചിദഭി ശ്രീഷഃ പുരാ ജർത്യഭ്യ ആത്യഭഃ ।
 സന്ധാതാ സന്ധിം മഘവാ പുരോവസുർ നിഷ്കർതാ
 വിഹ്വതം പുനഃ ॥ 4

യദൃതേ ചിത് - അഭിശ്രീഷഃ - പുരാ - ജർത്യഭ്യഃ - ആത്യഭഃ ।
 സന്ധാതാ - സന്ധിം - മഘവാ - പുരോവസുഃ - നിഷ്കർതാ - വിഹ്വതം -
 പുനഃ । (1.7.4 - 4)

ഇഡാമഗ്ന 5 { }. ഇമം മേ വരുണ 6 { }. തത്താ യാമി 7 { }.
 ത്വന്നോ അഗ്നേ 8 { }. സ ത്വന്നോ അഗ്നേ 9 { }.
 ത്വമഗ്നേ അയാസി { } ॥ 10

Expansion for-ഇഡാമഗ്ന 5, ഇമം മേ വരുണ (6).

തത്താ യാമി 7, ത്വന്നോ അഗ്നേ 8, സ ത്വന്നോ അഗ്നേ 9,

ത്വമഗ്നേ അയാസി 10.

ഇഡാമഗ്നേ പുരുഭ്യസ്യ സന്ധിം ഗോഃ ശശ്വത്തമ്യ
 ഹവമാനായ സാധ ।

സ്യാനഃ സ്മനുസ്തനയോ വിജാവാഃഗ്നേ സാ തേ സുമതിർ
 ഭൂത്വസ്മേ ॥ 5 (Ref - TS 4.2.4.3)

ഇമം മേ വരുണ ശ്രുധീ ഹവമദ്യാ ച മൃധയ ।

ത്വമവസ്യൂരാ ചകേ ॥ 6 (Ref - TS 2.5.12.3)

തത്താ യാമി ബ്രഹ്മണാ വന്ദമാന-സ്തദാ ശാസ്ത്രേ യജമാനോ
ഹവിർഭിഃ ।

അഹേഡമാനോ വരുണേഹ ബോധ്യുരുശച്സ മാ ന ആയുഃ
പ്രമോഷീഃ ॥ 7 (Ref - TS 2.5.12.3)

താം നോ അഗ്നേ വരുണസ്യ വിദാൻ ദേവസ്യ ഹേഡോഽവ
യാസി സീഷാഃ ।

യജിഷ്ടോ വഹ്നി തമഃ ശോശുചാനോ വിശ്വാ ദോഷാച്സി
പ്രമുമുഗ്ധ്യസ്തത് ॥ 8 (Ref - TS 2.5.12.3)

സ താംനോ അഗ്നേഽവമോ ദേവോതീ നേദിഷ്ടോ അസ്യോ
ഉഷസോ വ്യുഷ്ടാ ।

അവ യക്ഷ നോ വരുണച് രരാണോ വീഹി മൃഡീക്ച്
സുഹവോ ന ഏധി ॥ 9 (Ref - TS 2.5.12.3)

തമഗ്നേ അയാഽസി । അയാ സന്മനസാ ഹിതഃ ।

അയാ സന്ഹവ്യമുഹിഷേ ।

അയാ നോ ധേഹി ദേഷജം । 10 (Ref T.B.2.4.1.9)

ഇഡാമഗ്നേ - പുരുഭച്സം - സനിം - ഗോഃ - ശശ്വത്തമം - ഹവ്മാനായ -
സാധ ।

സ്ടാനഃ - സ്ടനുഃ - തനയഃ - വിജാവാ - അഗ്നേ - സാതേ -സുമതിഃ -
ഭൂതു - അസ്മേ । (1.7.4 - 5)

ഇ॒മം മേ॑ - വ॒രു॒ണ - ശ്രു॒ധീ - ഹ॒വം - അ॒ദ്യാ॒ച - മൃ॒ധയ॑ ।

ത്വാ॒ം - അ॒വ॒സ്യുഃ - ആ॒ച॒കേ॑ । (1.7.4 - 6)

ത॒ത്ത്വായാ॑മി - ബ്ര॒ഹ്മ॑ണാ - വ॒ന്ദ॒മാനഃ - തത്- അ॒ശ്വായേ॑ - യ॒ജമാ॑നഃ -
ഹ॒വിർഭിഃ॑ ।

അഹേ॑ഡമാനഃ - വ॒രു॒ണ - ഇ॒ഹബോ॑ധി - ഉ॒രു॒ശ്ശ॒സ - മാ॑നഃ - ആ॒യുഃ -
പ്രമോ॑ഷീഃ । (1.7.4 - 7)

ത്വ॒ന്നോ അ॒ഗ്നേ - വ॒രു॒ണ॒സ്യ - വി॒ദ്വാൻ - ദേ॒വ॒സ്യ - ഹേ॒ഡഃ - അ॒വ -
യാ॒സി॒സി॒ഷ്ടാഃ॑ ।

യ॒ജി॒ഷ്ടഃ - വ॒ഹ്നി॑ തമഃ - ശോ॒ശു॒ചാനഃ - വി॒ശ്വാ - ദോ॒ഷാ॒പ്സി -
പ്രമു॑മുഗ്ദ്ധി - അ॒സ്മത്॑ । (1.7.4 - 8)

സ॒ത്വ॒ന്നഃ - അ॒ഗ്നേ - അ॒വ॒മഃ - ഭ॒വോ॒തീ - നേ॒ദി॒ഷ്ടഃ - അ॒സ്യാഃ -
ഉ॒ഷ॒സഃ - വൃ॒ഷ്ടൗ॑ ।

അ॒വ യ॒ക്ഷ്വ॒നഃ - വ॒രു॒ണം - ര॒രാ॒ണഃ - വീ॒ഹി॑ മൃ॒ധീ॒കം - സു॒ഹ॒വഃ -
ന ഏ॒ധി॑ । (1.7.4 - 9)

ത്വ॒മ॒ഗ്നേ - അ॒യാ॒സി - അ॒യാ॒ സ॒ന്ന് - മ॒ന്സാ - ഹി॒തഃ॑ ।

അ॒യാ॒ സ॒ന്ന് - ഹ॒വ്യം - ഊ॒ഹി॒ഷേ - അ॒യാ॒നഃ - ധേ॒ഹി - ഭേ॒ഷജം॑ ।
(1.7.4 - 10)

1.7.5. ക്ഷീരിവൃക്ഷാദൃതിക്രമേ ജപഃ

യേ ഗ॒ന്ധർ॒വാ അ॒ഹ്നര॑സശ്ച ദേ॒വീരേ॒ഷു വൃ॒ക്ഷേ॒ഷു
വാ॒ന॒സ്യു॒ത്യേ॒ഷാ॒സതേ॑ () ।

ശി॒വാ॒സ്മേ അ॒സ്യ വ॒ദ്ധൈ॑ ഭ॒വ॒ന്തു മാ॑ ഹി॒പ്സി॑ഷുർ
വ॒ഹ॒തു॒മൃ॒ഹ്യമാ॑നാം ॥ 11

യേ ഗന്ധർവാഃ - അഹ്നരസശ്ച - ദേവീഃ - ഏഷു - വൃക്ഷേഷു -
വാനസ്പത്യേഷു - ആസതേ ।

ശിവാംസേ - അസ്യൈ - ഭവന്തു - മാ ഹിദ്സിഷുഃ - വഹന്തും -
ഊഹ്യമാനാം । (1.7.5 - 11)

1.7.6. നദ്യാദൃതിക്രമേ ജപഃ

യാ ഓഷധയോ യാ നദ്യോ യാനി ധന്വാനി യേ വനാ ।
തേ താ വധു പ്രജാവതീം പ്ര ത്വേ മുഞ്ചന്താഹ്സഃ ॥ 12

യാ ഓഷധയഃ - യാഃ - നദ്യഃ - യാനി ധന്വാനി - യേ വനാ ।
തേ താ വധു - പ്രജാവതീം - പ്ര ത്വേ മുഞ്ചന്തു - അഹ്സഃ ।
(1.7.6 - 12)

1.7.7. വദ്ധൈ ഗൃഹപ്രദർശനം

സംകാശയാമി വഹന്തും ബ്രഹ്മണാ ഗൃഹൈരഘോരേണ ചക്ഷുഷാ
മൈത്രേണ ।

പര്യാണദ്ധം വിശ്വരൂപം യദസ്യാഽ സ്യോനം പതിഭ്യഃ
സവിതാ കൃണോതു തത് ॥ 13

സംകാശയാമി - വഹന്തും - ബ്രഹ്മണാ - ഗൃഹൈഃ - അഘോരേണ -
ചക്ഷുഷാ - മൈത്രേണ ।

പര്യാണദ്ധം - വിശ്വരൂപം - യദസ്യാം - സ്യോനം - പതിഭ്യഃ - സവിതാ -
കൃണോതു തത് । (1.7.7 - 13)

1.7.8. വാഹയോവിമോകഃ

ആവാമഗന്മ് സുമതിർ വാജിനീ വസ്യന്യശിനാ ഹൃഥ്സു കാമാച്ഛ
അയച്ഛത ।

അഭൃതം ഗോപാ മിമൂനാ ശുഭസ്സതീ പ്രിയാ അര്യംണോ ദുര്യാച്ഛ
അശീമഹി ॥ 14

അയന്നോ ദേവഃ സവിതാ ബൃഹസ്സതി-രിന്ദ്രാഗ്നീ
മിത്രാവരുണാ സ്വസ്തയേ ।

ത്വഷ്ടാ വിഷ്ണുഃ പ്രജയാ സച്ഛരാണഃ കാമ ആയാതം കാമായ
ത്വാ വിമുഞ്ചതു ॥ 15

ആവാമഗന് - സുമതിഃ - വാജിനീവസ്യ - ന്യശിനാ - ഹൃഥ്സു -
കാമാൻ - അയച്ഛത ।

അഭൃതം - ഗോപാ - മിമൂനാ - ശുഭസ്സതീ - പ്രിയാഃ - അര്യംണഃ -
ദുര്യാൻ - അശീമഹി । (1.7.7 - 14)

അയന്നഃ - ദേവഃ - സവിതാ - ബൃഹസ്സതിഃ - ഇന്ദ്രാഗ്നീ - മിത്രാവരുണാ -
സ്വസ്തയേ ।

ത്വഷ്ടാ - വിഷ്ണുഃ - പ്രജയാ - സച്ഛരാണഃ - കാമേ - ആയാതം -
കായ ത്വാ - വി മുഞ്ചതു । (1.7.7 - 15)

(ആസതേ നവ ച) (K7) (19)

1.8 വിവാഹേ ചർമാസുരണാഭ്യഃ

1.8.1. ചർമാസുരണം

ശർമ വർമേദമാഹരാസ്യേ നാര്യാ ഉപസ്തീരേ ।

സിനീവാലി പ്രജായതാമിയം ഭഗസ്യ സുമതാവസത് ॥ 1

ശർമ വർമ - ഇദം - ആഹര - അസ്യേ - നാര്യഃ - ഉപസ്തീരേ ।

സിനീവാലി - പ്രജായതാം - ഇയം - ഭഗസ്യ - സുമതൗ - അസത് ।

(1.8.1 - 1)

1.8.2. ഗൃഹപ്രവേശേ വാചനം

ഗൃഹാൻ-ഭദ്രാൻ-സുമനസഃ പ്രപദ്യേഽവീരഘ്നീ വീരവതഃ

സുവീരാൻ ।

ഇരാം വഹതോ ഘൃതമുക്ഷമാണാസ്തേഷഹഃ സുമനാഃ

സം വിശാമി ॥ 2

ഗൃഹാൻ - ഭദ്രാൻ - സുമനസഃ - പ്രപദ്യേ - അവിരഘ്നീ -

വീരവതഃ - സുവീരാൻ ।

ഇരാം - വഹതഃ - ഘൃതം - ഉക്ഷമാണാഃ - തേഷു - അഹം -

സുമനാഃ - സംവിശാമി । (1.8.2 - 2)

1.8.3 പ്രവിശ്യ ഹോമഃ

ആഗൻ ഗോഷം മഹിഷീ ഗോഭി-രശൈ-രായുഷ്മത് പത്നീ

പ്രജയാ സ്വർവിത് ।

ബഹീം പ്രജാം ജനയന്തീ സുരതേമമഗ്നിഃ ശതഹിമാഃ സപര്യാത് ॥

അയമഗ്നിർ ഗൃഹപതിഃ സുസഃസത് പുഷ്ടിവർദ്ധനഃ ।

യഥാ ഭഗസ്യാഭ്യം ദദദ്-രയിം പുഷ്ടിമഥോ പ്രജാം ॥ 4

പ്രജായാ ആഭ്യാം പ്രജാപത ഇന്ദ്രാഗ്നി ശർമ യച്ഛതം ।
യഥൈനയോർ ന പ്രമീയാതാ ഉഭയോർ ജീവതോഃ പ്രജാ() ॥ 5

തേന ഭൂതേന ഹവിഷാഽയമാപ്യായതാം പുനഃ ।
ജായാം യാമസ്മാ ആവാക്ഷുസ്താഽ രസേനാഭിവർദ്ധതാം ॥ 6

അഭിവർദ്ധതാം പയസാഽഭി രാശ്വേണ വർദ്ധതാം ।
രയ്യാ സഹസ്രപോഷസേമൗ സ്താമനപേക്ഷിതൗ ॥ 7

ഇഹൈവ സ്തം മാ വിയോഷ്ടം വിശ്വമായുർ-വൃശ്ശതം ।
മഹ്യാ ഇന്ദ്രഃ സ്വസ്തയേ ॥ 8

ധ്രുവൈധി പോഷ്യാ മയി മഹ്യം താഽദാദ്-ബൃഹസ്പതിഃ ।
മയാ പത്യാ പ്രജാവതീ സഞ്ജീവ ശരദശ്ശതം । 9

താഷ്ടാ ജായാ-മജനയത് താഷ്ടാഽസൈത്യ ത്വാം പതിം ।
താഷ്ടാ സഹസ്രമായുഽഷി ദീർഘമായുഃ കൃണോതു വാം () ॥ 10

ആഗൻ ഗോഷ്ടം - മഹീഷീ - ഗോഭിഃ - അശ്വൈഃ - ആയുഷ്മത് -
പതീ - പ്രജയാ - സ്വർവിത് ।
ബഹീം - പ്രജാം - ജനയന്തീ - സൂരതേമം - അഗ്നിം - ശതഹിമാഃ -
സപര്യാത് । (1.8.3 - 3)

അയമഗ്നിഃ - ഗൃഹപതിഃ - സുസപ്സത് - പുഷ്ടിവർദ്ധനഃ ।
യഥാ - ഭഗസ്യ - ആഭ്യാം - ദദത് - രയിം - പുഷ്ടിം - അഥോ - പ്രജാം ॥
(1.8.3 - 4)

പ്രജായൈ - ആഭ്യാം - പ്രജാപതേ - ഇന്ദ്രാഗ്നി - ശർമ യച്ഛതം ।
യഥൈനയോഃ - ന പ്രമീയാതൈ - ഉഭയോഃ - ജീവതോഃ - പ്രജാ । (1.8.3 - 5)

തേന - ഭൂതേന - ഹവിഷാഽയം - ആപ്യായതാം - പുനഃ ।
ജായാം - യാമസൈ - ആവാക്ഷുഃ - താഴ് രസേന - അഭിവർദ്ധതാം ।
(1.8.3 - 6)

അഭിവർദ്ധതാം - പയസാ - അഭി രാശ്യേണ - വർദ്ധതാം ।
രത്നാ സഹസ്രപോഷസാ - ഇമാ സ്താം - അനപേക്ഷിതൗ । (1.8.3 - 7)

ഇഹൈവ സ്തം - മാ വിയോഷ്ടം - വിശ്വമായുഃ - വൃശ്ശതം ।
മഹൈ - ഇന്ദ്രഃ - സാസ്തയേ । (1.8.3 - 8)

ധ്രുവൈധി - പോഷ്യാ - മയി - മഹ്യന്താ - അദാത് -
ബൃഹസ്സതിഃ ।
മയാ പത്യാ - പ്രജാവതീ - സഞ്ജീവ - ശരദഃ - ശതം । (1.8.3 - 9)

താഷ്ടാ - ജായാം - അജനയത് - താഷ്ടാഽസൈ - താം പതീം ।
താഷ്ടാ - സഹസ്രം - ആയുഷ്ഠി - ദീർഘമായുഃ - കൃണോതു വാം ।
(1.8.3 - 10)

ഇ॒മം മേ॑ വ॒രുണ॑11{ }, ത॒ത്ത്വാ॑ യാ॒മി12{ }, ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ13 { },
സ ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ14{ }, ത്വമ॑ഗ്നേ അ॒യാഽസി॑ { } || 15

Expansion for – ഇ॒മം മേ॑ വ॒രുണ॑11, ത॒ത്ത്വാ॑ യാ॒മി12 , ത്വ॒ന്നോ॑
അ॒ഗ്നേ13 , സ ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ14, ത്വമ॑ഗ്നേ അ॒യാഽസി॑ –

ഇ॒മം മേ॑ – വ॒രു॒ണ – ശ്രു॒ധീ – ഹ॒വം – അ॒ദ്യാച॑ – മൃ॒ധയ॑ ।
ത്വാ॑ം – അ॒വ॒സ്യുഃ॑ – ആ॒ച॒കേ॑ । (1.8.3 - 11)

ത॒ത്ത്വാ॑യാ॒മി – ബ്ര॑ഹ്മ॒ണാ – വ॒ന്ദ॒മാനഃ॑ – തത്- അ॒ശാ॑സ്തേ – യ॒ജ്ഞാ॑നഃ –
ഹ॒വിർഭിഃ॑ ।

അഹേ॑ഡമാനഃ – വ॒രു॒ണ – ഇ॒ഹബോ॑ധി – ഉ॒രു॒ശഃസ॑ – മാ॒നഃ – ആ॒യുഃ –
പ്രമോ॑ഷീഃ । (1.8.3 - 12)

ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ – വ॒രു॒ണസ്യ॑ – വി॒ദ്വാൻ – ദേ॒വസ്യ॑ – ഹേ॒ഡഃ – അ॒വ –
യാ॒സി॒സിഷ്ടാഃ॑ ।

യ॒ജിഷ്ടഃ॑ – വ॒ഹ്നി തമഃ॑ – ശോശു॑ചാനഃ – വി॒ശ്വാ – ദോ॒ഷാഽസി॑ –
പ്രമു॑മുഗ്ദ്ധി – അ॒സ്മത്॑ । (1.8.3 - 13)

സ॒ത്വന്നഃ॑ – അ॒ഗ്നേ – അ॒വമഃ॑ – ഭ॒വോതി॑ – നേ॒ദിഷ്ടഃ॑ – അ॒സ്യഃ॑ –
ഉ॒ഷസഃ॑ – വ്യു॒ഷ്ടൗ॑ ।

അ॒വ യക്ഷ॑നഃ – വ॒രു॒ണം – ര॒രാണഃ॑ – വീ॒ഹി മൃ॒ധീകം॑ – സു॒ഹവഃ॑ –
ന ഏ॒ധി । (1.8.3 - 13)

തമഗേ - അയാസി - അയാ സന് - മനസാ - ഹിതഃ ।
അയാ സന് - ഹവ്യം - ഊഹിഷേ - അയാനഃ - ധേഹി - ഭേഷജം ।
(1.8.3 - 14)

(ജീവതോഃ പ്രജാ-വാമേകം ച) (K8) (21)

1.9 വിവാഹേ ചർമോപവേശനാദ്യഃ

1.9.1. ചർമോപവേശനം

ഇഹ ഗാവഃ പ്രജായധാമിഹാശാ ഇഹ പൂരുഷാഃ ।
ഇഹോ സഹസ്രദക്ഷിണോ രായസ്പോഷോ നിഷീദതു ॥ 1

ഇഹ ഗാവഃ - പ്രജായധാം - ഇഹാശാഃ - ഇഹ - പൂരുഷാഃ ।
ഇഹോ - സഹസ്രദക്ഷിണഃ - രായസ്പോഷഃ - നിഷീദതു । (1.9.1 - 1)

1.9.2. ഷാലകായ ഫലദാനം

സോമേനാദിത്യാ ബലിനഃ സോമേന പൃഥിവീ ഭൂധാ ।
അഥോ നക്ഷത്രാണാം-മേഷാമുപസ്ഥേ സോമ ആധിതഃ ॥ 2

പ്രസാഃ സ്ഥഃ പ്രേയം പ്രജയാ ഭുവനേ ശോചേഷ്ട ॥ 3

സോമേന - ആദിത്യാഃ - ബലിനഃ - സോമേന - പൃഥിവീ - ഭൂധാ ।
അഥോ - നക്ഷത്രാണാം - ഏഷാം - ഉപസ്ഥേ - സോമഃ - ആധിതഃ ।
(1.9.2 - 2)

പ്രസാഃ സ്ഥഃ - പ്രേയം - പ്രജയാ - ഭുവനേ - ശോചേഷ്ട । (1.9.2 - 3)

1.9.3. ഗൃഹപ്രവേശേ ജപഃ

ഇഹ പ്രിയം പ്രജയാ തേ സമൃദ്ധ്യതാ-മസ്തിൻ ഗൃഹേ
ഗാർഹപത്യായ ജാഗൃഹി ।

ഏനാ പത്യാ തന്നാഴ് സൗസൃജസാഥാ ജീവ്രീ വിദഥ-മാവദാസി ॥ 4

സുമങ്ഗലീരിയം വധൂരിമാഴ് സമേത പശ്യത ।
സൗഭാഗ്യമസ്യ ഭത്യായാമാസ്തം വിപരേതന ॥ 5

ഇഹ പ്രിയം - പ്രജയാ തേ - സമൃദ്ധ്യതാം - അസ്മിൻ ഗൃഹേ -
ഗാർഹപത്യായ - ജാഗൃഹി ।

ഏനാ പത്യാ - തന്വാം - സച്സൃജസ്വ - അമാ ജീവ്രീ (അഥ - ജീവ്രീ) -
വിദഥം - ആവദാസി । (1.9.3 - 4)

സുമങ്ഗലീഃ - ഇയം - വധൂഃ - ഇമാം - സമേത - പശ്യത ।
സൗഭാഗ്യം - അസ്യേ - ദത്വായ - അമാസ്തം - വി പരേതന । (1.9.3 - 5)

1.9.4. ധ്രുവാരുന്ധാതി ദർശനം

ധ്രുവക്ഷിതിർ-ധ്രുവയോനിർ-ധ്രുവമസി ധ്രുവതഃ
സ്ഥിതം () ।

തന്നക്ഷത്രാണാം മേഘ്യസി സ മാ പാഹി പൂതന്യതഃ ॥ 6

സപ്തർഷയഃ പ്രഥമാം കൃത്തികാനാ-മരുന്ധതീം ।
യദ്രൂപതാഴ് ഹ നിന്ദ്യഃ ഷട്കൃത്തികാ മുഖ്യയോഗം
വഹന്തീയ-മസ്താകമേധത്വഷ്ടമീ ॥ 7

ധ്രുവക്ഷിതിഃ - ധ്രുവയോനിഃ - ധ്രുവമസി - ധ്രുവതഃ - സ്ഥിതം ।
തന്നക്ഷത്രാണാം - മേമീ - അസി - സ മാ പാഹി - പൂതന്യതഃ ।
(1.9.4 - 6)

സപ്തർഷയഃ - പ്രഥമാം - കൃത്തികാനാം - അരുന്ധതീം ।
യദ്രൂപതാം - ഹ നിന്ദ്യഃ - ഷട്കൃത്തികാഃ - മുഖ്യയോഗം - വഹന്തി -
ഇയം - അസ്താകം - ഏധതു - അഷ്ടമീ । (1.9.4 - 7)

1.9.5 ഉപകാരണസമാപനയോഃ കാന്ധർഷീണാമനന്തരം ഹോമഃ

സദസസ്സതിമദ്ഭുതം പ്രിയമിന്ദ്രസ്യ കാമ്യം ।

സനീം മേധാമയാസിഷം ॥ 8

സദസസ്സതിം - അദ്ഭുതം - പ്രിയമിന്ദ്രസ്യ - കാമ്യം ।

സനീം - മേധാ മയാസിഷം ॥ (1.9.5 - 8)

1.9.6 സ്വയം പ്രജാലിതേഽഗ്നൗ സമിദാധാനം

ഉദീപ്യസ്വ ജാതവേദോഽപഘ്നനിർഘൃതിം മമ ।

പശുഃശ്ച മഹ്യമാവഹ ജീവനഞ്ച ദിശോ ദിശ ॥ 9

മാ നോ ഹിപ്സീജാതവേദോ ഗാമശ്ച പുരുഷം ജഗത് ।

അബിഭ്രദഗ്ന ആഗഹി ശ്രിയാ മാ പരിപാതയ ॥ 10

ഉദീപ്യസ്വ - ജാതവേദഃ - അപഘ്നൻ - നിർഘൃതിം - മമ ।

പശുഃശ്ച - മഹ്യം - ആവഹ - ജീവനഞ്ച - ദിശോ ദിശ ॥ (1.9.6 - 9)

മാനോ ഹിപ്സീഃ - ജാതവേദഃ - ഗാമശ്ച - പുരുഷം - ജഗത് ।

അബിഭ്രദഗ്ന ആഗഹി - ശ്രിയാ മാ പരിപാതയ ॥ (1.9.6 - 10)

(ധ്രുവതഃ സ്ഥിതം നവ ച) (K9) (19)

1.10 വിവാഹേ ദാണേയാത്മാപന മന്ത്രാദൃഃ

1.10.1. ദാണേയാത്മാപന മന്ത്രൗ

ഉദീർഷ്യാതോ വിശ്വാവസോ നമസേഡാമഹേ ത്വാ ।

അന്യാമിച്ഛ പ്രഹർവ്യം സഞ്ജായാം പത്യാ സൃജ ॥ 1

ഉദീർഷ്യാതഃ പതിവതീ ഹ്യേഷാ വിശ്വാവസും നമസാ

ഗീർഭിരീട്ടേ ।

അന്യാമിച്ഛ പിതൃഷഭം വൃക്താസ് സ തേ ഭാഗോ ജനുഷാ തസ്യ
വിദ്ധി ॥ 2

ഉദീർഷ്യാതഃ - വിശ്വാവസോ - നമസാ - ഹ്യേഷാ - ത്വാ ।

അന്യാമിച്ഛ - പ്രഹർവ്യം - സഞ്ജായാം - പത്യാ സൃജ ।

(1.10.1 - 1)

ഉദീർഷ്യാതഃ - പതിവതീ - ഹ്യേഷാ - വിശ്വാവസും - നമസാ - ഗീർഭിഃ -

ഇഃ ।

അന്യാമിച്ഛ - പിതൃഷഭം - വൃക്താം - സ തേ ഭാഗഃ - ജനുഷാ -

തസ്യ വിദ്ധി ॥ (1.10.1 - 2)

1.10.2 ചതുർത്ഥീ ഹോമഃ

അഗ്നേ പ്രായശ്ചിത്തേ താം ദേവാനാം പ്രായശ്ചിത്തിരസി

ബ്രാഹ്മണസ്താ നാമകാമഃ പ്രപദ്യേ യാഽസ്യാം പതിഷ്ഠീ തനുഃ

പ്രജാഷ്ഠീ പശുഷ്ഠീ ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ ജാരഷ്ഠീമസ്യേ താം

കൃണോമി സ്വാഹാ ॥ 3

അഗ്നേ പ്രായശ്ചിത്തേ - താം ദേവാനാം - പ്രായശ്ചിത്തിഃ - അസി -
 ബ്രാഹ്മണസ്താ - നാമകാമഃ - പ്രപദ്യേ - യാഽസ്യാം - പതിഷ്ഠീ - തനുഃ -
 പ്രജാഷ്ഠീ - പശുഷ്ഠീ - ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ - ജാരഷ്ഠീം - അസ്യൈ - താം -
 കൃണോമി - സ്വാഹാ || (1.10.2 - 3)

വായോ പ്രായശ്ചിത്ത 4 *,
 ആദിത്യ പ്രായശ്ചിത്തേ 5 *,

അനുഷ്ഠ്ഠഃ - from 4 to 5

*വായോ പ്രായശ്ചിത്തേ താം ദേവാനാം പ്രായശ്ചിത്തിരസി
 ബ്രാഹ്മണസ്താ നാമകാമഃ പ്രപദ്യേ യാഽസ്യാം പതിഷ്ഠീ തനുഃ
 പ്രജാഷ്ഠീ പശുഷ്ഠീ ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ ജാരഷ്ഠീമസ്യൈതാം
 കൃണോമി സ്വാഹാ | 4

*ആദിത്യ പ്രായശ്ചിത്തേ താം ദേവാനാം പ്രായശ്ചിത്തിരസി
 ബ്രാഹ്മണസ്താ നാമകാമഃ പ്രപദ്യേ യാഽസ്യാം പതിഷ്ഠീ തനുഃ
 പ്രജാഷ്ഠീ പശുഷ്ഠീ ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ ജാരഷ്ഠീമസ്യൈതാം
 കൃണോമി സ്വാഹാ | 5

പ്രജാപതേ പ്രായശ്ചിത്തേ താം ദേവാനാം പ്രായശ്ചിത്തിരസി
 ബ്രാഹ്മണസ്താ നാമകാമഃ പ്രപദ്യേ യാഽസ്യാം പതിഷ്ഠീ തനുഃ
 പ്രജാഷ്ഠീ പശുഷ്ഠീ ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ ജാരഷ്ഠീമസ്യൈതാം
 കൃണോമി സ്വാഹാ || 6

പ്രസവശ്ചോപയാമശ്ച കാടശ്ചാർണവശ്ച ധർണസിശ്ച
 ദ്രവിണം ച ഭഗശ്ചാന്തരിക്ഷം ച സിന്ധുശ്ച സമുദ്രശ്ച
 സർസാഘശ്ച വിശ്വവൃചാശ്ച തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി
 തമേഷാം ജംഭേ ദധ്മഃ സ്വാഹാ || 7

മധുശ്ച മാധവശ്ച ശുക്രശ്ച ശുചിശ്ച നദശ്ച
 നദസ്യശ്ചേഷശ്ചോർജശ്ച സഹശ്ച സഹസ്യശ്ച തപശ്ച
 തപസ്യശ്ച തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തമേഷാം
 ജംഭേ ദധ്മഃ സ്വാഹാ || 8

ചിത്തഞ്ച ചിത്തിശ്ചാകൃതം ചാകൃതിശ്ചാധീതം ചാധീതിശ്ച
 വിജ്ഞാതം ച വിജ്ഞാനം ച നാമ ച ക്രതുശ്ച ദർശശ്ച
 പൂർണ്ണമാസശ്ച തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തമേഷാം
 ജംഭേ ദധ്മഃ സ്വാഹാ || 9

ഭൂസ്സാഹാ ഭൂവസ്സാഹാ സുവസ്സാഹോഽ സ്വാഹാ () || 10

വായോ പ്രായശ്ചിത്തേ - താം ദേവാനാം - പ്രായശ്ചിത്തിഃ - അസി -
 ബ്രാഹ്മണസ്താം - നാമകാമഃ - പ്രപദ്യേ - യാഽസ്യാം - പതിഷ്ഠീ - തന്യഃ -
 പ്രജാഷ്ഠീ - പശുഷ്ഠീ - ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ - ജാരഷ്ഠീം - അസ്യൈ - താം -
 കൃണോമി സ്വാഹാ || - (1.10.2 - 4)

ആദിത്യ പ്രായശ്ചിത്തേ - താം ദേവാനാം - പ്രായശ്ചിത്തിഃ - അസി -
 ബ്രാഹ്മണസ്താം - നാമകാമഃ - പ്രപദ്യേ - യാഽസ്യാം - പതിഷ്ഠീ - തന്യഃ -
 പ്രജാഷ്ഠീ - പശുഷ്ഠീ - ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ - ജാരഷ്ഠീം - അസ്യൈ - താം -
 കൃണോമി സ്വാഹാ || - (1.10.2 - 5)

പ്രജാപതേ പ്രായശ്ചിത്തേ - താം ദേവാനാം - പ്രായശ്ചിത്തിഃ - അസി -
 ബ്രഹ്മണസ്താം - നാമകാമഃ - പ്രപദ്യേ - യാഽസ്യാം - പതിഷ്ഠീ - തന്യഃ -
 പ്രജാഷ്ടീ - പശുഷ്ടീ - ലക്ഷ്മിഷ്ടീ - ജാരഷ്ടീം - അസ്യേ - താം -
 കൃണോമി സ്വാഹാ || (1.10.2 - 6)

പ്രസവശ്ച - ഉപയാമശ്ച - കാടശ്ച - അർണവശ്ച - ധർണസിശ്ച -
 ദ്രവിണഞ്ച - ഭഗശ്ച - അന്തരിക്ഷഞ്ച - സിന്ധുശ്ച - സമുദ്രശ്ച -
 സർസാപശ്ച - വിശ്വവൃചാശ്ച - തേ യം ദിഷ്ഠഃ - യശ്ച - നോ ദേഷ്ടീ -
 തമേഷാം - ജംഭേ - ദധൂഃ - സ്വാഹാ || (1.10.2 - 7)

മധുശ്ച - മാധവശ്ച - ശുക്രശ്ച - ശുചിശ്ച - നഭശ്ച - നഭസ്യശ്ച -
 ഇഷശ്ച - ഊർജശ്ച - സഹശ്ച - സഹസ്യശ്ച - തപശ്ച - തപസ്യശ്ച -
 തേ യം ദിഷ്ഠഃ - യശ്ച - നോ ദേഷ്ടീ - തമേഷാം - ജംഭേ - ദധൂഃ - സ്വാഹാ ||
 (1.10.2 - 8)

ചിത്തഞ്ച - ചിത്തിശ്ച - ആകുതഞ്ച - ആകുതിശ്ച - അധീതഞ്ച -
 അധീതിശ്ച - വിജ്ഞാതഞ്ച - വിജ്ഞാനഞ്ച - നാമ ച - ക്രതുശ്ച -
 ദർശശ്ച - പൂർണമാസശ്ച - തേയം ദിഷ്ഠഃ - യശ്ച - നോ ദേഷ്ടീ -
 തമേഷാം - ജംഭേ - ദധൂഃ - സ്വാഹാ || (1.10.2 - 9)

ഭൂസ്താഹാ - ഭൂവസ്താഹാ - സുവസ്താഹാ - ഓഽ സ്വാഹാ || (1.10.2 - 10)
 (ഉദീർഷ്യാതോ ദശ) (K10) (10)

1.11 വിവാഹേ വധവരയോരന്യോന്യ സമീക്ഷണാഭ്യഃ

1.11.1. വധവരയോരന്യോന്യം സമീക്ഷണം

അപശ്യം ത്വാ മനസാ ചേകിതാനം തപസോ ജാതം തപസോ
വിഭൂതം ।

ഇഹ പ്രജാമിഹ രയിച്ഛ രരാണഃ പ്രജായസ്യ പ്രജയാ
പുത്രകാമ ॥ 1

അപശ്യം ത്വാ മനസാ ദീദ്ധ്യാനാഽ സ്വായാം തനുച്ഛ ജ്ഞിതീയേ
നാമമാനാം ।

ഉപ മാമുച്ഛാ യുവതിർ ബുദ്ധയാഃ പ്രജായസ്യ പ്രജയാ പുത്രകാമേ ॥ 2

അപശ്യം ത്വാ - മനസാ - ചേകിതാനം - തപസഃ - ജാതം - തപസഃ -
വിഭൂതം ।

ഇഹ പ്രജാം - ഇഹ - രയിം - രരാണഃ - പ്രജായസ്യ - പ്രജയാ -
പുത്രകാമ ॥ (1.11.1 - 1)

അപശ്യം ത്വാ - മനസാ - ദീദ്ധ്യാനാം - സ്വായാം - തനും - ജ്ഞിതീയേ -
നാമമാനാം ।

ഉപ മാം - ഉച്ഛാ - യുവതിഃ - ബുദ്ധയാഃ - പ്രജായസ്യ - പ്രജയാ -
പുത്രകാമേ ॥ (1.11.1 - 2)

1.11.2. ആജ്യശേഷേണ ഹൃദയദേശേ സമഞ്ജനം

സമഞ്ജന്തു വിശോ ദേവാഃ സമാപോ ഹൃദയാനി നൗ ।

സം മാതരിശാ സം ധാതാ സമു ദേശ്യീ ദിദേഷു നൗ ॥ 3

സമഞ്ജന്തു - വിശോ ദേവാഃ - സമാപഃ - ഹൃദയാനി നൗ ।

സം മാതരിശാ - സന്ധാതാ - സമു ദേശ്യീ - ദിദേഷു നൗ ॥ (1.11.2 - 3)

1.11.3 സമഞ്ജനേ ജപഃ

പ്രജാപതേ തന്നം മേ ജുഷസ്വ ത്വഷ്ടർ ദേവേഭിഃ സഹസാമ
ഇന്ദ്ര ।

വിശ്വേശ ദേവൈ രാതിഭിഃ സപ്രരാണഃ പുപ്രസാം ബഹുനാം
മാതരഃ സ്യാമ ॥ 4

ആ നഃ പ്രജാം ജനയതു പ്രജാപതിരാജരസായ
സമനക്താര്യമാ ।

അദുർമങ്ഗലീഃ പതിലോക-മാവിശ ശന്നോ ഭവ ദിപദേ ശം
ചതുഷ്വദേ () ॥ 5

താം പുഷ്ണിവാതമാ-മേരയസ്വ യസ്യാം ബീജം മനുഷ്യാ
വപന്തി ।

യാ ന ഊരു ഉശതീ വിസ്രയാതൈ യസ്യാമുശന്തഃ
പ്രഹരേമ ശേഫം ॥ 6

പ്രജാപതേ - തന്നാ മേ - ജുഷസ്വ - ത്വഷ്ടഃ - ദേവേഭിഃ - സഹസാമഃ - ഇന്ദ്ര ।
 വിശ്വൈഃ - ദേവൈഃ - രാതിഭിഃ - സൗരരാണഃ - പുഷ്ടസാം -
 ബഹൂനാം - മാതരഃ സ്യാമ ॥ (1.11.3 - 4)

ആ നഃ - പ്രജാം - ജനയതു - പ്രജാപതിഃ - ആജരസായ - സമനക്തു -
 അര്യമാ ।
 അദുർമങ്ഗലീഃ - പതിലോകം - ആവിശ - ശന്നോ ഭവ - ദിപദേ -
 ശം ചതുഷ്വദേ ॥ (1.11.3 - 5)

താം പുഷന് - ശിവതമാം - ഏരയസ്വ - യസ്യാം - ബീജം - മനുഷ്യാം -
 വപന്തി ।
 യാ നഃ - ഊരു - ഉശതീ - വിസ്രയാതൈ - യസ്യാം - ഉശന്തഃ -
 പ്രഹരേമ - ശേഫം ॥ (1.11.3 - 6)

(ശം ചതുഷ്വദേ ദേ ച) (K11) (12)

1.12 വിവാഹേ സമാവേശന ജപഃ

1.12.1.സമാവേശനകാലേ ജപഃ

ആരോഹോരു-മുപബർഹസ്വ ബാഹും പരിഷ്വജസ്വ ജായാപ്
സുമനസ്യമാനഃ ।

തസ്യാം പുഷ്യതം മിമുനൗ സയോനീ ബഹീം പ്രജാം
ജനയന്തൗ സരേതസാ ॥ 1

ആർദ്രയാഽരണ്യാ യത്രാമൻമത്-പുരുഷം പുരുഷേണ ശക്രഃ ।
തദേതൗ മിമുനൗ സയോനീ പ്രജയാഽമൃതേനേഹ ഗച്ഛതം ॥ 2

അഹം ഗർഭമദധാ-മോഷധീഷ്വഹം വിശോഷു ഭുവനേഷ്വന്തഃ ।
അഹം പ്രജാ അജനയം പിതൃണാമഹം ജനിഭ്യോ അപരീഷു
പുത്രാൻ ॥ 3

പുത്രിണേമാ കുമാരിണാ വിശ്വമായൂർ വൃശ്ണതം ।
ഉഭാ ഹിരണ്യപേശസാ വീതിഹോത്രാ കൃതദ്-വസു ॥ 4

ദശസ്യം ത്വാഽമൃതായ കപ് ശമുധോ രോമശപ് ഹമോ ദേവേഷു
കൃണുതോ ദുവഃ ॥ 5

ആരോഹ - ഊരും - ഉപബർഹസ്വ - ബാഹും - പരിഷ്വജസ്വ - ജായാം -
സുമനസ്യമാനഃ ।

തസ്യാം - പുഷ്യതം - മിമുനൗ - സയോനീ - ബഹീം - പ്രജാം -
ജനയന്തൗ - സരേതസാ ॥ (1.12.1 - 1)

ആർദ്രയാ - അരണ്യാ - യത്ര - അമന്മത് - പുരുഷം - പുരുഷേണ -
ശക്രഃ ।

തദേതൗ - മിമുനൗ - സയോനീ - പ്രജയാ - അമൃതേന - ഇഹ ഗച്ഛതം ॥
(1.12.1 - 2)

അഹം ഗർഭം - അദയാം - ഓഷധീഷു - അഹം - വിശോഷു - ഭുവനേഷു -
അന്തഃ ।

അഹം - പ്രജാഃ - അജനയം - പിതൃണാം - അഹം - ജനിഭ്യഃ -
അപരീഷു - പുത്രാൻ ॥ (1.12.1 - 3)

പുത്രിണേമാ - കുമാരിണാ - വിശ്വമായുഃ - വൃശ്കൃതം ।
ഉഭാ ഹിരണ്യപേശസാ - വീതിഹോത്രാ - കൃതദസു ॥ (1.12.1 - 4)

ദശസ്യന്താ - അമൃതായ കം - ശമുധഃ - രോമശം - ഹഥഃ - ദേവേഷു -
കൃണൂതഃ - ദുവഃ ॥ (1.12.1 - 5)

(ആരോഹ നവ) (K12) (9)

(വിവാഹമന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

1.13 ഗർഭധാനേ ജതുസമാവേശഃ

1.13.1.ജതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം

വിഷ്ണുർ യോനിം കല്പയതു ത്വഷ്ടാ രൂപാണി പിച്ശതു ।
ആസിഞ്ചതു പ്രജാപതിർ ധാതാ ഗർഭം ദധാതു തേ ॥ 1

ഗർഭം ധേഹി സിനീവാലി ഗർഭം ധേഹി സരസ്വതി ।
ഗർഭന്തേ അശ്വിനൗ ദേവാവാധത്താം പുഷ്കരസ്രജാ ॥ 2

ഹിരണ്യയീ അരണീ യം നിർമൽമതോ അശ്വിനൗ ।
തന്തേ ഗർഭച് ഹവാമഹേ ദശമേ മാസി സ്മൃതവേ ॥ 3

യഥേയം പൃഥിവീ മഹീ തിഷ്ഠന്തീ ഗർഭമാദധേ ।
ഏവം താം ഗർഭമാധർത്വ ദശമേ മാസി സ്മൃതവേ ॥ 4

യഥാ പൃഥിവ്യഗ്നിഗർഭാ ദ്യൗർ യഥേന്ദ്രേണ ഗർഭിണീ ।
വായുര്യഥാ ദിശാം ഗർഭ ഏവം ഗർഭം ദധാമി തേ () ॥ 5

വിഷ്ണോ ശ്രേഷ്ഠേന രൂപേണാസ്യാം നാര്യാം ഗവീന്യാം ।
പുമാച്ഛം ഗർഭമാധേഹി ദശമേ മാസി സ്മൃതവേ ॥ 6

നേജമേഷ പരാപത സുപുത്രഃ പുനരാപത ।
അസ്യ മേ പുത്രകാമായൈ ഗർഭമാധേഹി യഃ പുമാൻ ॥ 7

വ്യസ്യ യോനിം പ്രതി രേതോ ഗൃഹാണ പുമാൻ പുത്രോ
ധീയതാം ഗർഭോ അന്തഃ ।

തം മാതാ ദശമാസോ ബിഭർതു സ ജായതാം വീരതമഃ സ്വാനാം ॥ 8

ആ തേ ഗർഭോ യോനിമേതു പുമാൻ ബാണ ഇവേഷുധിം ।

ആ വീരോ ജായതാം പുത്രസ്തേ ദശമാസ്യഃ ॥ 9

വിഷ്ണുഃ - യോനിം - കല്പയതു - തപ്താ - രൂപാണി - പിശ്ശതു ।

ആസിഞ്ചതു - പ്രജാപതിഃ - ധാതാ - ഗർഭം - ദധാതു തേ ॥ (1.13.1 - 1)

ഗർഭം - ധേഹി - സിനീവാലി - ഗർഭം - ധേഹി - സരസ്വതി ।

ഗർഭന്തേ - അശ്വിനൗ ദേവൗ - ആയത്താം - പുഷ്കരസ്രജാ ॥ (1.13.1 - 2)

ഹിരണ്യയീ - അരണീ - യന്നിർമന്മതഃ - അശ്വിനൗ ।

തന്തേ ഗർഭം - ഹവാമഹേ - ദശമേ - മാസി - സൂതവേ ॥ (1.13.1 - 3)

യഥേയം - പൃഥിവീ - മഹീ - തിഷ്ഠന്തീ - ഗർഭം - ആ ദധേ ।

ഏവം താം - ഗർഭം - ആയത്സ - ദശമേ - മാസി - സൂതവേ ॥ (1.13.1 - 4)

യഥാ - പൃഥിവീ - അഗ്നിഗർഭാ - ദ്യൗഃ - യഥാ - ഇന്ദ്രേണ - ഗർഭിണീ ।

വായുഃ - യഥാ - ദിശാം - ഗർഭ ഏവ - ഗർഭം - ദധാമി തേ ॥ (1.13.1 - 5)

വിഷ്ണോ - ശ്രേഷ്ഠേന - രൂപേണ - അസൃാം - നാരൃാം - ഗവീന്ദ്രാം ।

പുമാശ്സം - ഗർഭം - ആധേഹി - ദശമേ - മാസി - സൂതവേ ॥ (1.13.1 - 6)

നേജമേഷ - പരാപത - സുപുത്രഃ - പുനഃ - ആപത ।

അസ്യ മേ - പുത്രകാമായൈ - ഗർഭം - ആധേഹി - യഃ പുമാൻ ॥

(1.13.1 - 7)

വൃ॒സ്യ യോ॑നിഃ - പ്ര॒തി രേ॑തഃ - ഗൃ॒ഹാണ॑ - പു॒മാൻ - പു॒ത്രഃ - ധീ॑യ॒താം -
ഗർഭഃ॑ - അ॒ന്തഃ ।

തം മാ॒താ - ദ॒ശമാ॑സഃ - ബി॒ഭർതു॑ - സ ജായ॑താം - വീ॒ര॒തമഃ॑ - സ്വാ॒നാം ॥
(1.13.1 - 8)

ആ തേ॑ - ഗർഭഃ॑ - യോ॑നിമേ॒തു - പു॒മാൻ - ബാ॑ണ॒ ഇവ॑ - ഇ॒ഷുധി॑ ।

ആ വീ॒രഃ - ജായ॑താം - പു॒ത്രസ്തേ॑ - ദ॒ശമാ॑സ്യഃ ॥ (1.13.1 - 9)

(ഗർഭം ദധാമി തേഷു ച) (K13) (18)

1.14 ജതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം

1.14.1. ജതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം

കരോമി തേ പ്രാജാപത്യമാ ഗർഭോ യോനിമേതു തേ ।
അനൂനഃ പൂർണോ ജായതാ-മശ്ലോണോ-ഽപിശാചധീതഃ ॥ 1

പുമാഽസ്തേ പുത്രോ നാരി തം പുമാനനുജായതാം ।
താനി ഭദ്രാണി ബീജാനൃഷഭാ ജനയന്തു നൗ ॥ 2

യാനി ഭദ്രാണി ബീജാനൃഷഭാ ജനയന്തി നഃ ।
തൈസ്താം പുത്രാൻ. വിന്ദസ്വ സാ പ്രസൂർ ധേനു കാ ഭവ ॥ 3

കാമ പ്രമുദ്ധ്യതാം മഹ്യമപരാജിതമേവ മേ ।
യം കാമം കാമയേ ദേവ തം മേ വായോ സമർദ്ധയ ॥ 4

കരോമി തേ - പ്രാജാപത്യം - ആ ഗർഭഃ - യോനിം - ഏതു തേ ।
അനൂനഃ - പൂർണഃ - ജായതാം - അശ്ലോണഃ - അപിശാചധീതഃ ॥
(1.14.1 - 1)

പുമാഽസ്തേ - പുത്രോ നാരി - തം പുമാൻ - അനുജായതാം ।
താനി ഭദ്രാണി - ബീജാനി - ഋഷഭാഃ - ജനയന്തു നൗ ॥ (1.14.1 - 2)

യാനി ഭദ്രാണി - ബീജാനി - ഋഷഭാഃ - ജനയന്തി നഃ ।
തൈസ്താം - പുത്രാൻ - വിന്ദസ്വ - സാ പ്രസൂഃ - ധേനു കാ ഭവ ॥ (1.14.1 - 3)

കാമ പ്രം - ജദ്ധ്യതാം - മഹ്യം - അപരാജിതം - ഏവ മേ ।

യം കാമം - കാമയേ ദേവ - തം മേ വായോ - സമർദ്ധയ ॥ (1.14.1 - 4)

(ഗർഭധാനേ ഋതുസമാവേശ മന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

1.14.2. അർത്ഥപ്രാധാന്യ പരീക്ഷവപരികാസനേ ജപഃ

അനുഹവം പരിഹവം പരിവാദം പരിക്ഷപം ।
ദുഃസ്വപ്നം ദുരുദിതം തദ്-ദിഷദ്ഭ്യോ ദിശാമൃഹം () ॥ 5

Padam not available

അനുഹൃതം പരിഹൃതഃ ശകുനേർ-യദശാകുനം ।
മൃഗസ്യ സൂതമക്ഷണയാ തദ്-ദിഷദ്ഭ്യോ ദിശാമൃഹം ॥ 6

Padam not available

1.14.3 ചിത്രീയസ്യ വനസ്തേരഭിമന്ത്രണം

ആരാത്തേ അഗ്നിരസ്താരാത്-പരശൂരസ്തു തേ ।
നിവാതേ ത്വാദി വർഷതു സ്വസ്തി തേസ്തു വനസ്തേ
സ്വസ്തി മേസ്തു വനസ്തേ ॥ 7

Padam not available

1.14.4 ശക്യദ്രിതേരുപസ്ഥാനം

നമഃ ശക്യമ്സദേ രൂദ്രായ നമോ രൂദ്രായ ശക്യമ്സദേ ।
ഗോഷ്ഠമസി നമസ്തേ അസ്തു മാ മാ ഹിച്സീഃ [] 8

Padam not available

1.14.5. സിഗ്ധാതസ്യാഭിമന്ത്രണം

സിഗ്ധസി നസി വജ്രോ നമസ്തേ അസ്തു മാ മാ ഹിച്സീഃ ॥ 9

Padam not available

1.14.6. ശകുനേരഭിമന്ത്രണം

ഉദ്ഗാതേവ ശകുനേ സാമ ഗായസി ബ്രഹ്മപുത്ര ഇവ
സവനേഷു ശഘ്സസി । സ്വസ്തി നഃ ശകുനേ അസ്തു പ്രതി
നഃ സുമനാ ഭവ ॥ 10 RV 2.43.2

Padam not available

(അഹമഷ്ടൗ ച) (K14) (18)

1.15 ഭംപതേയാർ-ഹൃദയവിശ്ലേഷേ ഹൃദയ-സംസർഗേഹ്ണാർ-ഹോമഃ

1.15.1 ഭംപതേയാർ-ഹൃദയവിശ്ലേഷേ ഹൃദയ-സംസർഗേഹ്ണാർ-ഹോമഃ

പ്രാതരഗ്നിം പ്രാതരിന്ദ്രഃ ഹവാമഹേ പ്രാതർ മിത്രാവരുണാ
 പ്രാതരശിനാ ।
 പ്രാതർ ഭഗം പൃഷ്ണം ബ്രഹ്മണസ്സതിം പ്രാതഃ സോമമുത
 രുദ്രഃ ഹുവേമ ॥ 1

പ്രാതർജിതം ഭഗമുഗ്രഃ ഹുവേമ വയം പുത്രമദിതേര്യോ
 വിധർതാ ।
 ആധ്രശ്ചിദൃം മന്യമാനസ്തൂരശ്ചിദ്രാജാ ചിദൃം
 ഭഗം ഭക്ഷീത്യാഹ ॥ 2

ഭഗ പ്രണേതർ ഭഗ സത്യരാധോ ഭഗേമാം ധിയമുദവ ഭദന്നഃ ।
 ഭഗ പ്രണോ ജനയ ഗോഭിരശൈർ ഭഗ പ്രന്യഭിർ നൂവന്തഃ സ്യാമ ॥ 3

ഉതേദാനീം ഭഗവന്തഃ സ്യാമോത പ്രപിതാ ഉത മധ്യേ അഹ്നാം ।
 ഉതോദിതാ മഘവന്മ് സൂര്യസ്യ വയം ദേവാനാഃ സുമതൗ
 സ്യാമ ॥ 4

ഭഗ ഏവ ഭഗവാഃ അസ്തു ദേവാസേന വയം ഭഗവന്തഃ സ്യാമ ।
 തം ത്വാ ഭഗ സർവ ഇജേജാഹവീമി സ നോ ഭഗ പുരഹുതാ
 ഭവേഹ () ॥ 5

സമധാരായോഷസോ ടനമന്ത ദധിക്രാവേവ ശുചയേ പദായ ।
അർവാചീനം വ്സുവിദം ഭഗന്നോ രഥമിവാശാ വാജിന
ആവഹന്തു ॥ 6

അശ്വാവതീർ ഗോമതീർ ന ഉഷാസോ വീരവതീഃ സദമുച്ഛന്തു ഭദ്രാഃ ।
ഘൃതം ദുഹാനാ വിശ്വതഃ പ്രപീനാ യുയം പാത സ്വസ്തിഭിഃ
സദാ നഃ ॥ 7

പ്രാതഃ । അഗ്നിം । പ്രാതഃ । ഇന്ദ്രം । ഹവാമഹേ । പ്രാതഃ । മിത്രാവരുണാ ।
പ്രാതഃ । അശ്വിനാ । പ്രാതഃ । ഭഗം । പൃഷ്ഠം । ബ്രഹ്മണഃ । പതിം । പ്രാതഃ ।
സോമം । ഉത । രൂദ്രം । ഹുവേമ ॥ 1

പ്രാതർജിതം । ഭഗം । ഉഗ്രം । ഹുവേമ । വയം । പുത്രം । അദിതേഃ । യഃ ।
വിധർതാ ।
ആധഃ । ചിത് । യം । മന്യമാനഃ । തുരഃ । ചിത് । രാജാ । ചിത് । യം ।
ഭഗം । ഭക്ഷി । ഇതി । ആഹ ॥ 2

ഭഗ । പ്രനേതഃ । ഭഗ । സത്യരാധഃ । ഭഗ । ഇമാം । ധിയം । ഉത് । അവ ।
ദദത് । നഃ ।
ഭഗ । പ്ര । നഃ । ജനയ । ഗോഭിഃ । അശ്വൈഃ । ഭഗ । പ്ര । നൃഭിഃ ।
നൃവന്തഃ । സ്യാമ ॥ 3

ഉത । ഇദാനീം । ഭഗവന്തഃ । സ്യാമ । ഉത । പ്ര പിത്വേ । ഉത । മധ്യേ ।
അഹ്നാം ।
ഉത് । ഉദിതാ । മഘവന് । സൂര്യസ്യ । വയം । ദേവാനാം । സുമതൗ ।
സ്യാമ ॥ 4

ഭഗ॑ | ഏ॒വ | ഭഗ॑വാൻ | അ॒സ്തൂ | ദേ॒വാഃ | തേ॒ന | വ॒യം | ഭഗ॑വന്തഃ | സ്യാമ॑ |
തം | ത്വാ॑ | ഭഗ॑ | സർവഃ॑ | ഇ॒ത് | ജോ॒ഹ॒വീ॒മി | സഃ॑ | നഃ॑ | ഭഗ॑ |
പു॒ര॒ഏ॒താ | ഭവ॑ | ഇ॒ഹ | ॥ 5

സം | അ॒ധാരായ॑ | ഉ॒ഷ॒സഃ | അ॒ന॒മ॒ന്ത | ദധി॑ക്രാവേ॒വ | ശു॒ച॒യേ | പ॒ദായ॑ |
അ॒ർവാ॒ചീ॒നം | വ॒സു॒വി॒ദം | ഭഗം॑ | നഃ॑ | ര॒ഥ॒മിവ॑ | അ॒ശ്വാഃ॑ | വാ॒ജി॒നഃ |
ആ॑ | വ॒ഹ॒ന്തു॑ ॥ 6

അ॒ശ്വാ॒വ॒തീഃ | ഗോ॒മ॒തീഃ | നഃ॑ | ഉ॒ഷ॒സഃ | വീ॒ര॒വ॒തീഃ | സദം॑ | ഉ॒ച്ഛ॒ന്തു॑ | ഭ॒ദ്രാഃ |
ഘൃ॒തം | ദു॒ഹാ॒നാഃ | വി॒ശ്വ॒തഃ | പ്ര॒പീ॒നാഃ | യൂ॒യം | പാ॒ത |
സ്വ॒സ്തി॒ഭിഃ | സദാ॑ | നഃ॑ ॥ 7

(ഭവേഹ ചതാരി ച) (K15) (14)

1.16 പത്മുർവശീകരണം കർമ്മ

1.16.1. പത്മുർ വശീകരണം കർമ്മ

RV 10.145.1

ഇ॒മാം॑ ഖ॒നാമ്യോ॑ഷധീം॑ വീ॒ര്യം॑ ബ॒ലവ॑ത്തമാം ।
യ॒യാ സ॒പതീ॑ം ബാ॒ധതേ॑ യ॒യാ സം॑വി॒ന്ദതേ॑ പ॒തീം ॥ 1

ഉ॒ത്താ॑നപ॒ർണേ॑ സു॒ഭഗേ॑ സ॒ഹമാ॑നേ॒ സഹ॑സ്വതി ।
സ॒പതീ॑ം മേ പ॒രാധ॑മ പ॒തീം മേ॑ കേ॒വലം॑ കൃ॒ധി ॥ 2

ഉ॒ത്തരാ॑ഹ॒മുത്ത॑ര ഉ॒ത്തരേ॑ദു॒ത്തരാ॑ഭ്യഃ ।
അ॒മാ സ॒പതീ॑ യാ മ॒മാധ॑രാ സാ॒ധരാ॑ഭ്യഃ ॥ 3

ന ഹ്യ॑സ്യേ॒സ്യ നാമ॑ ഗൃ॒ഭ്ണാമി॑ നോ അ॒സ്മിൻ ര॑മതേ॒ ജനേ॑ ।
പ॒രാമേ॑വ പ॒രാവ॑ത് സ॒പതീ॑ം നാശ॑യാമസി ॥ 4

അ॒ഹമ॑സ്മി സ॒ഹമാ॑നാ॒സ്മ ത്വ॑മസി സാ॒സഹിഃ॑ ।
ഉ॒ഭേ സ॒ഹസ്വ॑തീ ഭൂ॒ത്വാ സ॒പതീ॑ം മേ സ॒ഹാവ॑ഹൈ () ॥ 5

ഉ॒പ തേ॑ധാ॒യ് സ॒ഹമാ॑നാമ॒ഭി ത്വാ॑ധാ॒യ് സ॒ഹീയ॑സാ ।
മാമ॑നു പ്ര॒തേ മനോ॑ വ॒ർഷം॑ ഗൗ॒രിവ॑ ധാ॒വതു॑ പ॒മാ വാ॑രിവ
ധാ॒വതു॑ ॥ 6

ഇ॒മാം । ഖ॒നാമി॑ । ഓ॒ഷധീം॑ । വീ॒ര്യം॑ । ബ॒ലവ॑ത്തമാം ।
യ॒യാ । സ॒പതീ॑ം । ബാ॒ധതേ॑ । യ॒യാ । സം॑വി॒ന്ദതേ॑ । പ॒തീം ॥ 1

ഉ॒ത്താ॑നപ॒ർണേ॑ । സു॒ഭഗേ॑ । സ॒ഹമാ॑നേ॒ സഹ॑സ്വതി ।
സ॒പതീ॑ം । മേ । പ॒രാ । ധ॒മ । പ॒തീം । മേ । കേ॒വലം॑ । കൃ॒ധി ॥ 2

ഉത്തരാ | അഹം | ഉത്തരേ | ഉത്തരാ | ഇത് | ഉത്തരാഭ്യഃ ||

അഥ | സപതീ | യാ | മമ | ആധരാ | സാ | അധരാഭ്യഃ || 3

ന | ഹി | അസ്യേ | നാമ | ഗൃച്ഛാമി | നോ (ഇതി) | അസ്മിൻ |

രമതേ | ജനേ ||

പരാം | ഏവ | പരാവതം | സപതീം | നാശയാമസി || 4

അഹം | അസ്മി | സഹമാനാ | അഥ | താം | അസി | സസഹിഃ ||

ഉഭേ | സഹസ്വതീ | ഭൂത്വാ | സപതീം | മേ | സഹാവഹൈ || 5

ഉപ | തേ | അധാം | സഹമാനാം | അഭി | ത്വാ | അധാം | സഹീയസാ ||

മാം | അനു | പ്ര | തേ | മനഃ | വത്സം | ഗൗരിവ | ധാവതു | പഥാ | വാരിവ |

ധാവതു || 6

(സഹാവഹൈ ഭേ ച) (K16) (12)

1.17 സപതീബാധനം കർമ്മ

1.17.1. സപതീബാധനം കർമ്മ

RV 10.159.1

ഉദസൗ സൂര്യോ അഗാദുദയം മാമകോ ഭഗഃ ।
അഹം തദ്-വിദ്വാ പതിമഭ്യസാക്ഷി വിഷാസഹിഃ ॥ 1

അഹം കേതുരഹം മൂർദ്ധാഹമുഗ്രാ വിവാചനീ ।
മമേദനു ക്രതും പതിഃ സേഹാനായാ ഉവാചരേത് ॥ 2

മമ പുത്രാഃ ശത്രുഹണോഽഥോ മേ ദുഹിതാ വിരാട് ।
ഉതാഹമസ്മി സഞ്ജയാ പത്യുർ മേ ശ്ലോക ഉത്തമഃ ॥ 3

യേനേന്ദ്രോ ഹവിഷാ കൃത്യഭവദ്-ദിവ്യുത്തമഃ ।
അഹം തദക്രി ദേവാ അസപതാ കിലാഭവം ॥ 4

അസപതാ സപതിഷ്ഠീ ജയന്ത്യഭിഭൂവരീ ।
ആവിമ്സി സർവാസാഘ് രാധോ വർചോ
അസ്ഥേയസാമിവ () ॥ 5

സമജൈഷമിമാ അഹഘ് സപതീരഭിഭൂവരീഃ ।
യഥാഹമസ്യ വീരസ്യ വിരാജാമി ധനസ്യ ച ॥ 6

ഉത് । അസൗ । സൂര്യഃ । അഗാത് । ഉത് । അയം । മാമകഃ । ഭഗഃ ॥
അഹം । തത് । വിദ്വാ । പതിം । അഭ്യസാക്ഷി । വിഷാസഹിഃ ॥ 1

അഹം । കേതുഃ । അഹം । മൂർദ്ധാ । അഹം । ഉഗ്രാ । വിവാചനീ ॥
മമ । ഇത് । അനു । ക്രതും । പതിഃ । സേഹാനായാഃ । ഉവാചരേത് ॥ 2

മമ | പുത്രാഃ | ശത്രുഹനഃ | അഥോ (ഇതി) | മേ | ദുഹിതാ | വിരാട് ||
ഉത | അഹം | അസ്മി | സഞ്ജയാ | പത്യുഃ | മേ | ശ്ലോകഃ | ഉത്തമഃ || 3

യേന | ഇന്ദ്രഃ | ഹവിഷാ | കൃതീ | അഭവത് | ദിവി | ഉത്തമഃ ||
അഹം | തത് | അക്രി | ദേവാഃ | അസപതാ | കില | അഭവം || 4

അസപതാ | സപതിഷ്ഠീ | ജയന്തീ | അഭിഭൂവരീ ||
ആ | വിമ്സി | സർവാസാം | രാധഃ | വർചഃ | അസ്ഥേയസാമിവ || 5

സം | അജൈഷം | ഇമാഃ | അഹം | സപതീഃ | അഭിഭൂവരീഃ ||
യഥാ | അഹം | അസ്യ | വീരസ്യ | വിരാജാമി | ധനസ്യ | ച || 6
(അസ്ഥേയസാമിവ ദേവ ച) (K17) (12)

1.18 വധാഃ യക്ഷമാദിഹരം കർമ്മ

1.18.1 വധാഃ യക്ഷമാദിഹരം കർമ്മ

(RV 10.10.163, RV 10.10.85 29+30)

അക്ഷീദ്യാന്തേ നാസികാദ്യാം കർണാദ്യാം ചുബ്ധുകാദധി ।
യക്ഷമച് ശീർഷണ്യം മസ്തിഷ്ഠജ്ജിഹ്വായാ വിവൃഹാമി തേ ॥ 1

ഗ്രീവാദ്യസു ഉഷ്ണിഹാദ്യഃ കീകസാഭ്യോഽനുകൃത് ।
യക്ഷമം ദോഷണ്യമച്സാദ്യാം ബാഹുദ്യാം വിവൃഹാമി തേ ॥ 2

ആന്ത്രേദ്യസ്തേ ഗുദാഭ്യോ വനിഷ്ഠാർ. ഹൃദയാദധി ।
യക്ഷമം മതസ്താദ്യാം യക്തഃ പ്ലാശിദ്യോ വിവൃഹാമി തേ ॥ 3

ഊരുദ്യാം തേഷ്ഠീവദ്ദ്യാം ജങ്ഘാദ്യാം പ്രപദാദ്യാം ।
യക്ഷമഃ ശ്രോണീദ്യാം ഭാസദാദ്ധ്യച്സസോ വിവൃഹാമി തേ ॥ 4

മേഹനാദ്-വലങ്കരണാ-പ്ലോമദ്യസ്തേ നഖേദ്യഃ ।
യക്ഷമച് സർവസ്മാദാത്മനസ്തമിമം വിവൃഹാമി തേ () ॥ 5

അങ്ഗാദങ്ഗാ-പ്ലോമോപോമോ ജാതം പർവണിപർവണി ।
യക്ഷമച് സർവസ്മാദാത്മനസ്തമിമം വിവൃഹാമി തേ ॥ 6

പരാദേഹി ശാബല്യം ബ്രഹ്മഭ്യോ വിഭജാ വസു ।
കൃത്യൈഷാ പദതീ ഭൂത്വാ ജായാഽഽവിശതേ പതിം ॥ 7

അശ്ലീലാ തന്മൂർഭവ രൂശതീ പാപയാഽമൃതാ ।
പതിർ-യദ്-വദ്ധൈ വാസസാ സ്വമങ്ഗമഭി ധിഥ്സതി ॥ 8

ക്രൂരമേതത് കടുക-മേതദപാഷ്ടവദ്-വിഷവന്നൈതദത്തവേ ।
സൂര്യാം യഃ പ്രത്യക്ഷം വിദ്യാമസ ഏതത് പ്രതിഗൃഹ്ണീയാത് ॥ 9

ആശസനം വിശസനമഥോ അധി വിചർതനം ।
സൂര്യായാഃ പശ്യ രൂപാണി താനി ബ്രഹ്മോത ശസ്സതി () ॥ 10

അക്ഷീഭ്യാം । തേ । നാസികാഭ്യാം । കർണാഭ്യാം । ചുബ്ധുകാത് । അധി ।
യക്ഷ്മം । ശീർഷണ്യം । മസ്തിഷ്ഠാത് । ജിഹ്വായാഃ । വി വൃഹാമി । തേ ॥ 1

ഗ്രീവാഭ്യഃ । തേ । ഉഷ്ണിഹാഭ്യഃ । കീകസാഭ്യഃ । അനുകൃാത് ।
യക്ഷ്മം । ദോഷണ്യം । അസാഭ്യാം । ബാഹുഭ്യാം । വി വൃഹാമി । തേ ॥ 2

ആന്ത്രേഭ്യഃ । തേ । ഗുദാഭ്യഃ । വനിഷ്ടാഃ । ഹൃദയാത് । അധി ।
യക്ഷ്മം । മത്സ്നാഭ്യാം । യക്തഃ । പ്ലാശിഭ്യഃ । വി വൃഹാമി । തേ ॥ 3

ഊരുഭ്യാം । തേ । അഷ്ടിവദ്ഭ്യാം । ജങ്ഘാഭ്യാം । പ്രപദാഭ്യാം ।
യക്ഷ്മം । ശ്രോണീഭ്യാം । ഭാസദാത് । ധ്വസ്സസഃ । വി വൃഹാമി । തേ । 4

മേഹ്നാത് । വലകർണാത് । ലോമഭ്യഃ । തേ । നഖേഭ്യഃ ।
യക്ഷ്മം । സർവസ്താത് । ആത്മനഃ । തം । ഇമം । വി വൃഹാമി । തേ । 5

അങ്ഗാദങ്ഗാത് । ലോക്തോലോക്തോ । ജാതം । പർവ്വണിപർവണി ।
യക്ഷ്മം । സർവസ്താത് । ആത്മനഃ । തം । ഇമം । വി വൃഹാമി । തേ ॥ 6

പരാ । ദേഹി । ശാബല്യം । ബ്രഹ്മഭ്യഃ । വി ഭജ । വസു ।
കൃത്യാ । ഏഷാ । പദതീ । ഭൂതീ । ആ ജായാ । വിശതേ । പതീം । 7

അശ്ലീലാ | തനുഃ | ഭവ | രുശതീ | പാപയാ | അമുയാ |
 പതിഃ | യത് | വദ്ധൈ | വാസസാ | സ്വം | അങ്ഗം | അഭി | ധിമ്സതി || 8

ക്രൂരം | ഏതത് | കടുകം | ഏതത് | അപാഷ്ടവത് | വിഷവന്?? | ഏതത് ?? |
 അത്തവേ |

സൂര്യാം | യഃ | പ്രത്യക്ഷം | വിദ്വാത് | സഃ | ഏതത് | പ്രതിഗൃഹ്ണീയാത് || 9

ആശസനം | വിശസനം | അമോ (ഇതി) | അധിവിചർതനം |
 സൂര്യായാഃ | പശ്യ | രൂപാണി | താനി | ബ്രഹ്മേത | ശഘ്സതി || 10

(ഇമം റീവ്യഹാമി തേ-ശഘ്സതി) (K18) (20)

Special Korvai for 1.18

(അക്ഷീഭ്യാം ഗ്രീവാഭ്യ ആന്ത്രേഭ്യ ഊരുഭ്യാം
മേഹനാദങ്ഗാദങ്ഗാത് പരോദേഹി സപ്ത)

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 18 Khandaas

(പ്രസുശ്मന്താഽഷ്ടാദശ - ഹിരണ്യവർണാഃ പഞ്ചദശ - സോമഃ
പ്രഥമഃ ഷോഡശ - സോമായ ജനിവിദേ ഽഷ്ടാദശാ -
തിഷ്ഠേമം ത്രയോവിച്ശതിഃ - സത്യേന - താ മന്ദസാ
നൈകാന്നവിച്ശതി രേകാന്നവിച്ശതിഃ - ശർമ
വർമൈകവിച്ശതി- രിഹ ഗാവ ഏകാന്നവിച്ശതി -
രുദീഷാർതോ ദശാ - പശ്യൻ ത്വാ ദ്വാദശാ - രോഹോരും നവ -
വിഷ്ണുര്യോനിം - കരോമി തേ ഽഷ്ടാദശാ ഷ്ടാദശ -
പ്രാതരഗ്നിം ചതുർദശേ - മാം ഖനാ - മൃഗസൗ സൂര്യോ
ദ്വാദശ ദ്വാദശാ - ക്ഷീഭ്യാം തേ വിച്ശതി രഷ്ടാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, Series of Khandaas :-

(പ്രസുശ്മന്താ - പശ്യൻ ത്വാഽഷ്ടാദശ)

First and Last Padam in EAK, 1st Prapaatakam :-

(പ്രസുശ്മന്താ - താനി ബ്രഹ്മോത ശച്ഛതി)

ഹരിഃ ഓം

ഏകാഗ്നികാണ്ഡേ പ്രഥമ പ്രപാഠകഃ സമാപ്തഃ

Ekaagni Kaandam Counts - 1st Prapaatakam

	Vaakyams
Khanda - 1	18
Khanda 2	15
Khanda 3	16
Khanda 4	18
Khanda 5	23
Khanda 6	19
Khanda 7	19
Khanda 8	21
Khanda 9	19
Khanda 10	10
Khanda 11	12
Khanda 12	9
Khanda 13	18
Khanda 14	18
Khanda 15	14
Khanda 16	12
Khanda 17	12
Khanda 18	20
Total →	293

2.കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ - ദ്വിതീയ

(പ്രപാഠകഃ)

2.1 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.1.1 ക്ഷുര കർമ്മ

ഉഷ്ണേ॑ന വായ॑വുദകേ॒നേഹ്യ॑ദി॒തിഃ കേ॒ശാൻ॑. വ॒പ॒തു ॥ 1

ആ॒പ ഉ॒ന്ന॒തു ജീ॒വ॒സേ ദീ॒ർഘാ॑യു॒തായ॑ വർ॒ച॒സേ ।

ജ്യോ॒ക്ച്വ സൂ॒ര്യം ദൃ॒ശേ ॥ 2

യേ॒നാ॒വ॒പഥ് സ॒വി॒താ ക്ഷു॒രേണ॑ സോ॒മ॒സ്യ രാജേ॑ണാ

വരു॑ണ॒സ്യ വി॒ദാൻ॑ ।

തേ॒ന ബ്ര॒ഹ്മാ॑ണോ വ॒പ॒തേദ॒മ॒സ്യായു॑ഷ്മാൻ ജര॑ദ॒ഷ്ടിർ

യഥാ॑സ॒ദയ॑മ॒സൗ ॥ 3

യേ॒ന പു॒ഷാ ബൃ॒ഹ॒സ്തതേ॑രഗ്നേ॒രിന്ദ്ര॑സ്യ ചായു॒ഷേഽവ॑പത് ।

തേ॒നാ॒സ്യായു॑ഷേ വ॒പ॒ സൗ॒ശ്ലോ॒ക്യായ॑ സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ 4

യേ॒ന ദൃ॒യശ്ചരാ॑ത്യ॒യം ജ്യോ॒ക്ച്വ പശ്യാ॑തി സൂ॒ര്യം ।

തേ॒നാ॒സ്യായു॑ഷേ വ॒പ॒ സൗ॒ശ്ലോ॒ക്യായ॑ സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ 5

യേ॒ന പു॒ഷാ ബൃ॒ഹ॒സ്തതേ॑രഗ്നേ॒രിന്ദ്ര॑സ്യ ചായു॒ഷേഽവ॑പത് () ।

തേ॒ന തേ॑ വ॒പാമ്യ॑സാ॒വാ॒യുഷാ॑ വർ॒ച॒സാ യഥാ॑ ജ്യോ॒ഘ്

സു॒മ॒നാ അ॒സാഃ ॥ 6

യത് ക്ഷു॒രേണ॑ മർ॒ച॒യ॒താ സു॑പേ॒ശ॒സാ വ॒പ്രാ വ॑പ॒സി കേ॒ശാൻ॑ ।

ശു॒ന്ധി ശി॒രോ മാ॑സ്യായുഃ പ്രമോ॒ഷിഃ ॥ 7

ഉപ്തായ കേശാൻ. വരുണസ്യ രാജേണാ ബൃഹസ്പതിഃ

സവിതാ സോമോ അഗ്നിഃ ।

തേഭ്യോ നിധാനം ബഹുധാഽനവിന്ദ-നന്തരാ ദ്യാവാപൃഥിവീ അപഃ
സുവഃ ॥ 8

ഉഷ്ണേന വായോ - ഉദകേനേഹി - അദിതിഃ - കേശാൻ - വപതു ॥ (2.1.1 - 1)

ആപ ഉന്തു - ജീവസേ - ദീർഘായുതായ - വർചസേ ।

ജ്യോക്ച്വ - സൂര്യം - ദൃശേ ॥ (2.1.1 - 2)

യേനാവപത് - സവിതാ - ക്ഷുരേണ - സോമസ്യ - രാജ്ഞഃ - വരുണസ്യ -
വിദാൻ ।

തേന ബ്രഹ്മാണഃ - വപതേദം - അസ്യായുഷ്മാൻ - ജരദഷ്ടിഃ - യമാഽസത് -
അയം - അസൗ ॥ (2.1.1 - 3)

യേന പൃഷാ - ബൃഹസ്പതേഃ - അഗ്നേഃ - ഇന്ദ്രസ്യ ച - ആയുഷേ -
അവപത് ।

തേന - അസ്യായുഷേ - വപ - സൗശ്ലോക്യായ - സ്വസ്തയേ ॥ (2.1.1 - 4)

യേന ദൃയഃ - ചരാതി - അയം - ജ്യോക്ച്വ - പശ്യാതി - സൂര്യം ।

തേന - അസ്യായുഷേ - വപ - സൗശ്ലോക്യായ - സ്വസ്തയേ ॥ (2.1.1 - 5)

യേന പൃഷാ - ബൃഹസ്പതേഃ - അഗ്നേഃ - ഇന്ദ്രസ്യ ച - ആയുഷേ -
അവപത് ।

തേന തേ - വപാമി - അസൗ - ആയുഷാ - വർചസാ - യമാ ജ്യോക് -
സുമനാഃ - അസാഃ । (2.1.1 - 6)

യത് ക്ഷുരേണ - മർചയതാ - സുപേശസാ - വപ്രാ - വപസി - കേശാൻ ।
ശുന്ധി - ശിരഃ - മാഽസ്യായുഃ - പ്രമോഷീഃ । (2.1.1 - 7)

ഉപായ - കേശാൻ - വരുണസ്യ - രാജ്ഞഃ - ബൃഹസ്పതിഃ - സവിതാ -
സോമഃ - അഗ്നിഃ ।

തേഭ്യഃ - നിധാനം - ബഹുധാ - അമ്പവിന്ദന് - അന്തരാ -
ദ്യാവാപൃഥിവീ - അപസ്സുവഃ ॥ (2.1.1 - 8)

(ആയുഷേഽവപത് പഞ്ച ച) (K1) (15)

2.2 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.2.1.സമിദാധാനം

ആയുർദാ ദേവ ജരസം ഗുണാനോ ഘൃതപ്രതീകോ
 ഘൃതപൃഷ്ഠോ അഗ്നേ ।
 ഘൃതം പിബന്നമൃതം ചാരു ഗവ്യം പിതേവ പുത്രം
 ജരസേനയേമം ॥ 1

ആയുർദാ - ദേവ - ജരസം - ഗുണാനഃ - ഘൃതപ്രതീകഃ - ഘൃതപൃഷ്ഠഃ -
 അഗ്നേ ।
 ഘൃതം പിബന്ന - അമൃതം - ചാരു - ഗവ്യം - പിതേവ - പുത്രം -
 ജരസേനയ - ഇമം । (2.2.1 - 1)

2.2.2. അശ്വാസമാപനം

ആതിഷ്ഠേമശ്വാസമശ്വേവ താമ സ്ഥിരോ ഭവ ।
 അഭിതിഷ്ഠ പുതന്യതഃ സഹസ്ര പുതനായതഃ ॥ 2

ആതിഷ്ഠേമം - അശ്വാസം - അശ്വേവ - താം - സ്ഥിരോ ഭവ ।
 അഭിതിഷ്ഠ - പുതന്യതഃ - സഹസ്ര - പുതനായതഃ । (2.2.2 - 2)

2.2.3. വാസഃ പരിധാനം

രേവതീസ്താ വൃക്ഷ്ണൻ കൃത്തികാശ്ചാകൃന്തംസ്താ ।
 ധിയോഽവയന്നവഗ്നാ അവൃഞ്ജൻമ്-സഹസ്രമന്താഃ അഭിതോ
 അയച്ഛൻ ॥ 3

ദേവീർ ദേവായ പരിധീ സവിത്രേ ।
മഹത്തദാസാ-മഭവൻ-മഹിത്വനം ॥ 4

യാ അകൃന്തന്നവയൻ. യാ അതന്വത യാശ്ച
ദേവീരന്താനഭിതോ-ഽഭദന്ത ।
താസ്ത്വാ ദേവീർ ജരസേ സംവ്യയന്തായുഷ്ഠാനിദം പരിധമ്സ്വ
വാസഃ () ॥ 5

പരിധത്ത ധത്ത വാസസൈനഃ ശതായുഷം കൃണുത
ദീർഘമായുഃ ।
ബൃഹസ്പതിഃ പ്രായച്ഛദ്-വാസ ഏതമ്സോമായ രാജേണ
പരിധാതവാ ഉ ॥ 6

ജരാം ഗച്ഛാസി പരിധമ്സ്വ വാസോ ഭവാ കൃഷ്ടീനാ-
മഭിശസ്തിപാവ ।
ശതം ച ജീവ ശരഭഃ സുവർചാ രായശ്ച പോഷമുപ
സംവ്യയസ്വ ॥ 7

പരീദം വാസോ അധിധാഃ സ്വസ്തയേ-ഽഭൃരാപീനാ-
മഭിശസ്തിപാവ ।
ശതം ച ജീവ ശരഭഃ പുരുചീർ. വസൂനി ചാര്യോ വിഭജാസി
ജീവൻ ॥ 8

രേവതീ॑ സ്താ - വൃ॑ക്ഷ്ണൻ - കൃ॑ത്തി॒കാശ്വ - അ॒കൃ॑ന്ത॒സ്താ ।
 ധി॒യോഽവ॑യൻ - അ॒വ॒ഗ്നാഃ - അ॒വൃ॑ജ്ഞൻ - സ॒ഹ॒സ്രം - അ॒ന്താൻ -
 അ॒ഭി॒തഃ - അ॒യ॒ച്ഛൻ । (2.2.3 - 3)

ദേ॒വീഃ - ദേ॒വായ॑ - പ॒രി॒ധീ - സ॒വി॒ത്രേ ।
 മ॒ഹ॒ത്തദ് - ആ॒സാം - അ॒ഭ॒വത് - മ॒ഹി॒ത്വം । (2.2.3 - 4)

യാ അ॒കൃ॑ന്തൻ - അ॒വ॑യൻ - യാ അ॒ത॒ന്വത - യാശ്വ - ദേ॒വീഃ -
 അ॒ന്താൻ - അ॒ഭി॒തഃ - അ॒ഭ॒വന്ത ।
 താ॒സ്താ - ദേ॒വീഃ - ജ॒രസേ॑ - സം॒വൃ॑യന്തു - ആ॒യു॑ഷ്ഠാൻ - ഇ॒ദം -
 പ॒രി॒ധം - വാ॒സഃ । (2.2.3 - 5)

പ॒രി॒ധത്ത - ധ॒ത്ത - വാ॒സ॒സാ - ഏ॒നം - ശ॒തായു॑ഷം - കൃ॒ണു॒ത -
 ദീ॒ർഘ॑മായുഃ ।
 ബൃ॒ഹ॒സ്പതിഃ॑ - പ്രാ॒യ॒ച്ഛത് - വാ॒സഃ - ഏ॒തത് - സോ॒മായ - രാജേ॑ണ് -
 പ॒രി॒ധാ॒തവാ॑ ഉ ॥ (2.2.3 - 6)

ജ॒രാം - ഗൃ॒ച്ഛാ॒സി - പ॒രി॒ധം - വാ॒സഃ - ഭ॒വാ കൃ॑ഷ്ടീ॒നാം -
 അ॒ഭി॒ശ॒സ്തി॒പാവാ॑ ।
 ശ॒തം ച॑ ജീ॒വ - ശ॒രഭഃ॑ - സു॒വർ॒ചഃ - രാ॒യശ്വ - പോ॑ഷം - ഉ॒പ -
 സം॒വൃ॑യസ്വ ॥ (2.2.3 - 7)

പ॒രി॒ഭം - വാ॒സഃ - അ॒ധി॒ധാഃ - സ്വ॒സ്തയേ॑ - അ॒ഭൃ॑രാ॒പീ॒നാം -
 അ॒ഭി॒ശ॒സ്തി॒പാവാ॑ ।
 ശ॒തം ച॑ ജീ॒വ - ശ॒രഭഃ॑ - പു॒രു॒ചീഃ - വ॒സു॑നി - ചാ॒ര്യഃ - വി॒ഭജാ॑സി -
 ജീ॒വൻ । (2.2.3 - 8)

2.2.4. മൗണ്ഡ്യജനി മന്ത്രാഃ

ഇ॒യം ദു॒രൂ॒ക്താത് പ॒രി॒ബാ॒ധമാ॒നാ ശ॒ർമ വ॒രു॒ഥം പു॒ന॒തീ
ന ആ॒ഗാത് ।

പ്രാ॒ണാപാ॒നാഭ്യാ॑ം ബ॒ലമാ॑ഭ॒രന്തീ പ്രി॒യാ ദേ॒വാനാ॑ഽ സു॒ഭഗാ
മേ॒ഖലേ॑യം ॥ 9

ഋ॒തസ്യ॑ ഗോ॒പ്രീ ത॑പ॒സഃ പ॒ര॒സ്വീ ഏ॒തീ ര॒ക്ഷഃ സ॒ഹമാ॑നാ
അ॒രാ॒തീഃ ।

സാ നഃ॑ സ॒മ॒ന്തമ॑നു പ॒രീ॒ഹി ഭ॒ദ്രയാ॑ ഭ॒ർതാ॑ര॒സ്തേ മേ॒ഖലേ॑ മാ
രി॒ഷാമ॑ () ॥ 10

മി॒ത്രസ്യ॑ ച॒ക്ഷുർ ധ॒രു॒ണം ബ॒ലീ॒യ॒സ്തേജോ॑ യശ॒സി
സ്ഥ॒വിരഽ॑ സ॒മി॒ദ്ധം ।

അ॒നാ॒ഹന॑സ്യം വ॒സനം ജ॒രി॒ഷ്ണു പ॒രീ॒ദം വാ॒ജ്യജി॑നം ദധേ॒ഹം ॥ 11

ഇ॒യം - ദു॒രൂ॒ക്താത് - പ॒രി ബാ॒ധമാ॒നാ - ശ॒ർമ - വ॒രു॒ഥം - പു॒ന॒തീ നഃ -
ആ॒ഗാത് ।

പ്രാ॒ണാപാ॒നാഭ്യാ॑ം - ബ॒ലം - ആ॒ഭ॒രന്തീ - പ്രി॒യാ - ദേ॒വാനാ॑ം - സു॒ഭഗാ -
മേ॒ഖലാ - ഇ॒യം । (2.2.4 - 9)

ഋ॒തസ്യ॑ - ഗോ॒പ്രീ - ത॑പ॒സഃ - പ॒ര॒സ്വീ - ഏ॒തീ - ര॒ക്ഷഃ - സ॒ഹമാ॑നാ -
അ॒രാ॒തീഃ ।

സാ നഃ॑ - സ॒മ॒ന്തം - അ॒നു - പ॒രീ॒ഹി - ഭ॒ദ്രയാ॑ - ഭ॒ർതാ॑ര॒സ്തേ - മേ॒ഖലേ॑ -
മാ രി॒ഷാമ॑ ॥ (2.2.4 - 10)

മിത്രസ്യ - ചക്ഷുഃ - ധരുണം - ബലീയഃ - തേജഃ - യശസി - സ്ഥവിരം -
സമീദ്ധം ।

അനാഹനസ്യം - വസനം - ജരിഷ്ഠ - പരീദം - വാജി - അജിനം -
ദധേ - അഹം ॥ (2.2.4 - 11)

(വാസോ - മരിഷാമ ദേ ച) (K2) (21)

2.3 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.3.1. അഗ്രേരുത്തരതോഽവസ്ഥാപനം പ്രോക്ഷണം ഹസ്തഗ്രഹണം പരിദാനം ഉപനയനം കർണ ജപഃ പ്രശ്ന-പ്രതിവചനം ച

ആഗന്ത്രാ സമഗന്മഹി പ്രസു മൃത്യും യുയോതന ।

അരിഷ്ടാഃ സഞ്ചരേമഹി സ്വസ്തി ചരതാദിഹ സ്വസ്ത്യാ

ഗൃഹേഭ്യഃ ॥ 1

സമുദ്രാദൂർമിർ മധുമാപ് ഉദാരദുപാപ്ശുനാ സമൃതത്വമശ്യാം ।

ഇമേ നു തേ രശ്മയഃ സൂര്യസ്യ യേഭിഃ സപിത്വം പിതരോ ന

ആയന് ॥ 2

അഗ്നിഷ്ടേ ഹസ്തമഗ്രഭീമ് 3, സോമസ്തേ ഹസ്തമഗ്രഭീമ് 4,

സവിതാ തേ ഹസ്തമഗ്രഭീമ് 5, സരസ്വതീ തേ ഹസ്തമഗ്രഭീത് 6,

പുഷാ തേ ഹസ്തമഗ്രഭീ 7, ദധമാ തേ ഹസ്തമഗ്രഭീ 8,

ദപ്ശുസ്തേ (ദപ്ശസ്തേ) ഹസ്തമഗ്രഭീദ് 9, ഭഗസ്തേ ഹസ്തമഗ്രഭീൻ 10,

മിത്രസ്തേ ഹസ്തമഗ്രഭീൻ 11,

മിത്രസ്തമസി ധർമ്മണാഽഗ്നിരാചാര്യസ്ത്വ ॥ 12

അഗ്നയേ ത്വാ പരിദദാമ്യസൗ 13, സോമായ ത്വാ

പരിദദാമ്യസൗ 14, സവിത്രേ ത്വാ പരിദദാമ്യസൗ 15,

സരസ്വതൈ ത്വാ പരിദദാമ്യസൗ 16, മൃത്യുവേ ത്വാ

പരിദദാമ്യസൗ 17, യമായ ത്വാ പരിദദാമ്യസൗ 18,

ഗദായ ത്വാ പരിദദാമ്യസാ 19,

വന്തകായ താ പരിദാമ്യസാ 20, വദ്ഭ്യസ്താ പരിദാമ്യസാ 21,

വോഷധീഭ്യസ്താ പരിദാമ്യസൗ 22,

പൃഥിവൈ താ സവൈശാനരാന്യൈ പരിദാമ്യസൗ || 23

ദേവസ്യ താ സവിതുഃ പ്രസവ ഉപനയേസൗ || 24

സുപ്രജാഃ പ്രജയാ ഭൂയാഃ സുവീരോ വീരൈഃ സുവർചാ വർചസാ
സുപോഷഃ പോഷൈഃ || 25

ബ്രഹ്മചര്യമാഗാമുപ മാ നയസ്വ ദേവേന സവിത്രാ
പ്രസൂതഃ || 26

കോ നാമാസ്യസൗ നാമാസ്മി കസ്യ ബ്രഹ്മചാര്യസ്യസൗ
പ്രാണസ്യ ബ്രഹ്മചാര്യസ്മസാ 27

വേഷ തേ ദേവ സൂര്യ ബ്രഹ്മചാരി തം ഗോപായ സ മാ
മൃതൈഷ തേ സൂര്യപുത്രഃ സുദീർഘായുഃ സമാമൃത () ।
യാഽ സ്വസ്തിമഗ്നിർ വായുഃ സൂര്യശ്ചന്ദ്രമാ ആപോഽനു
സഞ്ചരന്തി താഽ സ്വസ്തിമനു സഞ്ചരാസൗ || 28

അവദ്ധാനാമദ്ധാപതേ ശ്രേഷ്ഠസ്യാദ്ധാനഃ പാരമശീയ || 29

ആഗന്താ - സമഗന്തഹി - പ്രസു മൃത്യും - യുയോതന ।
അരിഷ്ടാഃ - സഞ്ചരേമഹി - സ്വസ്തി - ചരതാത് - ഇഹ - സ്വസ്തി -
ആ ഗൃഹേഭ്യഃ || (2.3.1 - 1)

സമുദ്രാത് - ഊർമിഃ - മധുമാൻ - ഉദാരത് - ഉപാഴ്ശുനാ - സം -
അമൃതത്വം - അശ്യാം ।

ഇമേ - നു തേ - രശ്മയഃ - സൂര്യസ്യ - യാഭിഃ - സപിത്വം - പിതരോ നഃ -
ആയന്ത് ॥ (2.3.1 - 2)

അഗ്നിഷ്ട - ഹസ്തമഗ്രഭീത് ,
സോമസ്തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത് ,
സപിതാ തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത്,
സരസ്വതീ തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത്,
പുഷാ തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത് ,
അര്യമാ തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത്,
അഴ്ശുസ്തേ (അഴ്ശസ്തേ) - ഹസ്തമഗ്രഭീത്,
ഭഗസ്തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത്
മിത്രസ്തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത്
മിത്രഃ - ത്വമസി - ധർമണാ - അഗ്നിഃ - ആചാര്യഃ - തവ ।
(2.3.1 - 3 to 12)

അഗ്നയേ ത്വാ - പരിഭദാമി - അസൗ - ,
സോമായ ത്വാ - പരിഭദാമി - അസൗ - ,
സപിത്രേ ത്വാ - പരിഭദാമി - അസൗ - ,
സരസ്വതൈ ത്വാ - പരിഭദാമി - അസൗ ,
മൃത്യുവേ ത്വാ - പരിഭദാമി - അസൗ - ,
യമായ ത്വാ - പരിഭദാമി - അസൗ - ,
ഗദായ ത്വാ - പരിഭദാമി - അസൗ - ,
അന്തകായ ത്വാ - പരിഭദാമി - അസൗ - ,

അദ്ഭ്യസ്താ - പരിദാമി - അസൗ - ,
 ഓഷധീഭ്യസ്താ - പരിദാമി - അസൗ - ,
 പൃഥിവ്യൈ താ - സ വൈശ്വാനരാഞ്ചൈ - പരിദാമി - അസൗ ।
 ദേവസ്യ - താ - സവിതുഃ - പ്രസവേ - ഉപനയേ - അസൗ ॥
 (2.3.1 - 13 to 23)

സുപ്രജാഃ - പ്രജയാ - ഭൂയാഃ - സുവീരഃ - വീരൈഃ - സുവർചാഃ -
 വർചസാ - സുപോഷഃ - പോഷൈഃ ॥ (2.3.1 - 25)

ബ്രഹ്മചര്യം - ആഗാഃ - ഉപ - മാ നയസ്വ - ദേവേന - സവിത്രാ -
 പ്രസൂതഃ ॥ (2.3.1 - 26)

കോ നാമാസി / അസൗ - നാമാ - അസ്മി /
 കസ്യ - ബ്രഹ്മചാരി /
 അസൗ - പ്രാണസ്യ - ബ്രഹ്മചാരി - അസ്മി - അസൗ , (2.3.1 - 27)

ഏഷ തേ - ദേവ സൂര്യ - ബ്രഹ്മചാരി - തം ഗോപായ - സമാമൃത -
 ഏഷ തേ - സൂര്യപുത്രഃ - സുദീർഘായുഃ - സമാമൃത । (2.3.1 - 28)

യാം സ്വസ്തിം - അഗ്നിഃ - വായുഃ - സൂര്യഃ - ചന്ദ്രമാഃ - ആപഃ - അനു -
 സഞ്ചരന്തി - താം സ്വസ്തിം - അനു - സഞ്ചരാസൗ ॥ (2.3.1 - 28)

അവധാനാം - അദ്ധ്വപതേ - ശ്രേഷ്ഠസ്യ - അദ്ധ്വാനഃ - പാരം - അശീയ ॥
 (2.3.1 - 29)

(സമാമൃത ദേ ച) (K3) (12)

2.4 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.4.1.ഹോമ മന്ത്രാഃ

യോഗേയോഗേ തവസ്തര 1 { }, മിമഗ്ന ആയുഷേ വർചസേ
കൃധീതി ദേവ 2 { } ||

Expansion for യോഗേയോഗേ തവസ്തര 1,

മിമഗ്ന ആയുഷേ വർചസേ കൃധീതി ദേവ 2

യോഗേയോഗേ തവസ്തരം വാജേവാജേ ഹവഥഹേ ।

സഖായ ഇന്ദ്രമൃതയേ || 1 (Ref - TS 4.1.2.1)

ഇമഗ്ന ആയുഷേ വർചസേ കൃധി പ്രിയച്ഛ രേതോ വരുണ സോമ
രാജന് ।

മാ തേവാസ്മാ അദിതേ ശർമ യച്ഛ വിശ്വേദേവാ
ജരദന്ധിര്യമാസത് || 2 (Ref - TS 2.3.10.3)

യോഗേയോഗേ - തവസ്തരം - വാജേവാജേ - ഹവഥഹേ ।
സഖായഃ - ഇന്ദ്രം - മൃതയേ || (2.4.1 - 1)

ഇമഗ്നേ - ആയുഷേ - വർചസേ - കൃധി - പ്രിയം - രേതഃ - വരുണ -
സോമരാജന് ।

മാ തേവ - അസ്മൈ - അദിതേ - ശർമ യച്ഛ - വിശ്വേദേവാഃ - ജരദന്ധിഃ -
യമാസത് || (2.4.1 - 2)

ശതമി॑ന്നു ശരദോ॑ അ॒ന്തി ദേ॒വാ യ॒ത്രാ ന॒ശ്ചക്രാ॑ ജര॒സം
ത॒ന്നു॒നാം ।

പു॒ത്രാസോ॑ യ॒ത്ര പി॒തരോ॑ ഭ॒വന്തി॑ മാ നോ॑ മ॒ദ്ധ്യാ രീ॒രിഷ॑തായു॒ർ
ഗ॒ന്തോഃ॑ ॥ 3

അ॒ഗ്നിഷ്ട॑ ആയുഃ॑ പ്ര॒തരാ॑ം ദ॒ധാ॒ത്വഗ്നി॑ഷ്ടേ॒ പുഷ്ടി॑ം പ്ര॒തരാ॑ം
കൃ॒ണോ॒തു ।

ഇ॒ന്ദ്രോ മ॒രുദ്ഭി॑ർ. ഋ॒തൃധാ॑ കൃ॒ണോ॒ത്വാദി॑ത്യൈ॒സ്തേ
വ॒സുഭി॑രാ॒ദധാ॑തു ॥ 4

മേ॒ധാം മ॒ഹ്യമ॑ങ്ഗിര॒സോ മേ॒ധാപ് സ്തപ്ത॑ർ. ഷ॒യോ ദ॒ദുഃ ।
മേ॒ധാം മ॒ഹ്യം പ്ര॒ജാപ॑തിർ മേ॒ധാമ॒ഗ്നിർ ദ॒ദാ॒തു മേ ॥ 5

അ॒ഹ്നരാ॑സു ച യാ മേ॒ധാ ഗ॒ന്ധർവേ॑ഷു ച യ॒ദ്യശഃ॑ ।
ദൈ॒വീ യാ മാ॑നു॒ഷീ മേ॒ധാ സാ മാ॑മാ॒വിശ॑താദി॒ഹ ॥ 6

ശതം - ഇ॒ന്നു - ശര॑ദഃ - അ॒ന്തി ദേ॒വാഃ - യ॒ത്രാ നഃ॑ - ച॒ക്രാ - ജര॒സം -
ത॒ന്നു॒നാം ।

പു॒ത്രാസഃ॑ - യ॒ത്ര - പി॒തരഃ॑ - ഭ॒വന്തി॑ - മാ നഃ॑ - മ॒ദ്ധ്യാ - രീ॒രിഷ॑ത -
ആയുഃ॑ - ഗ॒ന്തോഃ॑ ॥ (2.4.1 - 3)

അ॒ഗ്നിഷ്ടേ॑ - ആയുഃ॑ - പ്ര॒തരാ॑ം - ദ॒ധാ॒തു - അ॒ഗ്നിഷ്ടേ॑ - പുഷ്ടി॑ം -
പ്ര॒തരാ॑ം - കൃ॒ണോ॒തു ।

ഇ॒ന്ദ്രഃ - മ॒രുദ്ഭിഃ॑ - ഋ॒തൃധാ॑ - കൃ॒ണോ॒തു - ആ॒ദി॒ത്യൈ॒സ്തേ - വ॒സുഭിഃ॑ -
ആ॒ദധാ॑തു ॥ (2.4.1 - 4)

മേ॒ധാം - മ॒ഹ്യം - അ॒ഞ്ഗീ॒രസഃ - മേ॒ധാം - സ॒പ്ത॒ർഷ॒യഃ - ദ॒ദുഃ ।

മേ॒ധാം - മ॒ഹ്യം - പ്ര॒ജാപ॑തിഃ - മേ॒ധാം - അ॒ഗ്നിഃ - ദ॒ദാ॒തു മേ॒ ॥ (2.4.1 - 5)

അ॒ഹ്നരാ॑സു ച - യാ മേ॒ധാ - ഗ॒ന്ധർവ॑േഷു ച - യദൃ॒ശഃ ।

ദൈ॒വീ - യാ മാ॑നു॒ഷീ - മേ॒ധാ - സാ മാം - ആ॒വിശ॑താത് -

ഇ॒ഹ ॥ (2.4.1 - 6)

ഇ॒മം മേ॒ വരു॑ണ॒{ } , ത॒ത്താ യാ॒മി 8 { } , ത്വ॒ന്നോ അ॒ഗ്നേ 9 { } .

സ ത്വ॒ന്നോ അ॒ഗ്നേ 10{ } , ത്വ॒മഗ്നേ॑ അ॒യാസി॑ () ॥ 11

Expansion as follows

ഇ॒മം മേ॒ വരു॑ണ ശ്രു॒ധീ ഹ॒വമ॑ദ്യാ ച മൃ॒ധയ॑ ।

ത്വ॒മവ॑സ്യൂരാ ച॒കേ ॥ 7 (Ref - TS 2.1.11.6)

ത॒ത്താ യാ॒മി ബ്ര॑ഹ്മ॒ണാ വ॒ന്ദമാ॑ന-സ്മദാ ശാ॒സ്ത്രേ യ॑ജമാ॒നോ
ഹ॒വിർഭിഃ॑ ।

അഹേ॑ഡമാ॒നോ വരു॑ണേ॒ഹ ബോ॒ദ്ധ്യൂരു॑ശ്ശ്വ॒സ മാ
ന ആ॒യുഃ പ്ര॒മോ॑ഷീഃ ॥ 8 (Ref - TS 2.1.11.6)

ത്വ॒ം നോ॑ അ॒ഗ്നേ വരു॑ണ॒സ്യ വി॒ദാൻ॑ ദേ॒വസ്യ॑ ഹേ॒ഡോഽവ॑
യാസി॑ സീ॒ഷാഃ ।

യജി॑ഷ്ഠോ വ॒ഹ്നി തമഃ॑ ശോശു॒ചാനോ॑ വി॒ശ്വാ ദോ॒ഷാഽസി॑
പ്രമു॑മുഗ്ദ്ധ്യ॒സ്മത് ॥ 9 (Ref TS 2.5.12.3)

സ ത്വാനോ അഗ്നേഽവമോ ഭവോതീ നേദിഷ്ടോ അസ്യോ
ഉഷസോ വ്യുഷ്ടൗ ।

അവയക്ഷ്യ നോ വരുണഃ രരാണോ വീഹി മൃഡീകഃ
സുഹവോ ന ഏധി ॥ 10 (Ref - TS2.5.12.3)

ത്വമഗ്നേ അയാഽസി ।

അയാ സന്മനസാ ഹിതഃ । അയാ സൻ. ഹവ്യമുഹിഷേ ।
അയാ നോ ധേഹി ഭേഷജം ॥ 11 (Ref - TB 2.4.1.9)

ഇമം മേ - വരുണ - ശ്രുധീ - ഹവം - അദ്യാച - മൃധയ ।
ത്വാം - അവസ്യുഃ - ആചകേ । (2.4.1 - 7)

തത്ത്വായാമി - ബ്രഹ്മണാ - വന്ദമാനഃ - തത്- അശാസ്ത്രേ യജമാനഃ -
ഹവിർഭിഃ ।

അഹേഡമാനഃ - വരുണ - ഇഹബോധി - ഉരുശഃസ - മാനഃ - ആയുഃ
- പ്രമോഷീഃ । (2.4.1 - 8)

ത്വന്നോ അഗ്നേ - വരുണസ്യ - വിദ്വാൻ - ഭേവസ്യ - ഹേഡഃ - അവ -
യാസിസിഷ്ടാഃ ।

യജിഷ്ടഃ - വഹ്നി തമഃ - ശോശുചാനഃ - വിശ്വാ - ദേഷാഽസി -
പ്രമുമുഗ്ദ്ധി - അസ്മത് । (2.4.1 - 9)

സത്വന്നഃ - അഗ്നേ - അവമഃ - ഭവോതീ - നേദിഷ്ടഃ - അസ്യഃ -
ഉഷസഃ - വ്യുഷ്ടൗ ।

അവയക്ഷ്യനഃ - വരുണം - രരാണഃ - വീഹിമൃഡീകം - സുഹവഃ -
ന ഏധി । (2.4.1 - 10)

തമഗേ - അയാസി - അയാസന് മനസാ - ഹിതഃ ।
 അയാസന് ഹവ്യം - ഊഹിഷേ - അയാനഃ - ധേഹി - ഭേഷജം ।
 (2.4.1 - 11)

2.4.2. കുർചാരോഹണം

രാശ്രദ്ധ്യദസ്യാചാര്യാസന്ദീ മാ തദ്യോഷം ॥ 12
 രാശ്രദ്ധ്യദസി - ആചാര്യാസന്ദീ - മാ തദ്യോഷം ॥ (2.4. 2 - 12)

2.4.3. സാവിത്രി

തഥ് സവിതുർവരേണ്യമിത്യേഷാ { } ॥ 13

Expansion for - തഥ് സവിതുർവരേണ്യം
 തഥ്സവിതുർവരേണ്യം ഭർഗോ ദേവസ്യ ധീമഹി ।
 ധിയോ യോനഃ പ്രചോദയാത് । (Ref - TS 1.5.6.4)
 തഥ് സവിതുഃ - വരേണ്യം - ഭർഗോ ദേവസ്യ - ധീമഹി ।
 ധിയോ യോനഃ - പ്രചോദയാത് ॥ (2.4. 3 - 13)

2.4.4. ഓഷ്ഠകർണോപസ്തർശനം

അവ്യധമസൗ സൗമ്യ പ്രാണ സ്വം മേ ഗോപായ ॥ 14
 ബ്രഹ്മണ ആണീ സ്ഥഃ ॥ 15
 അവ്യധം - അസൗ - സൗമ്യ - പ്രാണ - സ്വം മേ - ഗോപായ ॥ 14
 (2.4. 4 - 14)
 ബ്രഹ്മണഃ - ആണീ സ്ഥഃ ॥ 15 (2.4. 4 - 15)
 (തമഗേ അയാസി ചതാരി ച) (K4) (14)

2.5 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.5.1. ദണ്ഡാദാനം

സുശ്രവഃ സുശ്രവസം മാ കുരു യഥാ ത്വച്ഛുശ്രവഃ
 സുശ്രവാ അസ്യേവമഹച്ഛുശ്രവഃ സുശ്രവാ ഭൂയാസം യഥാ ത്വച്ഛു
 (സുശ്രവാ) സുശ്രവാ ദേവാനാം നിധിഗോപോഽസ്യേവമഹം
 ബ്രാഹ്മണാനാം ബ്രഹ്മണോ നിധിഗോപോ ഭൂയാസം || 1

സുശ്രവഃ - സുശ്രവസം - മാ കുരു - യഥാ ത്വം - സുശ്രവഃ -
 സുശ്രവാഃ - അസി - ഏവമഹം - സുശ്രവഃ - സുശ്രവാഃ - ഭൂയാസം -
 യഥാ ത്വം - സുശ്രവഃ - ദേവാനാം - നിധിഗോപഃ - അസി - ഏവമഹം -
 ബ്രാഹ്മണാനാം - ബ്രഹ്മണഃ - നിധിഗോപഃ - ഭൂയാസം || (2.5.1 - 1)

2.5.2. കുമാരവാചനം ഉത്ഥാപനം ആദിത്യോപസ്ഥാനം

ഹസ്തഗ്രഹണം ച.

സൂതം ച മേസൂതം ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 2
 നിന്ദാ ച മേനിന്ദാ ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 3
 ശ്രദ്ധാ ച മേശ്രദ്ധാ ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 4
 വിദ്യാ ച മേവിദ്യാ ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 5
 ശ്രുതം ച മേശ്രുതം ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 6
 സത്യം ച മേസത്യം ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 7
 തപശ്ച മേതപശ്ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 8
 വ്രതം ച മേവ്രതം ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 9

യദ് ബ്രാഹ്മണാനാം ബ്രഹ്മണി വ്രതം ।
 യദഗ്നേഃ സേന്ദ്രസ്യ സപ്രജാപതികസ്യ സദേവസ്യ
 സദേവരാജസ്യ സമനുഷ്യസ്യ സമനുഷ്യരാജസ്യ
 സപിതൃകസ്യ സപിതൃരാജസ്യ സഗന്ധർവാഹ്നരസ്കസ്യ ।

യന് ആത്മന് ആത്മനി വ്രതം തേനാഹഃ സർവവ്രതോ
 ഭൂയാസം ॥ 10

ഉദായുഷാ സ്വായുഷോദോഷധീനാഃ രസേനോത്-
 പർജന്യസ്യ ശുഷേണോദസ്ഥാ-മമൃതാഃ അനു ॥ 11

തച്ചക്ഷുർ-ദേവഹിതം പുരസ്താച്ഛുക്രമുച്ഛരത് ।

പശ്യേമ ശരദശ്ശതം ജീവേമ ശരദശ്ശതം നന്ദാമ ശരദശ്ശതം മോദാമ
 ശരദശ്ശതം ഭവാമ ശരദശ്ശതഃ ശൃണവാമ
 ശരദശ്ശതം പ്രബ്രവാമ ശരദശ്ശത-മജീതാഃ സ്യാമ
 ശരദശ്ശതം ജ്യോക്ച്വ സൂര്യം ഭൂശേ ॥ 12

യസ്മിൻ ഭൂതം ച ഭവ്യം ച സർവേ ലോകാഃ സമാഹിതാഃ ।
 തേന ഗൃഹ്ണാമി ത്വാമഹം മഹ്യം ഗൃഹ്ണാമി ത്വാമഹം
 പ്രജാപതിനാ ത്വാ മഹ്യം ഗൃഹ്ണാമ്യസൗ ॥ 13

സ്തൂതഞ്ച മേ - അസ്തൂതഞ്ച മേ - തന്മേ - ഉഭയം - വ്രതം 2

നിന്ദാ ച മേ - അനിന്ദാ ച മേ - തന്മേ - ഉഭയം - വ്രതം 3

ശ്രദ്ധാ ച മേ - അശ്രദ്ധാ ച മേ - തന്മേ - ഉഭയം - വ്രതം 4

വിദ്യാ ച മേ - അവിദ്യാ ച മേ - തന്മേ - ഉഭയം - വ്രതം 5

ശ്രുതഞ്ച മേ - അശ്രുതഞ്ച മേ - തന്മേ - ഉഭയം - വ്രതം 6

സത്യഞ്ച മേ - അസത്യഞ്ച മേ - തന്മേ - ഉഭയം - വ്രതം 7

തപശ്ച മേ - അതപശ്ച മേ - തന്മേ - ഉഭയം - വ്രതം 8

വ്രതഞ്ച മേ - അവ്രതഞ്ച മേ - തന്മേ - ഉഭയം - വ്രതം 9

യത് - ബ്രഹ്മണാനാം - ബ്രഹ്മണി - വ്രതം 1 (2.5.2 - 2 to 9)

യദഗ്നഃ - സേന്ദ്രസ്യ - സപ്രജാപതികസ്യ - സദേവസ്യ -

സദേവരാജസ്യ - സമനുഷ്യസ്യ - സമനുഷ്യരാജസ്യ -

സപിതൃകസ്യ - സപിതൃരാജസ്യ - സഗന്ധർവ - അഹ്നരസ്യഃ ।

യന്മേ - ആത്മനഃ - ആത്മനി - വ്രതം - തേനാഹം - സർവവ്രതഃ -

ഭൂയാസം ॥ (2.5.2 - 10)

ഉദായുഷാ - സ്വായുഷാ - ഉത് - ഓഷധീനാം - രസേന - ഉത് -

പർജന്യസ്യ - ശുഷ്കേണ - ഉദസ്ഥാം - അമൃതാം - അനു ॥ (2.5.2 - 11)

തച്ചക്ഷുഃ - ദേവഹിതം - പുരസ്താത് - ശുക്രം - ഉച്ചരത് ।

പശ്യേമ - ശരദഃ - ശതം - ജീവേമ - ശരദഃ - ശതം - നന്ദാമ - ശരദഃ -

ശതം - മോദാമ - ശരദഃ - ശതം - ഭവാമ - ശരദഃ - ശതം - ശൃണവാമ -

ശരദഃ - ശതം - പ്രബ്രവാമ - ശരദഃ - ശതം - അജീതാസ്ത്യാമ - ശരദഃ -

ശതം - ജ്യോക്ച - സൂര്യം - ദൃശേ ॥ (2.5.2 - 12)

യ॒സ്മി॒ന് - ഭൂ॒ത॒ഞ്ച - ഭ॒വ്യ॒ഞ്ച - സ॒ർവേ॑ ലോ॒കാഃ - സ॒മാഹി॑താഃ ।
തേ॒ന ഗൃ॒ഹ്ണാ॑മി - ത്വാ॒മഹം - മ॒ഹ്യം ഗൃ॒ഹ്ണാ॑മി - ത്വാ॒മഹം -
പ്ര॒ജാപ॑തി॒നാ ത്വാ - മ॒ഹ്യം ഗൃ॒ഹ്ണാ॑മി - അ॒സൗ ॥ (2.5.2 - 13)

(സു॒ശ്ര॒വഃ സു॒ശ്ര॒വ്സ॒മഷ്ടൗ) (K5) (8)

2.6 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.6.1 സമിദാധാനം

പരി॑ ത്വാ॒ഽഗ്നേ॑ പരി॑മൃ॒ജാമൃ॑യാ॒യുഷാ॑ ച॒ ധനേ॑ന ച ।
 സു॒പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജയാ॑ ഭൃ॒യാസ॑ഃ സു॒വീരോ॑ വീ॒രൈഃ॑ സു॒വർചാ॑
 വർച॑സാ സു॒പോഷഃ॑ പോ॒ഷൈഃ॑ സു॒ഗൃഹോ॑ ഗൃ॒ഹൈഃ॑
 സു॒പതിഃ॑ പത്യാ॑ സു॒മേധാ॑ മേ॒ധയാ॑ സു॒ബ്രഹ്മാ॑
 ബ്ര॒ഹ്മചാ॑രിഭിഃ (സു॒ബ്രഹ്മാ॑ ബ്ര॒ഹ്മചാ॑രിഭിഃ) ॥ 1

അ॒ഗ്നയേ॑ സമി॒ധമാ॑ഹാർഷം ബൃ॒ഹതേ॑ ജാത॒വേദ॑സേ ।
 യഥാ॑ ത്വാ॒ഽഗ്നേ॑ സമി॒ധാ സമി॑ദ്ധ്യ॒സ ഏ॒വം മാ॑മായു॒ഷാ
 വർച॑സാ സ॒ന്യാ മേ॒ധയാ॑ പ്ര॒ജയാ॑ പശു॒ഭിർ
 ബ്ര॒ഹ്മവർച॑സേ॒ന്നാന്നാ॑ഭ്യേ॒ന സമേ॑ധയ॒ സ്വാഹാ॑ ॥ 2

ഏ॒ധോ॒ഽസ്യേ॒ധിഷീ॑മഹി॒ സ്വാഹാ॑ ॥ 3

സമി॒ദസി॑ സമേ॒ധിഷീ॑മഹി॒ സ്വാഹാ॑ ॥ 4

തേജോ॑ഽസി॒ തേജോ॑ മയി॒ ധേഹി॑ സ്വാഹാ॑ ॥ 5

അപോ॑ അ॒ഭ്യാന്നാ॑ചാരിഷ്യ॒ രസേ॑ന സമ॒സൃക്ഷ്മ॑ഹി ।
 പയ॑സ്വാഃ അ॒ഗ്ന ആ॑ഗമ॒ന്തം മാ॑ സഃ॒സൃജ॑ വർച॑സാ
 സ്വാഹാ॑ ॥ 6

സം മാ॑ഽഗ്നേ॑ വർച॑സാ സൃ॒ജ പ്ര॒ജയാ॑ ച॒ ധനേ॑ന ച
 സ്വാഹാ॑ ॥ 7

വിദ്യുതേ അസ്യ ദേവാ ഇന്ദ്രോ വിദ്യാഥ് സഹർഷിഭിഃ
സ്വാഹാ () || 8

അഗ്നയേ ബൃഹതേ നാകായ സ്വാഹാ || 9

ദ്യാവാപൃഥിവീദ്യാഃ സ്വാഹാ || 10

ഏഷാ തേ അഗ്നേ സമിത്തയാ വർദ്ധസ്യ ചാപ്യായസ്യ ച തയാഹം
വർദ്ധമാനോ ഭൂയാസമാപ്യായമാനശ്ച സ്വാഹാ || 11

യോ മാഗ്നേ ഭാഗിനഃ സന്തമമാഭാഗം ചികീർഷത്യഭാഗമഗ്നേ
തം കൂരു മാഗ്നേ ഭാഗിനം കൂരു സ്വാഹാ || 12

സമിധമാധായാഗ്നേ സർവ്വവ്രതോ ഭൂയാസഃ സ്വാഹാ || 13

പരി താഗ്നേ - പരിമുജാമി - ആയുഷാ ച - ധനേന ച ।

സുപ്രജാഃ - പ്രജയാ - ഭൂയാസം - സുവീരഃ - വീരൈഃ - സുവർചാഃ -
വർചസാ - സുപോഷഃ - പോഷൈഃ - സുഗൃഹഃ - ഗൃഹൈഃ -
സുപതിഃ - പത്യാ - സുമേധാ - മേധയാ - സുബ്രഹ്മാ -
ബ്രഹ്മചാരിഭിഃ || (2.6.1 - 1)

അഗ്നയേ - സമിധം - ആഹർഷം - ബൃഹതേ - ജാതവേദസേ ।
യഥാ താം - അഗ്നേ - സമിധാ - സമിദ്ധ്യസേ - ഏവം മാ - ആയുഷാ -
വർചസാ - സന്യാ - മേധയാ - പ്രജയാ - പശുഭിഃ - ബ്രഹ്മവർചസേന -
അന്നാഭ്യേന - സമേധയ - സ്വാഹാ || (2.6.1 - 2)

ഏ॒യോ॑സി - ഏ॒ധി॑ഷീ॒മഹി॑ - സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 3)

സമി॑ദസി - സമേ॒ധി॑ഷീ॒മഹി॑ - സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 4)

തേജോ॑സി - തേജോ॑ മയി॒ ധേ॒ഹി - സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 5)

അപഃ?? - അ॒ഭ്യ - അ॒ന്യചാ॑രിഷം - ര॒സേ॒ന - സ॒മ॒സൃ॑ക്ഷ്മഹി ।

പ॒യ॒സ്വാ॒ൻ - അ॒ഗ്നേ - ആ॒ഗ॒മം - തം മാ॑ - സ॒ഷ്വ॒സൃ॑ജ - വർച॑സാ -
സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 6)

സം മാ॑ഗ്നേ - വർച॑സാ - സൃ॒ജ - പ്ര॒ജയാ॑ ച - ധ॒നേ॒ന ച -
സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 7)

വി॒ദ്യുതേ॑ - അ॒സൃ॒ഭേ॒വാഃ - ഇ॒ന്ദ്രഃ - വി॒ദ്യാത് - സ॒ഹർഷി॑ഭിഃ -
സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 8)

അ॒ഗ്നയേ॑ - ബൃ॒ഹതേ॑ - നാ॒കായ॑ - സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 9)

ദ്യാ॒വാപൃ॑ഥി॒വീദ്യാ॑ം - സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 10)

ഏ॒ഷാ തേ॑ - അ॒ഗ്നേ - സമി॑ത്തയാ - വർദ്ധ॑സ്വ ച - അ॒പ്യാ॒യസ്വ ച -
തയാ॑ഹം - വർദ്ധ॑മാനഃ - ഭൂ॒യാ॒സം - ആ॒പ്യാ॒യമാ॑നശ്ച -
സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 11)

യോ മാ॑ഗ്നേ - ഭാ॒ഗി॒നം - സ॒ന്തം - അ॒മാ॒ഭാ॒ഗം - ചി॒കീ॑ർഷതി -
അ॒ഭാ॒ഗം - അ॒ഗ്നേ - തം കൂ॑രു - മാ॒മഗ്നേ॑ - ഭാ॒ഗി॒നം കൂ॑രു - സ്വാ॒ഹാ ॥
(2.6.1 - 12)

സമി॑ധം - ആ॒ധായ॑ - അ॒ഗ്നേ - സർവ॑വ്രതഃ - ഭൂ॒യാ॒സം -
സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 13)

2.6.2 സംശാസനം വാസസ ആദാനം ച.

ബ്രഹ്മചാര്യസ്യപോഽശാന കർമ്മ കുരു മാ സുഷുപ്തമാഃ ।

ഭിക്ഷാചര്യം ചരാചാര്യായീനോ ഭവ ॥ 14

യസ്യ തേ പ്രഥമവാസ്യം ഹരാമസ്തം ത്വാ വിശ്വേ അവന്തു

ദേവാഃ ।

തന്ത്വാ ഭ്രാതരഃ സുവൃദ്ധോ വർദ്ധമാനമനു ജായന്താം

ബഹവഃ സുജാതം ॥ 15

ബ്രഹ്മചാര്യസി - അപോഽശാന - കർമ്മ കുരു - മാ സുഷുപ്തമാഃ ।

ഭിക്ഷാചര്യം ചര - ആചാര്യായീനോ ഭവ ॥ (2.6.2 - 14)

യസ്യ തേ - പ്രഥമവാസ്യം - ഹരാമഃ - തം ത്വാ - വിശ്വേ -

അവന്തു - ദേവാഃ ।

തന്ത്വാ - ഭ്രാതരഃ - സുവൃദ്ധഃ - വർദ്ധമാനം - അനു ജായന്താം -

ബഹവഃ - സുജാതം ॥ (2.6.2 - 15)

(ഉപനയനമന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

(സഹ ജന്വിഭിസ്ത്വാഹാ നവ ച) (K6) (19)

2.7 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ

2.7.1. സമിധാദാനം

ഇ॒മഃ സ്തോ॒മമ॑ർഹ॒തേ ജാ॒തവേ॑ദസേ॒ രഥ॑മി॒വ സം॑മഹേ॒മാ
മനീ॑ഷയാ ।

ഭദ്രാ॑ ഹി നഃ പ്ര॑മതിര॒സ്യ സ॒പ്ത॑സദൃ॒ഗ്നേ സ॒ഖ്യേ
മാ രി॑ഷാമാ വ॒യം തവ॑ ॥ 1

ഇ॒മം - സ്തോ॒മമ॑ർഹ॒തേ - ജാ॒തവേ॑ദസേ॒ - രഥ॑മി॒വ - സം॑മഹേ॒മാ -
മനീ॑ഷയാ ।

ഭദ്രാ॑ ഹി നഃ - പ്ര॑മതിര॒സ്യ - സ॒പ്ത॑സദി - അ॒ഗ്നേ - സ॒ഖ്യേ -
മാ രി॑ഷാമാ - വ॒യം തവ॑ ॥ (2.7.1-1)

2.7.2. ക്ഷുര കർമ്മ

ത്ര്യായു॑ഷം ജമദ॑ഗ്നേഃ ക॒ശ്യപ॑സ്യ ത്ര്യായു॑ഷം ।
യദ്ദേ॒വാനാ॑ം ത്ര്യായു॑ഷം തന്മേ॒ അ॒സ്തു ത്ര്യായു॑ഷം ॥ 2

ശിവോ॑ നാമാ॒സി സ്വ॑ധി॒തിസ്തേ॑ പി॒താ നമ॑സ്തേ॒ അ॒സ്തു
മാ മാ॑ ഹി॒പ്തസീഃ॑ ॥ 3

ത്ര്യായു॑ഷം - ജമദ॑ഗ്നേഃ - ക॒ശ്യപ॑സ്യ - ത്ര്യായു॑ഷം ।
യദ്ദേ॒വാനാ॑ം - ത്ര്യായു॑ഷം - തന്മേ॒ - അ॒സ്തു - ത്ര്യായു॑ഷം ॥
(2.7.2-2)

ശിവഃ॑ - നാമാ॒സി - സ്വ॑ധി॒തിസ്തേ॑ - പി॒താ - നമ॑സ്തേ॒ - അ॒സ്തു -
മാ മാ॑ ഹി॒പ്തസീഃ॑ ॥ (2.7.2-3)

ഉഷ്ണേ॑ന വായവു॑ദകേ॒നേത്യേ॒ഷഃ { } । (4 to 11)

Expansion for – ഉഷ്ണേ॑ന വായവു॑ദകേ॒നേത്യേ॒ഷഃ

ഉഷ്ണേ॑ന വായവു॑ദകേ॒നേഹ്യ॑ദിതിഃ കേശാ॑ൻ വപ॒തു ॥ 4

ആ॑പ ഉ॒ന്ദന്തു ജീ॑വസേ॒ ദീർഘാ॑യു॒തായ॑ വർ॒ചസേ॑ ।
ജ്യോക്॑ച സൂ॒ര്യം ദൃ॒ശേ ॥ 5

യേ॒നാ॑വ॒പഥ് സ॒വിതാ॑ ക്ഷു॒രേണ॑ സോ॒മസ്യ॑ രാജേ॒ണാ
വരു॑ണ॒സ്യ വി॒ദാൻ । തേ॒ന ബ്ര॑ഹ്മാ॒ണോ
വപ॑തേ॒ദമ॒സ്യായു॑ഷ്മാൻ ജര॑ദ॒ഷിർ. യഥാ॑സ॒ദയ॑മ॒സൗ ॥ 6

യേ॒ന പു॒ഷാ ബൃ॑ഹ॒സ്തതേ॑രഗ്നേ॒രിന്ദ്ര॑സ്യ ചാ॒യുഷേ॑ഽവ॒പത് ।
തേ॒നാ॒സ്യായു॑ഷേ॒ വപ॑ സൗ॒ശ്ലോക്യായ॑ സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ 7

യേ॒ന ദൃ॒യശ്ചരാ॑ത്യം ജ്യോക്॑ച പശ്യാ॒തി സൂ॒ര്യം ।
തേ॒നാ॒സ്യായു॑ഷേ॒ വപ॑ സൗ॒ശ്ലോക്യായ॑ സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ 8

യേ॒ന പു॒ഷാ ബൃ॑ഹ॒സ്തതേ॑രഗ്നേ॒രിന്ദ്ര॑സ്യ ചാ॒യുഷേ॑ഽവ॒പത് ।
തേ॒ന തേ॑ വപാ॒മ്യസാ॑വാ॒യുഷാ॑ വർ॒ചസാ॑ യഥാ॑ ജ്യോ॒ഘ്
സു॒മനാ॑ അ॒സാഃ ॥ 9

യത് ക്ഷു॒രേണ॑ മർ॒ചയ॑താ സുപേ॒ശസാ॑ വപ്രാ॒ വപ॑സി കേശാ॑ൻ ।
ശു॒ന്ധി ശി॒രോ മാ॑സ്യായുഃ പ്രമോ॒ഷീഃ ॥ 10

ഉപ്തായ കേശാൻ. വരുണസ്യ രാജേണാ ബൃഹസ്പതിഃ
 സവിതാ സോമോ അഗ്നിഃ । തേഭ്യോ നിധാനം ബഹുധാ
 സ്തവിന്ദ-ന്നന്തരാ ദ്യാവാപൃഥിവീ അപഃ സുവഃ ॥ 11

ഉഷ്ണേ॑ വായോ - ഉദകേ॑നേഹി - അദി॑തിഃ - കേശാൻ - വപ॑തു ॥
 (2.7.2 - 4)

ആപ॑ ഉന്തു - ജീ॑വസേ - ദീ॒ർഘായു॑തായ - വർച॑സേ ।
 ജ്യോക്ത്വ॑ - സൂ॒ര്യം - ദൃ॒ശേ ॥ (2.7.2 - 5)

യേനാ॑വപത് - സ॒വിതാ - ക॒ഷുരേ॑ണ് - സോമ॑സ്യ - രാജ॑ണഃ -
 വരു॑ണസ്യ - വി॒ദാൻ ।
 തേ॑ന ബ്രഹ്മാ॑ണഃ - വപ॑തേദം - അ॒സ്യായു॑ഷ്മാൻ - ജര॑ദഷ്ടിഃ -
 യഥാ॑സത് - അ॒യം - അ॒സൗ ॥ (2.7.2 - 6)

യേ॑ന പൃ॒ഷാ - ബൃ॒ഹസ്പ॑തേഃ - അ॒ഗ്നേഃ - ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ ച - ആയു॑ഷേ -
 അവ॑പത് ।
 തേ॑ന - അ॒സ്യായു॑ഷേ - വപ॑ - സൗ॒ശ്ലോക്യ॑ായ - സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ (2.7.2 - 7)

യേ॑ന ദൃ॒യഃ - ചരാ॑തി - അ॒യം - ജ്യോക്ത്വ॑ - പശ്യ॑തി - സൂ॒ര്യം ।
 തേ॑ന - അ॒സ്യായു॑ഷേ - വപ॑ - സൗ॒ശ്ലോക്യ॑ായ - സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ (2.7.2 - 8)

യേ॑ന പൃ॒ഷാ - ബൃ॒ഹസ്പ॑തേഃ - അ॒ഗ്നേഃ - ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ ച - ആയു॑ഷേ -
 അവ॑പത് ।

തേ॑ന തേ - വപാ॑മി - അ॒സൗ - ആയു॑ഷാ - വർച॑സാ - യഥാ॑ ജ്യോക്ത്വ॑ -
 സു॒മനാഃ॑ - അ॒സാഃ । (2.7.2 - 9)

യത് ക്ഷുരേണ - മർചയതാ - സുപേശസാ - വപ്രാ - വപസി - കേശാൻ ।
 ശുന്ധി ശിരഃ - മാസ്യായുഃ - പ്രമോഷീഃ । (2.7.2 - 10)

ഉപായ - കേശാൻ - വരുണസ്യ - രാജ്ഞഃ - ബൃഹസ്പതിഃ - സവിതാ -
 സോമഃ - അഗ്നിഃ ।
 തേഭ്യഃ - നിധാനം - ബഹുധാ - അമ്പവിന്ദന് - അന്തരാ ദ്യാവാപൃഥിവീ -
 അപസ്സുവഃ ॥ (2.7.2 - 11)

2.7.3. മേഖലായാ ഉപജൂഹനം

ഇദമഹ-മമുഷ്ടാ-മുഷ്ടായണസ്യ പാപ്മാന-
 മുപഗൃഹാമ്യുത്തരോഽസൗ ദിഷദ്ഭ്യഃ ॥ 12

ഇദമഹം - അമുഷ്ട - അമുഷ്ടായണസ്യ - പാപ്മാനം - ഉപഗൃഹാമി -
 ഉത്തരോഽസൗ - ദിഷദ്ഭ്യഃ ॥ (2.7.3 - 12)

2.7.4. സ്നാന മന്ത്രാഃ

ആപോ ഹി ഷ്ടാ മയോഭുവ ഇതി തിസ്രോ { } 13 to 15,

Expansion for - ആപോ ഹി ഷ്ടാ മയോഭുവ ഇതി തിസ്രഃ

ആപോ ഹി ഷ്ടാ മയോഭുവസ്താ ന ഊർജേ ദധാതന ।
 മഹേ രണായ ചക്ഷസേ ॥ 13

യോ വഃ ശിവതമോ രസസ്തസ്യ ദാജയതേഹ നഃ ।
 ഉശതീരിവ മാതരഃ ॥ 14

തസ്മാ॑ അ॒രം ഗ॒മാമ॑ വോ॒ യസ്യ॑ ക്ഷയാ॒യ ജി॒ന്വഥ॑ ।

ആപോ॑ ജന॒യഥാ॑ ച॒ നഃ ॥ 15 (Ref - TS 4.1.5.1)

ആപഃ॑ । ഹി॑ । സ്ഥ॑ । മ॒യോഭു॑വഃ । താഃ । നഃ॑ । ഊ॒ർജേ॑ । ദ॒ധാത॑ന ॥

മഹേ॑ । ര॒ണായ॑ । ച॒ക്ഷസേ॑ ॥ (2.7.4 - 13)

യഃ । വഃ॑ । ശി॒വതഃ॑ । ര॒സഃ । ത॒സ്യ॑ । ഭാ॒ജയ॑ത । ഇ॒ഹ । നഃ॑ ॥

ഉ॒ശതീഃ॑ । ഇ॒വ । മാ॒തരഃ॑ ॥ (2.7.4 - 14)

ത॒സ്മൈ॑ । അ॒രം । ഗ॒മാമ॑ । വഃ॑ । യ॒സ്യ॑ । ക്ഷയാ॒യ । ജി॒ന്വഥ॑ ॥

ആപഃ॑ । ജന॒യഥാ॑ ച॒ നഃ ॥ (2.7.4 - 15)

ഹി॒രണ്യ॑വർ॒ണാഃ ശു॒ചയഃ॑ പാ॒വകാ॑ ഇ॒തി॑ തി॒സ്രഃ { } ॥ 16 to 18

Expansion for – ഹി॒രണ്യ॑വർ॒ണാഃ ശു॒ചയഃ॑ പാ॒വകാ॑

ഇ॒തി॑ തി॒സ്രഃ { } ॥ 16-18

ഹി॒രണ്യ॑വർ॒ണാഃ ശു॒ചയഃ॑ പാ॒വകാ॑ യാ॒സു ജാ॒തഃ ക॒ശ്യപോ॑
യാ॒സവി॑ന്ദ്രഃ ।

അ॒ഗ്നിം യാ॑ ഗർഭം ദധി॒രേ വി॒രൂപാ॑സ്താ ന ആപഃ ശൗ॒ സ്യോ॒നാ
ദ॒വന്തു॑ ॥ 16

യാ॒സാഹ് രാ॒ജാ വ॒രുണോ॑ യാതി മദ്ധ്യേ॑ സ॒ത്യാനു॑തേ
അ॒വപ॑ശ്യൻ ജനാനാം ।

മധുശ്ചുതഃ ശുചയോ യാഃ പാവകാസ്താ ന ആപഃ ശഃ
 സോനാ ഭവന്തു || 17

യാസാം ദേവാ ദിവി കൃണ്വന്തി ഭക്ഷം യാ അന്തരീക്ഷേ
 ബഹുധാ ഭവന്തി ।

യാഃ പൃഥിവീം പയസോന്വന്തി ശുക്രാസ്താ ന ആപഃ ശഃ
 സോനാ ഭവന്തു || 18 (Ref - TS 5.6.1.1)

ഹിരണ്യവർണാഃ । ശുചയഃ । പാവകാഃ । യാസു । ജാതഃ । കശ്യപഃ ।
 യാസു । ഇന്ദ്രഃ ||

അഗ്നിം । യാഃ । ഗർഭം । ദധിരേ । വിരൂപാഃ । താഃ । നഃ । ആപഃ ।
 ശം । സോനാഃ । ഭവന്തു || (2.7.4 - 16)

യാസാം । രാജാ । വരുണഃ । യാതി । മദ്ധ്യേ । സത്യാനുതേ । അവപശ്യന് ।
 ജനാനാം ||

മധുശ്ചുതഃ ശുചയഃ । യാഃ । പാവകാഃ । താഃ । നഃ । ആപഃ । ശം ।
 സോനാഃ । ഭവന്തു || (2.7.4 - 17)

യാസാം । ദേവാഃ । ദിവി । കൃണ്വന്തി । ഭക്ഷം । യാഃ । അന്തരീക്ഷേ ।
 ബഹുധാ । ഭവന്തി ||

യാഃ । പൃഥിവീം । പയസാ । ഉന്വന്തി । ശുക്രാഃ । താഃ । നഃ । ആപഃ । ശം ।
 സോനാഃ । ഭവന്തു || (2.7.4 - 18)

2.7.5. ദന്തയാവമം വാസഃ പരിധാനം ച.

അന്നാദ്യായ വൃഹദ്ധം ദീർഘായുരഹമന്നാദോ ഭൂയാസം ।
 സോമോ രാജാ ധൈര്യമാഗമത് സ മേ മുഖം പ്രവേക്ഷ്യതി ഭഗേന
 സഹ വർചസാ () ॥ 19

സോമസ്യ തന്മൂരസി തന്മൂവം മേ പാഹി സ്വാ മാ
 തന്മൂരാവിശ ॥ 20

അന്നാദ്യായ - വൃഹദ്ധം - ദീർഘായുഃ - അഹമന്നാദഃ - ഭൂയാസം ।
 സോമോ രാജാ - ധൈര്യമാഗമത് - സ മേ മുഖം - പ്രവേക്ഷ്യതി - ഭഗേന -
 സഹ വർചസാ ॥ (2.7.5 - 19)

സോമസ്യ - തന്മൂരസി - തന്മൂവം മേ പാഹി - സ്വാ മാ തന്മൂഃ - ആവിശ ॥
 (2.7.5 - 20)

2.7.6. ദേവതാഭ്യശ്ചന്ദനപ്രദാനം.

നമോ ഗ്രഹായ ചാഭിഗ്രഹായ ച 21

നമഃ ശാകജം ജഭാഭ്യാം 22

നമസ്താഭ്യോ ദേവതാഭ്യോ യാ അഭിഗ്രാഹിണീഃ ॥ 23

നമോ ഗ്രഹായ ച - അഭിഗ്രഹായ ച - 21

നമഃ ശാകജം - ജഭാഭ്യാം - 22

നമസ്താഭ്യഃ - ദേവതാഭ്യഃ - യാ അഭിഗ്രാഹിണീഃ ॥ 23 (2.7.6 - 21 to 23)

2.7.7. ആത്മനോഽനുലേപഃ

അഹ്നരഃ സു യോ ഗന്ധോ ഗന്ധർവേഷു ച യദ്യശഃ ।
 ദൈവോ യോ മാനുഷോ ഗന്ധഃ സ മാ ഗന്ധഃ സൂരഭിർ
 ജുഷതാം ॥ 24

അഹ്നരഃ സു യഃ - ഗന്ധോ ഗന്ധർവേഷു ച - യദ്യശഃ ।
 ദൈവോ യഃ - മാനുഷോ - ഗന്ധഃ - സ മാ ഗന്ധഃ - സൂരഭിഃ - ജുഷതാം ॥
 (2.7.7 - 24)

2.7.8. ഉദപാത്രേ സൗവർണമണിപരിപ്ലാവനം

ഇയമോഷധേ ത്രായമാണാ സഹമാനാ സഹസ്വതീ ।
 സാ മാ ഹിരണ്യവർചസം ബ്രഹ്മവർചസിനം മാ കരോതു ॥ 25

ഇയമോഷധേ - ത്രായമാണാ സഹമാനാ - സഹസ്വതീ ।
 സാ മാ ഹിരണ്യവർചസം - ബ്രഹ്മവർചസിനം - മാ കരോതു ॥ (2.7.8 - 25)

2.7.9. ഗ്രീവാസ്യാബന്ധനം

അപാശോഽസ്യൂരോ മേ മാ സച് ശാരീഃ ശിവോ-മോപ തിഷ്ടസ്യ
 ദീർഘായുതായ ശതശാരദായ ।
 ശതച് ശരദ്ഭ്യ ആയുഷേ വർചസേ ജീവാന്തൈ പുണ്യായ ॥ 26

Padam not available

2.7.10. വാസസഃ പരിധാനം

രേവതീസ്താ വൃക്ഷ്ണന്നിത്യേതാഃ { } || 27 to 32

Expansion for - രേവതീസ്താ വൃക്ഷ്ണൻ

രേവതീസ്താ വൃക്ഷ്ണൻ കൃത്തികാശ്ചാകൃന്തംസ്താ ।

ധിയോഽവയന്നവഗ്നാ അവുഞ്ജൻമ്-സഹസ്രമന്താഃ
അഭിതോ അയച്ചൻ || 27

ദേവീർ ദേവായ പരിധീ സവിത്രേ ।

മഹത്തദാ-സാമദവൻ-മഹിത്വനം || 28

യാ അകൃന്തന്നവയൻ. യാ അതന്വത യാശ്ച

ദേവീരന്താനഭിതോ-ഽഭദന്ത ।

താസ്താ ദേവീർ-ജരസേ സംവൃയന്തായുഷ്ഠാനിദം പരിധമ്സ്വ
വാസഃ || 29

പരിധത്ത ധത്ത വാസസൈനഃ ശതായുഷം കൃണുത

ദീർഘമായുഃ ।

ബൃഹസ്പതിഃ പ്രായച്ചദ്-വാസ ഏതമ്സോമായ രാജേണ
പരിധാതവാ ഉ || 30

ജരാം ഗച്ഛാസി പരിധമ്സ്വ വാസോ ദവാ കൃഷ്ടീനാ-

മഭിശസിപാവ ।

ശതം ച ജീവ ശരദഃ സുവർചാ രായശ്ച പോഷമുപ
സംവൃയസ്വ || 31

പരീ॑ദം വാ॑സോ അ॒ധി॒ധാഃ സ്വ॒സ്തയേ॑-ഭൂ॒രാപീ॑നാ-
മ॒ഭിശ॑സ്തിപാവാ॑ ।

ശ॒തം ച॑ ജീ॒വ ശ॒രഭഃ॑ പു॒രുചീ॑ർ.വ॒സുനി॑ ചാ॒ര്യോ വി॑ഭജാ॒സി
ജീ॒വൻ ॥ 32

രേ॒വതീ॑ സ്താ - വൃ॒ക്ഷ്ണൻ - കൃ॒ത്തി॒കാശ്വ - അ॒കൃ॒ന്തഃ॑സ്താ ।
ധി॒യോഽവ॑യൻ - അ॒വഗ്നാഃ॑ - അ॒വൃ॒ജ്ഞൻ - സ॒ഹസ്രം॑ - അ॒ന്താൻ -
അ॒ഭി॒തഃ - അ॒യച്ഛൻ॑ । (2.7.10 - 27)

ദേ॒വീഃ - ദേ॒വായ॑ - പ॒രി॒ധീ - സ॒വി॒ത്രേ ।
മ॒ഹത്ത॑ദ് - ആ॒സാം - അ॒ഭ॒വത് - മ॒ഹി॒ത്വം । (2.7.10 - 28)

യാ അ॒കൃ॒ന്തൻ - അ॒വ॒യൻ - യാ അ॒തന്വ॑ത - യാശ്വ - ദേ॒വീഃ -
അ॒ന്താൻ - അ॒ഭി॒തഃ - അ॒ഭ॒വന്ത॑ ।
താ॒സ്താ - ദേ॒വീഃ - ജ॒രസേ॑ - സം॒വൃ॒യന്തു - ആ॒യുഷ്ഠാൻ - ഇ॒ദം -
പ॒രി॒ധഥ്സ്വ॑ - വാ॒സഃ । (2.7.10 - 29)

പ॒രി॒ധത്ത॑ - ധ॒ത്ത - വാ॒സ॒സാ - ഏ॒നം - ശ॒തായു॑ഷം - കൃ॒ണു॒ത -
ദീ॒ർഘ॑മായുഃ ।
ബൃ॒ഹ॒സ്തതിഃ॑ - പ്രാ॒യച്ഛത് - വാ॒സ - ഏ॒തത് - സോ॒മായ॑ - രാജേ॑ണ് -
പ॒രി॒ധാത॑വാ ഉ ॥ (2.7.10 - 30)

ജ॒രാം - ഗൃ॒ചാ॒സി - പ॒രി॒ധഥ്സ്വ॑ - വാ॒സഃ - ഭ॒വാ കൃ॑ഷ്ടീ॒നാം -
അ॒ഭി॒ശ॒സ്തിപാവാ॑ ।
ശ॒തം ച॑ ജീ॒വ - ശ॒രഭഃ॑ സു॒വർചാഃ॑ - രാ॒യശ്വ॑ - പോ॒ഷം - ഉ॒പ -
സം॒വൃ॒യസ്വ॑ ॥ (2.7.10 - 31)

പരീ॑ദം - വാ॑സഃ - അ॑ധി॒ധാഃ - സ്വ॑സ്ത॒യേ - അ॑ഭൃ॒രാപീ॑നാം -
 അ॑ഭി॒ശസ്തി॑പാവാ॑ ।
 ശ॒തം ച॑ ജീ॒വ - ശ॒രഭഃ॑ - പു॒രു॒ചീഃ - വ॒സു॑നി - ചാ॒ര്യഃ - വി॒ഭജാ॑സി -
 ജീ॒വന് । (2.7.10 - 32)

(സഹ॑ വർ॒ച॒സാ॑ നവ॑ ച) (K7) (19)

2.8 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ

2.8.1. ഹോമഃ

ആയുഷ്യം വർചസ്യച്ഛുവീര്യച്ഛായസ്സോഷ-മാദ്ഭിദ്യം ।

ഇദച്ഛിരണ്യം ജൈത്രയാവിശതാം മാം ॥ 1

ഉച്ചൈർവാദി പൃതനാജി സത്രാസാഹം ധനഞ്ജയം ।

സർവാഃ സമൃദ്ധീർ. ഋദ്ധയോ ഹിരണ്യേഽസ്മിൻ

സമാഹിതാഃ ॥ 2

ശുനമഹച്ഛിരണ്യസ്യ പിതൂരിവ നാമാഗ്രഭൈഷം ।

തം മാ ഹിരണ്യവർചസം പൂരുഷു പ്രിയം കൂരു ॥ 3

പ്രിയം മാ ദേവേഷു കൂരു പ്രിയം മാ ബ്രഹ്മണേ കൂരു ।

പ്രിയം വിശ്വേഷു ശുഭ്രേഷു പ്രിയച്ഛരാജസു മാ കൂരു ॥ 4

യാ തിരശ്ചീ നിപദ്യസേഹം വിധർണീ ഇതി ।

താം ത്വാ ഏതസ്യ ധാരയാ യജേ സച്ഛരാധനീമഹം () ॥ 5

സച്ഛരാധന്യേ ദേവൈ സ്വാഹാ 6,

പ്രസാധന്യേ ദേവൈ സ്വാഹാ ॥ 7

സമ്രാജം ച വിരാജം ചാഭിശ്രീര്യാ ച നോ ഗൃഹേ ।

ലക്ഷ്മീ രാശ്വസ്യ യാ മുഖേ തയാ മാ സച്ഛരാജാമസി ॥ 8

ആയുഷ്യം - വർചസ്യം - സുവീര്യം - രായസ്സോഷം - ഔദ്ഭിദ്യം ।

ഇദം - ഹിരണ്യം - ജൈത്ര്യായ - ആവിശതാം മാം ॥ (2.8.1 - 1)

ഉച്ചൈർവാദി - പൃതനാജി - സത്രാസാഹം - ധനഞ്ജയം ।

സർവാഃ - സമൃദ്ധീഃ - ഋദ്ധയഃ - ഹിരണ്യേ - അസ്മിൻ - സമാഹിതാഃ ॥

(2.8.1 - 2)

ശുനമഹം - ഹിരണ്യസ്യ - പിതൃരിവ - നാമാഗ്രഭൈഷം ।

തം മാ - ഹിരണ്യവർചസം - പൂരുഷു - പ്രിയം കുരു ॥ (2.8.1 - 3)

പ്രിയം മാ - ദേവേഷു കുരു - പ്രിയം മാ - ബ്രഹ്മണേ കുരു ।

പ്രിയം - വിശേഷു - ശുഭേഷു - പ്രിയച്ഛ രാജസു - മാ കുരു ॥

(2.8.1 - 4)

യാ - തിരശ്ചീ - നിപദ്യസേഹം - വിധർണീ - ഇതി ।

താം ത്വാ - ഘൃതസ്യ - ധാരയാ - യജേ - സച്ഛരാധനീമഹം ॥ (2.8.1 - 5)

സച്ഛരാധന്യൈ - ദേവൈ - സ്വാഹാ 6,

പ്രസാധന്യൈ - ദേവൈ - സ്വാഹാ ॥ 7

സമ്രാജഞ്ച - വിരാജഞ്ച - അഭിശ്രീഃ - യാ ച - നോ ഗൃഹേ ।

ലക്ഷ്മീ - രാശ്ട്രസ്യ - യാ മുഖേ - തയാ മാ - സച്ഛസ്യജാമസി ॥ (2.8.1 - 8)

2.8.2. (സഗ്ബന്ധനം

ശുഭി॑കേ ശി॒ര ആ രോ॑ഹ ശോഭ॑യന്തീ മു॒ഖം മമ॑ ।
 മു॒ഖച് ഹി॑ മമ ശോഭ॑യ ഭൂ॒യാച്സം ച॑ ഭഗ॑ം കുരു ॥ 9

യാമാഹ॑രജ॒ജമദ॑ഗ്നിഃ ശ്രദ്ധാ॑യൈ കാ॒മായാ॑നൈ ।
 ഇ॒മാം താമ॑പി നഹ്യേ॒ടഹം ഭഗേ॑ന സ॒ഹ വർച॑സാ ॥ 10

ശുഭി॑കേ - ശി॒രഃ - ആ രോ॑ഹ - ശോഭ॑യന്തീ - മു॒ഖം മമ॑ ।
 മു॒ഖച് ഹി॑ - മമ ശോഭ॑യ - ഭൂ॒യാച്സഞ്ച - ഭഗ॑ം കുരു ॥ 9 (2.8.2 - 9)

യാമാഹ॑രത് - ജമദ॑ഗ്നിഃ - ശ്രദ്ധാ॑യൈ - കാ॒മായാ॑നൈ ।
 ഇ॒മാം - താമ॑പി നഹ്യേ॒ടഹം - ഭഗേ॑ന - സ॒ഹ - വർച॑സാ ॥ (2.8.2 - 10)

2.8.3. ആഞ്ജനമന്ത്രഃ

യദാ॑ഞ്ജനം ത്രൈ॒കകു॑ദം ജാ॒തച് ഹി॑മ॒വത॑ ഉ॒പരി॑ ।
 തേന॑ വാമാ॑ഞ്ജേ തേജ॒സേ വർച॑സേ ഭഗായ॑ ച ॥ 11

യദാ॑ഞ്ജനം - ത്രൈ॒കകു॑ദം - ജാ॒തം - ഹി॑മ॒വത॑ ഉ॒പരി॑ ।
 തേന॑ വാമാ॑ഞ്ജേ - തേജ॒സേ - വർച॑സേ - ഭഗായ॑ ച ॥ (2.8.3 - 11)

(സ॒ഘ്രായ॑നീമ॒ഹം നവ॑ ച) (K8) (19)

2.9 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ

2.9.1. ആഞ്ജനമന്ത്രാഃ

മയി॑ പ॒ർവത॑പുരു॒ഷം 1, മയി॑ പ॒ർവത॑വർ॒ചസം 2,
മയി॑ പ॒ർവത॑ഭേ॒ഷജം 3, മയി॑ പ॒ർവതാ॑യു॒ഷം || 4

മയി॑ - പ॒ർവത॑പുരു॒ഷം - 1, മയി॑ - പ॒ർവത॑വർ॒ചസം - 2,
മയി॑ - പ॒ർവത॑ഭേ॒ഷജം - 3, മയി॑ - പ॒ർവതാ॑യു॒ഷം || 4

2.9.2. അദർശവേഷണ ഉപാനദ്ഗ്രഹണ ദണ്ഡാദാൻ ദിഗുപസ്ഥാന നക്ഷത്രചന്ദ്രോപസ്ഥാനാനി.

യന്മേ॑ വർ॒ചഃ പ॒രാഗത॑മാ॒ത്മാന॑-ഉ॒പതി॑ഷ്ഠതി ।
ഇ॒ദം തത്പു॑നരാദ॒ഭേ ദീ॒ർഘാ॑യു॒തായ॑ വർ॒ചസേ॑ || 5

പ്രതി॑ഷ്ഠേ സ്ഥോ॑ ദേ॒വതാ॑നാം മാ॒ മാ॒ സന്താ॑പ്തം || 6

പ്രജാ॑പതേഃ ശ॒രണ॑മസി ബ്രഹ്മ॑ണഃ ച॒രദീ॒ർ-വി॑ശ്വജന॒സ്യ
ച॒രായാ॑സി സർവ॑തോ മാ॒ പാഹി॑ || 7

ദേ॒വസ്യ॑ താ സ॒വിതുഃ॑ പ്ര॒സവേ॑ശിനോർ ബാ॒ഹുഭ്യോ॑
പു॒ഷ്ണോ॑ ഹസ്താ॒ഭ്യമാ॑ദഭേ ദി॒ഷതോ॑ വ॒ധായേ॑ന്ദ്ര॒സ്യ
വ॒ജ്രോ॑സി വാർ॒ത്രഹ്ണഃ॑ ശ॒ർമ മേ॑ ദ॒വ യത്പാ॑പം
തന്നി॑വാ॒രയ॑ || 8

യന്മേ॑ - വർ॒ചഃ - പ॒രാഗതം॑ - ആ॒ത്മാനം॑ - ഉ॒പതി॑ഷ്ഠതി ।
ഇ॒ദം തത് - പു॑നരാദ॒ഭേ - ദീ॒ർഘാ॑യു॒തായ॑ - വർ॒ചസേ॑ || (2.9.2 - 5)

പ്രതിഷ്ഠ - സ്ഥഃ - ദേവതാനാം - മാ മാ - സന്താപ്തം || (2.9.2 - 6)

പ്രജാപതേഃ - ശരണമസി - ബ്രഹ്മണഃ - ഛദിഃ - വിശ്വജനസ്യ -
ഛായാസി - സർവതഃ - മാ പാഹി || (2.9.2 - 7)

ദേവസ്യ ത്വാ - സവിതുഃ - പ്രസവേ - അശിനോഃ - ബാഹുഭ്യോ-
പുഷഃ - ഹസ്താഭ്യോ - ആ ദദേ - ദിഷതഃ - വധായ - ഇന്ദ്രസ്യ -
വജ്രോസി - വാർത്രുഷ്ഠഃ - ശർമ്മ മേ - ഭവ - യത്പാപം-
തന്നിവാഠയ || (2.9.2 - 8)

ദേവീഃ ഷഡുർവീഃ ഇത്യേഷാ | (9-10) { }

Expansion for - ദേവീഃ ഷഡുർവീർ ഇത്യേഷാ .

ദേവീഃ ഷഡുർവീരുരുണഃ കൃണോത വിശ്വേ ദേവാസ

ഇഹ വീരയദ്ധാം || 9

മാഹാസ്മഹി പ്രജയാ മാ തനുഭിർ മാ രധാമ ദിഷതേ സോമ
രാജൻ || 10 (Ref - TS 4.7.14.2)

ദേവീഃ - ഷഡുർവീഃ - ഉരുണഃ - കൃണോത - വിശ്വേ ദേവാസ - ഇഹ -
വീരയദ്ധാം || (2.9.2 - 9)

മാഹാസ്മഹി - പ്രജയാ മാ - തനുഭിഃ - മാ രധാമ - ദിഷതേ -
സോമ രാജൻ || (2.9.2 - 10)

(സമാവർതനമന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

2.9.3. മധുപർകമന്ത്രാഃ

രാ॒ഷ്ട്രഭൃ॑ദ॒സ്യാചാ॑ര്യാ॒സന്ദീ॑ മാ॒ താഭ്യോ॑ഷ്യ ॥ 11

രാ॒ഷ്ട്രഭൃ॑ദ॒സി സ॒മ്രാധാ॑സന്ദീ॒ മാ താ॑ഭ്യോ॒ഷ്യ ॥ 12

രാ॒ഷ്ട്രഭൃ॑ദ॒സ്യധി॑പത്യാ॒സന്ദീ॑ മാ॒ താഭ്യോ॑ഷം ॥ 13

ആ॒പഃ പാ॑ദാവ॒നേജ॑നീർ ദി॒ഷന്തം॑ നാശ॒യന്തു॑ മേ ।

അ॒സ്മിൻ കു॑ലേ ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സ്യസാ॑നി () ॥ 14

മയി॑ മഹോ॒ മയി॑ യശോ॒ മയീ॑ന്ദ്രിയം॒ വീ॒ര്യം॑ ॥ 15

ആ॒ മാ॒ ഹൃ॒ഗൻ. യശ॑സാ॒ വർച॑സാ॒ സപ്॑സൃ॒ജ പ॑യ॒സാ
തേ॑ജ॒സാ ച॑ ।

തം മാ॒ പ്രിയം॑ പ്ര॒ജാനാ॑ം കു॒ർവധി॑പതിം പശു॒നാം ॥ 16

വി॒രാജോ॑ ദോഹോ॒ഽസി വി॒രാജോ॑ ദോഹ॒മശീ॑യ മമ॒ പദ്യായ॑
വി॒രാജ॑ ॥ 17

സമു॒ദ്രം വഃ॑ പ്ര॒ഹിണോ॑മി സ്വാം യോ॒നിമ॑പിഗച്ഛത ।

അ॒ച്ഛിദ്രഃ॑ പ്ര॒ജയാ॑ ഭൂ॒യാസം॑ മാ പരാ॑സേചി മത്പ॒യഃ ॥ 18

രാ॒ഷ്ട്രഭൃ॑ദ॒സി - ആ॒ചാര്യാ॑സന്ദീ॒ മാ - താ॑ഭ്യോ॒ഷം - 11

രാ॒ഷ്ട്രഭൃ॑ദ॒സി - സ॒മ്രാധാ॑സന്ദീ॒ മാ - താ॑ഭ്യോ॒ഷം - 12

രാ॒ഷ്ട്രഭൃ॑ദ॒സി - അ॒ധിപ॑ത്യാ॒സന്ദീ॑ മാ॒ താഭ്യോ॑ഷം ॥ 13 (2.9.3 - 11 to 13)

ആ॒പഃ - പാ॑ദാവ॒നേജ॑നീഃ - ദി॒ഷന്തം॑ - നാശ॒യന്തു॑ മേ ।

അ॒സ്മിൻ - കു॑ലേ - ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സീ - അ॒സാനി॑ ॥ (2.9.3 - 14)

മയി॑ മഹഃ - മയി॑ യശഃ - മയീ॑ന്ദ്രിയം - വീ॒ര്യം॑ ॥ (2.9.3 - 15)

ആ മാ॑ ssഗന് - യശ॑സാ - വർച॑സാ - സ॒ശ്വ॑സ്യജ - പയ॑സാ -
തേജ॑സാ ച ।

തം മാ॑ - പ്രി॒യം - പ്ര॒ജാനാ॑ - കു॒ർവധി॑പതിം - പ॒ശുനാ॑ ॥ (2.9.3 - 16)

വിരാ॑ജഃ - ദോഹാ॑sസി - വിരാ॑ജഃ - ദോഹ॑മശീയ - മമ॑ - പദ്യ॑യ -
വിരാ॑ജ ॥ (2.9.3 - 17)

സമു॑ദ്രം - വഃ - പ്ര॒ഹിണോ॑മി - സ്വാ॑ം - യോനി॑ - അ॒പിഗ॑ച്ഛത ।
അ॒ച്ഛിദ്രഃ॑ - പ്ര॒ജയാ॑ ഭൂ॒യാസം - മാ പരാ॑സേചി - മത്പ॑യഃ ॥ (2.9.3 - 18)

(അ॒സാനി॑ ഷട്ച॑) (K9) (16)

2.10 മധുപർകമന്ത്രാഃ

2.10.1. മധുപർകമന്ത്രാഃ

ത്രയൈ വിദ്യായൈ യശോഽസി യശസോ യശോഽസി
ബ്രഹ്മണോ ദീപീരസി ।

തം മാ പ്രിയം പ്രജാനാം കുർവധിപതിം പശൂനാം ॥ 1

ത്രയൈ - വിദ്യായൈ - യശോഽസി - യശസഃ - യശോഽസി - ബ്രഹ്മണഃ -
ദീപീരസി ।

തം മാ - പ്രിയം - പ്രജാനാം - കുർവധിപതിം - പശൂനാം ॥ (2.10.1 - 1)

ആ മാ ഗന്നിത്യേഷാ { } ॥ 2

Expansion for - ആ മാ ഗൻ

ആ മാ ssഗൻ. യശസാ വർചസാ സച്ഛൃജ പയസാ
തേജസാ ച ।

തം മാ പ്രിയം പ്രജാനാം കുർവധിപതിം പശൂനാം ॥ 2

ആ മാ ssഗൻ - യശസാ - വർചസാ - സച്ഛൃജ - പയസാ -
തേജസാ ച ।

തം മാ - പ്രിയം - പ്രജാനാം - കുർവധിപതിം - പശൂനാം ॥

അമൃതോപസ്തരണമസ്യ 3 , മൃതാപിധാനമസി ॥ 4

യന്മധുനോ മധവ്യം പരമമന്നാദ്യം വീര്യം ।

തേനാഹം മധുനോ മധവ്യേന പരമേണാന്നാദ്യേന വീര്യേണ
പരമോഽന്നാദോ മധവ്യോഽസാനി ॥ 5

ഗൗരസ്യപഹതപാപ്മാപ പാപ്മാനം ജഹി മമ ചാമുഷ്യ ച ।

അഗ്നിഃ പ്രാശ്നാതു പ്രഥമഃ സ ഹി വേദ യഥാ ഹവിഃ ॥ 6

(അനഷ്ട) അരിഷ്ടമസ്മാകം കൃണ്വൻ ബ്രാഹ്മണോ ബ്രാഹ്മണേഭ്യഃ ॥ 7

യജേണാ വർദ്ധതാം യജ്ഞസ്യ വൃദ്ധിമനു
വർദ്ധാപചിതിരസ്യ-പചിതം മാ കുർവപചിതോഹം
മനുഷ്യേഷു ഭൂയാസം () ॥ 8

ഗൗർ-ധേനുഭവ്യാ 9 , മാതാ രുദ്രാണാം ദുഹിതാ വസ്മനാ
സ്വസാഭിത്യാനാ-മമൃതസ്യ നാഭിഃ ।

പ്രണു വോചം ചികിതുഷേ ജനായ മാ ഗാമനാഗാമദിതിം
വധിഷ്ട ॥ 10

പിബതൂദകം തൃണാന്യത്തു । ഓമുഥ്സ്യജത ॥ 11

ഭൂതം (സുഭൂതം) । 12 സാ വിരാട് ॥ 13

തന്മാ ക്ഷായി തസ്യ തേശീയ തന്മ ഊർജം ധാഃ ।

ഓം കല്പയത ॥ 14

അമൃതോപസ്തർണമസി 3 , - അമൃതാപിധാനമസി ॥ 4

യന്മധുനഃ - മധവ്യം - പരമം - അന്നാഭ്യം - വീര്യം ।

തേനാഹം - മധുനഃ - മധവ്യേന - പരമേണ - അന്നാഭ്യേന - വീര്യേണ -

പരമഃ - അന്നാഭഃ - മധവ്യഃ - അസാനി ॥ (2.10.1 - 5)

ഗൗരസി - അപഹതപാപ്മാഽപ - പാപ്മാനം ജഹി - മമ - ചാമുഷ്യ ച ।
അഗ്നിഃ - പ്രാശ്നാതു - പ്രഥമഃ - സ ഹി വേദ - യഥാ ഹവിഃ ॥ (2.10.1 - 6)

അരിഷ്ടം - അസ്മാകം - കൃണ്വന് - ബ്രാഹ്മണഃ - ബ്രാഹ്മണേഭ്യഃ ॥
(2.10.1 - 7)

യജ്ഞഃ - വർദ്ധതാം - യജ്ഞസ്യ - വൃദ്ധിം - അനു വർദ്ധ -
അപചിതിരസി - അപചിതം - മാ കൂരു - അപചിതോഽഹം -
മനുഷ്യേഷു - ഭൂയാസം ॥ (2.10.1 - 8)

ഗൗഃ ധേനുഭവ്യാ 9

മാതാ - രൂദ്രാണാം - ദുഹിതാ - വസൂനാം - സ്വസാ - ആദിത്യാനാം -
അമൃതസ്യ - നാഭിഃ ।
പ്രണു - വോചം - ചികിതുഷേ - ജനായ - മാ ഗാം - അനാഗാം -
അദിതിം - വധിഷ്ട ॥ (2.10.1 - 10)

പിബതുദകം - തുണാനൃത്തു । ഓമുഥ്സൃജത ॥ 11

ഭൂതം - (സുഭൂതം) । 12 സാ - വിരാട് ॥ 13
തന്മാ ക്ഷായി - തസ്യ തേശീയ - തന്മ ഊർജം ധാഃ ।
ഓം കല്പയത ॥ 14

(ഭൂയാസമഷ്ടൗ ച) (K10) (18)

2.11 സീമന്തോന്നയനം

2.11.1. ഹോമമന്ത്രാഃ

ധാതാ ദദാതു നോ രയിമിതി ചതസ്രോ 1 to 4 { }

യസ്ത്വാ ഹൃദാ കീരിണേതി ചതസ്രഃ 5 to 8 { }

ഭൂർഭുവസ്സുവോ 9,

രാകാമഹം 10 { }, യാസ്മൈ രാകേ || 11 { }

Expansion for – ധാതാ ദദാതു നോ രയിമിതി 4

ധാതാ ദദാതു നോ രയിമീശാനോ ജഗതസ്സതിഃ ।

സ നഃ പൂർണേന വാവനത് || 1

ധാതാ പ്രജായാ ഉത രായ ഇൗശേ ധാതേദം റ്റിശ്വം

ഭുവനം ജജാന ।

ധാതാ പുത്രം യജമാനായ ദാതാ തസ്ത്വാ ഉ ഹവ്യം

ഘൃതവദിധേമ || 2

ധാതാ ദദാതു നോ രയിം പ്രാചീം ജീവാതുമക്ഷിതാം ।

വയം ദേവസ്യ ധീമഹി സുമതിഃ സത്യരാധസഃ || 3

ധാതാ ദദാതു ദാശുഷേ വസൂനി പ്രജാകാമായ മീഡുഷേ

ദുരോണേ ।

തസ്മൈ ദേവാ അമൃതാഃ സംവ്യയന്താം റ്റിശേ

ദേവാസോ അദിതിഃ സജോഷാഃ || 4 Ref - TS 3.3.11.2

ധാതാ - ദദാതു നഃ - രയിം - ഇൗശാനഃ - ജഗതഃ - പതിഃ ।

സ നഃ - പൂർണേന - വാവനത് । (2.11.1 - 1)

ധാതാ - പ്രജായാഃ - ഉത - രായഃ - ഇൗശേ - ധാതാ - ഇദം വിശ്വം -
ഭുവനം - ജജാന ।

ധാതാ - പുത്രം - യജമാനായ - ദാതാ - തസ്മാ ഉ - ഹവ്യം -
ഘൃതവത് - വിധേമ । (2.11.1 - 2)

ധാതാ - ദദാതു നഃ - രയിം - പ്രാചീം - ജീവാതും - അക്ഷിതാം ।
വയം - ദേവസ്യ - ധീമഹി - സുമതിം - സത്യരാധസഃ ॥
(2.11.1 - 3)

ധാതാ - ദദാതു - ദാശുഷേ - വസൂനി - പ്രജാകാമായ - മീഡുഷേ -
ഭുരോണേ ।

തസ്മൈ ദേവാഃ - അമൃതാഃ - സംവ്യയന്താം - വിശ്വേ ദേവാസഃ -
അദിതിഃ - സജോഷാഃ ॥ (2.11.1 - 4)

Expansion for - യസ്മാ ഹൃദാ കീരിണാ

യസ്മാ ഹൃദാ കീരിണാ മന്യമാനോ മർത്യം മർത്യോ
ജോഹവീമി ।

ജാതവേദോ യശോ അസ്മാസു ധേഹി പ്രജാദിരഗേ
അമൃതതമശ്യാം ॥ 5

യ॒സ്മൈ॑ താ॒പ് സുകൃ॑തേ ജാ॒തവേ॑ദ ഉ ലോ॒കമ॑ഗേ കൃ॒ണ॒വഃ
സേ॒ത്യാനം॑ ।

അ॒ശ്വിന॑പ് സ പു॒ത്രി॑ണ്ഠം വീ॒രവ॑ന്തം ഗോ॒മന്ത॑പ്
ര॒യിം ന॑ശതേ സ്വ॒സ്തി ॥ 6

തോ॒ സു പു॑ത്ര ശ॒വസോ॑ഽവൃ॒ത്രൻ കാ॑മകാതയഃ ।
ന താ॒മിന്ദ്രാ॑തിരിച്യതേ ॥ 7

ഉ॒ക്ഥ ഉ॑ക്ഥേ॒ സോമ॑ ഇ॒ന്ദ്രം മമാ॑ദ നീ॒മേനീ॑മേ മ॒ഘവാ॑നപ്
സു॒താസഃ॑ ।

യദീ॑പ് സ॒ബാധഃ॑ പി॒തരം॑ ന പു॒ത്രാഃ സ॑മാ॒നദ॑ക്ഷാ അ॒വസേ॑
ഹ॒വന്തേ॑ ॥ 8 Ref - TS 1.4.46.1

യ॒സ്ത്വാ - ഹൃ॒ദാ - കീ॒രിണാ॑ - മ॒ന്യമാ॑നഃ - അ॒മർത്യാ॑ - മർത്യാഃ -
ജോ॒ഹ॒വീമി॑ ।

ജാ॒തവേ॑ദഃ - യശഃ - അ॒സ്മാസു॑ - ധേ॒ഹി - പ്ര॒ജാഭിഃ॑ - അ॒ഗ്നേ -
അ॒മൃത॑ത്വം - അ॒ശ്യാം ॥ (2.11.1 - 5)

യ॒സ്മൈ॑ താ॒പ് - സുകൃ॑തേ - ജാ॒തവേ॑ദഃ - ഉ ലോ॒കം - അ॒ഗ്നേ -
കൃ॒ണ॒വഃ - സേ॒ത്യാനം॑ ।

അ॒ശ്വിനം॑ - സ പു॒ത്രി॑ണ്ഠം - വീ॒രവ॑ന്തം - ഗോ॒മന്തം॑ - ര॒യിം -
ന॑ശതേ - സ്വ॒സ്തി ॥ (2.11.1 - 6)

തോ॒ - സു പു॑ത്ര - ശ॒വസഃ॑ - അ॒വൃ॒ത്രൻ - കാ॑മകാതയഃ ।

ന । താ॒പ് । ഇ॒ന്ദ്ര । അ॒തി॑ രിച്യതേ ॥ ॥ (2.11.1 - 7)

ഉക്ഥ്ഉക്ഥേ - സോമഃ - ഇന്ദ്രം - മമാദ - നീമേനീമേ - മഘവാനം -
സുതാസഃ ।

യദീം - സബായഃ - പിതരം - ന പുത്രാഃ - സമാനദക്ഷാഃ - അവസേ -
ഹവന്തേ ॥ (2.11.1 - 8)

Expansion for - രാകാമഹം 10, യാസേ രാകേ 11

രാകാമഹഃ സുഹവാഃ സുഷുതീ ഹുവേ ശൃണോതു നഃ
സുഭഗാ ബോധതു മനാ ।
സീവ്യതപഃ സൂചയാഽഛിദൃമാനയാ ദദാതു വീരഃ
ശതദായമുക്ഥ്യം ॥ 10

യാസേ രാകേ സുമതയഃ സുപേശസോ യാദിർ ദദാസി
ദാശുഷേ വസൂനി ।
താദിർ നോ അദ്യ സുമനാ ഉപാഗഹി സഹസ്രപോഷഃ
സുഭഗേ രരാണാ ॥ 11 Ref -TS 3.3.11.5

രാകാം । അഹം । സുഹവാം । സുഷുതീ । ഹുവേ । ശൃണോതു । നഃ ।
സുഭഗാ । ബോധതു । മനാ ॥
സീവ്യതു । അപഃ । സൂചയാ । അഛിദൃമാനയാ । ദദാതു । വീരം ।
ശതദായം । ഉക്ഥ്യം ॥ (2.11.1 - 10)

യാഃ । തേ । രാകേ । സുമതയഃ । സുപേശസഃ । യാദിഃ । ദദാസി । ദാശുഷേ ।
വസൂനി ॥
താദിഃ । നഃ । അദ്യ । സുമനാഃ । ഉപാഗഹി । സഹസ്രപോഷം । സുഭഗേ ।
രരാണാ ॥ (2.11.1 - 11)

2.11.2 വീണാഗാനമന്ത്രൗ

Padam not available

യൗഗന്ധരിരേവ നോ രാജേതി സാൽവീരവാദിഷുഃ ।
വിവൃത്തചക്രാ ആസീനാസ്തീരേണ യമുനേ തവ ॥ 12

സോമ ഏവ നോ രാജേത്യാഹുർ ബ്രാഹ്മണീഃ പ്രജാഃ ।
വിവൃത്തചക്രാ ആസീനാസ്തീരേണാസൗ തവ ॥ 13

=====

2.11.3 പുംസവനം

പു॒ഷ്ടു॒വ॒ന॒മ॒സി॒ ॥ 14

2.11.4 ക്ഷിപ്രം സവനം

ആ॒ഭി॒ഷ്ടാ॒ഹം॒ ദ॒ശഭി॑-ര॒ഭിമൃ॑ശാമി ദ॒ശമാ॑സ്യായ॒ സു॒ത॒വേ॒ ॥ 15

യ॒ഥൈ॒വ സോ॑മഃ പ॒വ॒തേ॒ യഥാ॑ സ॒മു॒ദ്ര ഏ॒ജ॒തി॒ ।

ഏ॒വം തേ॒ ഗർഭ॑ ഏ॒ജ॒തു സ॒ഹ ജ॒രായു॑ണാ നി॒ശ്ക്ലമ്യ॑ പ്ര॒തി॒തി॒ഷ്ഠ॒
തായു॑ഷി ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സി യശ॑സി വീ॒ര്യേ॑ന്നാഭ്യേ () ॥ 16

ദ॒ശ മാ॑സാ॒ഞ്ച് ഛ॑ശയാനോ ധാ॒ത്രാ ഹി॒ തഥാ॑ കൃ॒തം ।

ഐ॒തു ഗർഭോ॑ അ॒ക്ഷതോ॑ ജീ॒വോ ജീ॑വ॒ന്ത്യാഃ॒ ॥ 17

ആ॒യമ॑നീ॒ര്യമ॑യത ഗർഭ॑മാപോ ദേ॒വീഃ സ॑ർവ്വ॒സ്വതീഃ॑ ।

ഐ॒തു ഗർഭോ॑ അ॒ക്ഷതോ॑ ജീ॒വോ ജീ॑വ॒ന്ത്യാഃ॒ ॥ 18

Padam not available

2.11.5 ജരായുണാവാക്പതനേ യജുർഭൂമവോക്ഷണം

തി॒ലഭേ॑ ഽ॒വ॒പ॒ദ്യസ്വ॑ ന മാ॒പ്ത॒സ॒മ॒സി॒ നോ॑ഭ॒ലം ।

സ്ഥ॒വി॒ത്ര്യാ॒വ॒പ॒ദ്യസ്വ॑ ന മാ॒പ്ത॒സേ॒ഷു॒ ന സ്താ॑വ॒സു॒ ന

ബ॒ദ്ധ॒മ॒സി॒ മജ॑ജ॒സു॒ ॥ 19

നി॒രൈ॑തു പൃ॒ശ്ണി ശേ॑വ॒ലപ്॑ ശു॒നേ ജ॒രായു॑ത്തവേ ॥ 20

Padam not available

=====

2.11.6. ജാത കർമ്മ

ദിവസ്സരീത്യേഷോഽനുവാകഃ | 21-31 { }

Expansion for – ദിവസ്സരി

ദിവസ്സരി പ്രഥമം ജജേഞ അഗ്നിരസ്മദ് ദിതീയം പരി
ജാതവേദാഃ |

തൃതീയമസ്തു നൃമണാ അജസ്രമിന്ധാന ഏനം ജരതേ
സ്വാധീഃ || 21

വിദ്മാ തേ അഗ്നേ ത്രേധാ ത്രയാണി വിദ്മാ തേ സദ്മ
വിഭൃതം പുരുത്രാ |

വിദ്മാ തേ നാമ പരമം ഗൃഹാ യദ്-വിദ്മാ തമുഥ്സം യത
ആജഗന്മ || 22

സമുദ്രേ ത്വാ നൃമണാ അസ്ഥന്തർനൃചക്ഷാ ഞായേ ദിവോ
അഗ്ന ഊധന് |

തൃതീയേ ത്വാ രജസി തസ്ഥിവാച്സ-മൃതസ്യ യോനൗ മഹിഷാ
അഹിന്വന് || 23

അക്രന്ദഗ്നിഃ സ്തനയന്നിവ ദൃൗഃ ക്ഷാമാ രേരിഹദ്-വീര്യഃ
സമഞ്ജന് |

സദ്യോ ജജ്ഞാനോ വി ഹീമിദ്ധോ അഖ്യദാ രോദസീ ഭാനുനാ
ഭാത്യന്തഃ || 24

ഉ॒ശിക് പാ॒വകോ അ॒രതിഃ സു॒മേ॒ധാ മ॒ർതേ॒ഷ്വഗ്നി॒രമൃ॒തോ
നി॒ധായി॑ ।

ഇ॒യർതി॑ ധൃ॒മമ॒രുഷം॑ ഭ॒രിഭ്ര॒ദുച്ഛു॒ക്രേണ॑ ശോ॒ചിഷാ॑
ദ്യാ-മി॒നക്ഷ॑ത് ॥ 25

വി॒ശ്വസ്യ॑ കേ॒തുർ ഭു॒വന॑സ്യ ഗർഭ॒ ആ രോ॒ദസി॑
അ॒പൃണാ॑ജ്ജായമാനഃ ।

വീ॒ഡും ചി॒ദ്രിമി॑ഭിനത് പ॒രായ॑ൻ ജ॒നാ യദഗ്നി॑മയജന്ത പ॒ഞ്ച ॥ 26

ശ്രീ॒ണാമു॒ദാരോ॑ ധ॒രുണോ॑ ര॒യിണാം॑ മ॒നീഷാ॑ണാം
പ്രാർപ॑ണഃ സോമ॒ഗോപാഃ॑ ।

വസോഃ॑ സ്മൃ॒നുഃ സഹ॑സോ അ॒ഹ്സു രാജാ॑ വി ഭാ॒ത്യഗ്ര॑
ഉ॒ഷസാ॑മിധാനഃ ॥ 27

യസ്മൈ॑ അ॒ഭ്യ കൃ॒ണവദ്-ഭ॒ദ്രശോ॑ചേ॒ഽപൃപം॑ ദേ॒വ
ഘൃ॒തവ॑ന്തമഗേ ।

പ്ര തം ന॑യ പ്ര॒തരാം॑ വ॒സ്യോ അ॒ച്ഛാഭി॑ ദൃ॒ഗ്നം ദേ॒വഭക്തം॑
യ॒വിഷ്ടം॑ ॥ 28

ആ തം ഭജ॑ സൗ॒ശ്രവ॑സേ॒ഷ്വഗ്ന ഉ॒ക്ഥഉ॒ക്ഥ ആഭജ॑
ശ॒സ്യമാ॑നേ ।

പ്രിയഃ॑ സ്മര്യേ॒ പ്രിയോ॑ അ॒ഗ്നാ ഭ॒വാത്യു॑ജ്ജാ॒തേന॑
ഭി॒നദ॑ദുജ്ജനി॒തൈഃ ॥ 29

ത്വഥഗേ॑ യജമാ॒നാ അ॒നു ദൃ॒ഗ്വിശ്വാ॑ വ॒സുനി॑ ദധി॒രേ
വാ॒ര്യാണി॑ ।

ത്വയാ॑ സ॒ഹ ദ്ര॒വിണമി॑ച്ഛമാ॒നാ വ്ര॒ജം ഗോ॑മ॒ന്തമു॒ശിജോ॑
വി വ॒വ്രുഃ ॥ 30

ദൃ॒ശാനോ॑ രു॒ക്ത ഉ॒ർവ്യാ വൃ॑ദ്യാദ്-ദൃ॒ർമർഷ॑മായുഃ॒ ശ്രിയേ॑
രു॒ചാനഃ॑ ।

അ॒ഗ്നിരമൃ॑തോ॒ അഭ॑വദ്-വ॒യോദി॑ർ-യദേ॒നം ദൃ॒ഘര॑ജനയഥ്
സു॒രേതാഃ॑ ॥ 31 (Ref - TS 4.2.2.1)

ദി॒വഃ । പ॒രി । പ്ര॒ഥമം॑ । ജ॒ജ്ഞേ॑ । അ॒ഗ്നിഃ । അ॒സ്മത് ।

ദി॒തീയം॑ । പ॒രി । ജാ॒തവേ॑ദാഃ ॥

തൃ॒തീയം॑ । അ॒ഹ്നു । നൃ॒മണാഃ॑ । അ॒ജസ്രം॑ । ഇ॒ന്ധാനഃ॑ । ഏ॒നം । ജ॒രതേ॑ ।
സ്വാ॒ധീഃ ॥ (2.11.6 - 21)

വി॒ദ്മ । തേ॑ । അ॒ഗ്നേ । ത്രേ॒ധാ । ത്ര॒യാണി॑ । വി॒ദ്മ । തേ॑ । സ॒ദ്മ ।
വി॒ഭൃതം॑ । പു॒രുത്രാ॑ ॥

വി॒ദ്മ । തേ॑ । നാമ॑ । പ॒രമം॑ । ഗൃ॒ഹാ । യത് । വി॒ദ്മ । തം ।
ഉ॒ഥ്സം । യ॒തഃ । ആ॒ജഗ॑ന്മ ॥ (2.11.6 - 22)

സ॒മുദ്രേ॑ । ത്വാ । നൃ॒മണാഃ॑ । അ॒ഹ്നു । അ॒ന്തഃ । നൃ॒ചക്ഷാഃ॑ । ഇ॒ഘ്യേ॑ । ദി॒വഃ ।
അ॒ഗ്നേ । ഉ॒ഘ്വന് ॥

തൃ॒തീയേ॑ । ത്വാ । ര॒ജസി॑ । ത॒സ്മിവാ॑ഴ്സം । ഋ॒തസ്യ॑ । യോ॒നൗ ।
മ॒ഹിഷാഃ॑ । അ॒ഹി॒ന്വന് ॥ (2.11.6 - 23)

അക്രന്ത് | അഗ്നിഃ | സുനയന് | ഇവ | ദൃഢഃ | ക്ഷാമ | രേരിഹത് |
വീര്യഃ | സമഞ്ജസ് ||

സദൃഃ | ജജ്ഞാനഃ | വി | ഹി | ഇഽം | ഇദ്ധഃ | അഖ്യത് | ആ |
രോദസീ | ഭാനുനാ | ഭാതി | അന്തഃ || (2.11.6 - 24)

ഉശിക് | പാവകഃ | അരതിഃ | സുമേധഃ | മർതേഷു | അഗ്നിഃ | അമൃതഃ |
നി | ധായി ||

ഇയർതി | ധൃമം | അരുഷം | ഭരിഭ്രത് | ഉത് | ശുക്രേണ് | ശോചിഷാ |
ദൃഢം | ഇനക്ഷത് || (2.11.6 - 25)

വിശ്വസ്യ | കേതുഃ | ഭുവനസ്യ | ഗർഭഃ | ആ | രോദസീ | അപൂണാത് |
ജായമാനഃ ||

വീഡും | ചിത് | അദ്രിം | അഭിനത് | പരായന് | ജനാഃ | യത് | അഗ്നിം |
അയജന്ത | പഞ്ച || (2.11.6 - 26)

ശ്രീണാം | ഉദാരഃ | ധരുണ്ഃ | രയിണാം | മനീഷാണാം | പ്രാർപണഃ |
സോമഗോപാഃ ||

വസോഃ | സൂനൂഃ | സഹസഃ | അഹ്സു | രാജാ | വി | ഭാതി | അഗ്രേ |
ഉഷസാം | ഇധാനഃ || (2.11.6 - 27)

യഃ | തേ | അദൃ | കൂണവത് | ഭദ്രശോചേ | അപൂപം | ദേവ |
ഘൃതവന്തം | അഗ്നേ ||

പ്ര | തം | നയ | പ്രതരാം | വസ്യഃ | അഹ് | അഭി | ദൃഗ്മം |
ദേവഭക്തം | യവിഷ്ഠ || (2.11.6 - 28)

ആ | തം | ഭജ | സൗശ്രവസേഷു | അഗേ |

ഉക്ഥ്ഉക്ഥേ | ആ | ഭജ | ശസ്യമാനേ ||

പ്രിയഃ | സൂര്യേ | പ്രിയഃ | അഗ്നാ | ഭവാതി | ഉത് | ജാതേന് |

ഭിന്നദത് | ഉത് | ജനിതൈഃ || (2.11.6 - 29)

ത്വാം | അഗേ | യജമാനാഃ | അനു | ദൃഢ | വിശ്വാ | വസൂനി |

ദധിരേ | വാർയാണി ||

ത്വയാ | സഹ | ദ്രവിണം | ഇച്ഛമാനാഃ | പ്രജം | ഗോമന്തം | ഉശിജഃ | വി |

വവ്രുഃ || (2.11.6 - 30)

ദൃശാനഃ | രുക്ഃ | ഉർവ്വാ | വി | അദ്യൗത് | ദൂർമർഷം |

ആയുഃ | ശ്രിയേ | രുചാനഃ ||

അഗ്നിഃ | അമൃതഃ | അഭവത് | വയോഭി | യത് | ഏനം | ദൃഢഃ |

അജനയത് | സുരേതാഃ || (2.11.6 - 31)

അസ്തിന്നഹഃ | സഹസ്രം | പുഷ്യാമ്യേധമാനസ്സേ | വശേ || 32

അങ്ഗാദങ്ഗാഥ്സം | ഭവസി | ഹൃദയാദധി | ജായസേ () |

ആത്മാ വൈ | പുത്രനാമാഽസി | സ ജീവ ശരദഃശതം || 33

അസ്തിന്നഹം - സഹസ്രം - പുഷ്യാമി - ഏധമാനഃ - സേ വശേ ||
(2.11.6 - 32)

അങ്ഗാദങ്ഗാത് - സം ഭവസി - ഹൃദയാത് - അധി ജായസേ |

ആത്മാ വൈ - പുത്രനാമാഽസി - സജീവ - ശരദഃ - ശതം || (2.11.6 - 33)

(അന്നാഭ്യ - ജായസ ഏകം ച) (K11) (21)

2.12 ജാത കർമ്മ

2.12.1 മുധന്യവ്രഹ്മാനം

അശ്വം ഭവ പരശുർ ഭവ ഹിരണ്യമസ്ത്വതം ഭവ ।
പശൂനാം ത്വാ ഹികാരേണാഭിജിഹ്വമ്യസൗ ॥ 1

അശ്വം ഭവ - പരശുർ ഭവ - ഹിരണ്യം - അസ്ത്വതം ഭവ ।
പശൂനാത്വാ - ഹികാരേണ - അഭിജിഹ്വമി - അസൗ । (2.12.1 - 1)

2.12.2 ദക്ഷിണേ കർണേ ജപഃ

മേധാം തേ ദേവഃ സവിതാ മേധാം ദേവീ സരസ്വതീ ।
മേധാം തേ അശ്വിനൗ ദേവാവാധത്താം പുഷ്കരസ്രജാ ॥ 2

മേധാം തേ - ദേവഃ - സവിതാ - മേധാം - ദേവീ - സരസ്വതീ ।
മേധാം തേ - അശ്വിനൗ - ദേവൗ - ആയത്താം - പുഷ്കരസ്രജാ ॥ (2.12.2 - 2)

2.12.3 പ്രാശനമന്ത്രാഃ

തായി മേധാം തായി പ്രജാം തായുഗിസ്മജോ ദധാതു 3
തായി മേധാം തായി പ്രജാം തായീന്ദ്ര ഇന്ദ്രിയം ദധാതു 4
തായി മേധാം തായി പ്രജാം തായി സൂര്യോ ഭ്രാജോ ദധാതു ॥ 5

തായി മേധാം - തായി പ്രജാം - തായുഗിഃ - തേജഃ - ദധാതു ।
തായി മേധാം - തായി പ്രജാം - തായീന്ദ്രഃ - ഇന്ദ്രിയം - ദധാതു ।
തായി മേധാം - തായി പ്രജാം - തായി സൂര്യഃ - ഭ്രാജഃ - ദധാതു ॥
(2.12.3 - 3 to 5)

2.12.4 സ്രാപനമന്ത്രാഃ

ക്ഷേത്രിയൈ ത്വാ നിർഋത്യൈ ത്വാ ദ്രുഹോ മുഞ്ചാമി
വരുണസ്യ പാശാത് ।

അനാഗസം ബ്രഹ്മണേ ത്വാ കരോമി ശിവേ തേ ദ്യാവാപൃഥിവീ ഉഭേ
ഇമേ ॥ 6

ശം തേ അഗ്നിഃ സഹാദ്ഭിർസ്മു ശം ദ്യാവാപൃഥിവീ
സഹൗഷധീഭിഃ ।

ശമന്തരീക്ഷം സഹ വാതേന തേ ശം തേ ചതസ്രഃ പ്രദിശോ
ഭവന്തു ॥ 7

യാ ദൈവീശ്ചതസ്രഃ പ്രദിശോ വാതപതീരഭി സ്മര്യോ
വിചഷ്ടേ () ।

താസാം ത്വാ ജരസ ആദധാമി പ്ര യക്ഷ്മ
ഏതു നിർഋതിം പരാചൈഃ ॥ 8

അമോചി യക്ഷ്മാദ്-ദുരിതാദവർത്യൈ ദ്രുഹഃ പാശാൻ
നിർഋത്യൈ ചോദമോചി ।

അഹാ അവർതി-മവിദമ്-സ്യോനമപ്യദൃദ്-ഭദ്രേ സുകൃതസ്യ
ലോകേ ॥ 9

സൂ॒ര്യ॒മൃ॒തം തമ॑സോ॒ ഗ്രാ॒ഹ്യാ യദ്-ദേ॒വാ അ॑മൃ॒ഞ്ച॒ൻ-
ന॒സ്യ॑ജ॒ൻ-വേ॑ന॒സഃ ।

ഏ॒വമ॑ഹ॒മിമം ക്ഷേ॑ത്രിയാ-ജ്ജാ॑മി॒ശ്യാസാദ് ദ്രു॒ഹോ മൃ॑ഞ്ചാമി
വരു॑ണ॒സ്യ പാ॑ശാത് ॥ 10

ക്ഷേ॑ത്രിയൈ ത്വാ - നിർ.ജ്ജ്ഞൈ ത്വാ - ദ്രു॒ഹോ മൃ॑ഞ്ചാമി - വരു॑ണ॒സ്യ -
പാ॑ശാത് ।

അ॒നാഗ॑സം - ബ്രഹ്മ॑ണേ ത്വാ - ക॒രോമി॑ - ശി॒വേ തേ॑ - ദ്യാവാ॑പൃഥി॒വീ -
ഉദേ॑ ഇ॒മേ ॥ (2.12.4 - 6)

ശം തേ॑ അ॒ഗ്നിഃ - സ॒ഹ - അദ്ഭി॑ർസ്തു - ശം ദ്യാവാ॑പൃഥി॒വീ -
സ॒ഹ - ഓഷ॑ധീഭിഃ ।

ശമ॑ന്തരീ॒ക്ഷം - സ॒ഹ - വാ॑തേന തേ - ശ॒ന്തേ - ച॑ത്സ്രഃ - പ്ര॒ദിശഃ॑ -
ഭ॒വന്തു ॥ (2.12.4 - 7)

യാ ദൈ॑വീഃ - ച॑ത്സ്രഃ - പ്ര॒ദിശഃ॑ - വാ॑തപ॒തീഃ - അ॒ഭി സൂ॑ര്യഃ - വി॒ചഷ്ടേ॑ ।
താസാ॑ന്ത്വാ - ജ॒രസഃ॑ - ആ॒ദധാ॑മി - പ്ര॒യക്ഷ്മഃ॑ - ഏ॒തൃ - നിർ.ജ്ജ്ഞി॑ം -
പരാ॑ചൈഃ ॥ (2.12.4 - 8)

അമോ॑ചി - യക്ഷ്മാ॑ത് - ദു॒രിതാ॑ത് - അ॒വർ॑ത്യേ - ദ്രു॒ഹഃ - പാ॑ശാത് -
നിർ.ജ്ജ്ഞൈ॑ - ചോദ॑മോചി ।

അഹാഃ॑ - അ॒വർ॑തിം - അ॒വി॒ദത് - സേ॒ദ്യാനം॑ - അ॒പ്യു॑ഭൂത് - ഭ॒ദ്രേ -
സു॒കൃ॒ത॒സ്യ - ലോ॑കേ ॥ (2.12.4 - 9)

സുര്യമൃതം - തമസഃ - ഗ്രാഹ്യാഃ - യത് - ദേവാഃ - അമൃഞ്ചൻ -
അസൃജൻ - വേനസഃ ।

ഏവമഹം - ഇമം - ക്ഷേത്രിയാത് - ജാമി - ശല്സാത് - ദ്രുഹഃ -
മുഞ്ചാമി - വരുണസ്യ - പാശാത് ॥ (2.12.4 - 10)

2.12.5 പൃഷ്ണദാജ്യ പ്രാശനം

ഭൃസ്ത്വാഹാ ഭുവസ്ത്വാഹാ സുവസ്ത്വാഹോഽ സ്വാഹാ ॥ 11

ഭുഃ സ്വാഹാ ॥ ഭുവഃ സ്വാഹാ ॥ സുവഃ സ്വാഹാ ॥ ഓഽ സ്വാഹാ ॥
(2.12.4 - 11)

(വിചന്യേ ഷട്ച) (K12) (16)

2.13 ജാതകർമ്മ

2.13.1 മാതൂരങ്കേ കുമാരമാദധാതി

മാ തേ കുമാരഃ¹ രക്ഷാ¹ വധീ¹ന്മാ യേ¹നൂ¹ർത്യാ¹സാ¹രി¹ണീ¹ ।

പ്രി¹യാ ധ¹ന¹സ്യ ഭൂ¹യാ ഏ¹ധ¹മാ¹നാ സേ¹ ഗൃ¹ഹേ ॥ 1

മാ തേ കുമാരം - രക്ഷഃ - വധീത് - മാ യേനൂഃ - അത്യാസാരിണീ ।

പ്രിയാ - ധനസ്യ - ഭൂയാഃ - ഏധമാനാ - സേ ഗൃഹേ ॥ (2.13.1 - 1)

2.13.2 സുനം ധാപയതി

അ¹യം കു¹മാ¹രോ ജ¹രാം ധ¹യ¹തു ദീ¹ർഘ¹മാ¹യുഃ ।

യ¹സൈ¹ ത്വം സു¹ന പ്ര¹പ്യാ¹യാ¹യൂ¹ർ-വർ¹ചോ യ¹ശോ ബ¹ലം ॥ 2

അയം കുമാരഃ - ജരാം - ധയതു - ദീർഘം - ആയുഃ ।

യസൈ ത്വം - സുന പ്രപ്യായ - ആയുർ വർചഃ - യശഃ - ബലം ॥
(2.13.2 - 2)

2.13.3 പൃഥിവീഭിമർശനം

യദ്¹-ഭൂ¹മേ¹ർ. ഹൃ¹ദ¹യം ദി¹വി ച¹ന്ദ്ര¹മ¹സി ശ്രി¹തം ।

തദ്¹ഭൂ¹വി പശ്യ¹ം മാ¹ഹം പൗ¹ത്ര¹മ¹ഘ¹ർ¹ രൂ¹ദം ॥ 3

യത്തേ¹ സു¹സീ¹മേ ഹൃ¹ദ¹യം വേ¹ദാ¹ഹം തത്¹ പ്ര¹ജാ¹പ¹തൗ ।

വേദാ¹മ തസ്യ¹ തേ വ¹യം മാ¹ഹം പൗ¹ത്ര¹മ¹ഘ¹ർ¹ രൂ¹ദം ॥ 4

യദ് ഭൂമേഃ - ഹൃദയം - ദിവി - ചന്ദ്രമസി - ശ്രിതം ।

തദ്ഭൂവി - പശ്യം - മാഹം - പൗത്രം - അഘം - രൂദം ॥ (2.13.3 - 3)

യത്തേ - സുസീമേ - ഹൃദയം വേദാഹം - തത് പ്രജാപതൗ ।
 വേദാം - തസ്യ തേ - വയം - മാഹം - പൗത്രം - അഹം - രൂപം ॥
 (2.13.3 - 4)

2.13.4 കുമാരാഭിമർശനം

നാമയതി ന രൂപതി യത്ര വയം വേദാമസി യത്ര
 ചാഭിമൃശാമസി ॥ 5

നാമയതി - ന രൂപതി - യത്ര വയം - വേദാമസി - യത്ര ച -
 അഭിമൃശാമസി ॥ (2.13.4 - 5)

2.13.5 ശിരസ്ത ഉദ്കുന്ദനിധാനം

ആപഃ സുപ്തേഷു ജാഗ്രത രക്ഷാപ്സി നിരിതോ നൂദദ്ധാം () ॥ 6

ആപഃ - സുപ്തേഷു - ജാഗ്രത - രക്ഷാപ്സി - നിരിതഃ - നൂദദ്ധാം ॥
 (2.13.5 - 6)

2.13.6 ഫലീകരണമിശ്രസർഷപഹോമഃ

അയം കലിം പതയന്തഃ ശ്യാനമിവോദ്വൃദ്ധം ।
 അജാം വാശിതാമിവ മരുതഃ പര്യാദ്ധാ സ്വാഹാ ॥ 7

ശണ്ഡേരഥഃ ശണ്ഡികേര ഉലൂഖലഃ ।
 ചുവനോ നശൃതാദിതഃ സ്വാഹാ ॥ 8

അയഃ ശണ്ഡാമർക ഉപവീര ഉലൂഖലഃ ।
 ചുവനോ നശൃതാദിതഃ സ്വാഹാ ॥ 9

കേശിനീഃ ശ്വലോമിനീഃ ഖജാപോഽജോപകാശിനീഃ ।

അപേത നശ്യതാദിതഃ സ്വാഹാ ॥ 10

മിശ്രവാസസഃ കൗബേരകാ രക്ഷോരാജേന പ്രേഷിതാഃ ।

ഗ്രാമഃ സജാനയോ ഗച്ഛന്തിച്ഛന്തോ-പരിദാക്യതാൻമ്
സ്വാഹാ () ॥ 11

ഏതാൻ ഏതൈതാൻ-ഗൃഹ്ണീതേത്യയം ബ്രഹ്മണസ്തുത്രഃ ।

താനഗ്നിഃ പര്യസരത്-താനിന്ദ്രസ്താൻ-ബൃഹസ്സതിഃ ।

താനഹം വേദ ബ്രാഹ്മണഃ പ്രമൃശതഃ കൂടദന്താൻ. വികേശാൻ
ഘ്നന്താൻമ് സ്വാഹാ ॥ 12

അയം - കലിം - പതയന്തം - ശ്വാതമീവ - ഉദ്യുദ്ധം ।

അജാം - വാശിതാമീവ - മരുതഃ - പര്യാദ്ധം - സ്വാഹാ ॥ (2.13.6 - 7)

ശണ്യേരമഃ - ശണ്യീകേരഃ - ഉല്യുഖലഃ ।

ച്യവനഃ - നശ്യതാത് - ഇതഃ സ്വാഹാ ॥ (2.13.6 - 8)

അയഃ ശണ്യോമർകഃ - ഉപവീരഃ - ഉല്യുഖലഃ ।

ച്യവനഃ - നശ്യതാത് - ഇതഃ സ്വാഹാ ॥ (2.13.6 - 9)

കേശിനീഃ - ശ്വലോമിനീഃ - ഖജാപഃ - അജോപകാശിനീഃ ।

അപേത - നശ്യതാത് - ഇതഃ സ്വാഹാ ॥ (2.13.6 - 10)

മിശ്രവാസസഃ - കൗബേരകാഃ - രക്ഷോരാജേന - പ്രേഷിതാഃ ।

ഗ്രാമം - സജാനയഃ - ഗച്ഛന്തി - ഇച്ഛന്തഃ - അപരിതാ - കൃതാൻ -
സ്വാഹാ ॥ (2.13.6 - 11)

ഏതാൻ ഏത - ഏതാൻ - ഗൃഹ്ണീതേതി - അയം - ബ്രഹ്മണസ്തുത്രഃ ।
താനഗ്നിഃ - പര്യസരത് - താനിന്ദ്രഃ - താൻ - ബൃഹസ്സതിഃ ।
താനഹം വേദ - ബ്രാഹ്മണഃ - പ്രമൃശതഃ - കൃട്ടദന്താൻ - വികേശാൻ -
ലംബനസ്തനാൻ സ്വാഹാ ॥ (2.13.6 - 12)

(നിരിതോ നൃദ്ധൗ - സ്വാഹാ ത്രീണി ച) (K13) (23)

2.14 ജാതകർമ്മ

2.14.1 ഫലീകരണമിശ്രസർഷപഹോമഃ

നകതഞ്ചാരി॑ൺ ഉര॑സ്സേ॒ശാ-ഞു॑ലഹസ്താൻ ക॑പാലപാൻ ।
 പൂർവ॑ ഏ॒ഷാം പി॒തേത്യു॑ച്ചൈശ്ശ്രോ॑വ്യകർണകഃ ।
 മാതാ॑ ജ॒ഘന്യാ॑ സർപ॑തി ഗ്രാമേ॑ വിധൂരമി॒ച്ഛന്തീ॑ സ്വാഹാ ॥ 1

നിശീ॑മചാരി॒ണീ സ്വ॑സാ സ॒ന്ധിനാ॑ പ്രേക്ഷ॑തേ കുലം ।
 യാ സ്വ॑പന്തം ബോധ॑യതി യ॒സ്യേ വി॒ജാതാ॑യാം മനഃ ।
 താസാ॑ം താം കൃ॒ഷ്ണവർ॑മ്മനേ ക്ലോമാ॑നം ഹൃദ॑യം യകൃ॑ത് ।
 അഗ്നേ॑ അക്ഷീ॑ണി നിർദ॑ഹ സ്വാഹാ ॥ 2

നകതഞ്ചാരി॑ൺ - ഉര॑സ്സേ॒ശാൻ - ശു॒ലഹസ്താൻ - ക॑പാലപാൻ ।
 പൂർവ॑ ഏ॒ഷാം - പി॒തേതി - ഉ॒ച്ചൈശ്ശ്രോ॑വീ - അ॒കർണ॑കഃ ।
 മാതാ॑ - ജ॒ഘന്യാ॑ - സർപ॑തി - ഗ്രാമേ॑ - വിധൂ॒രം - ഇ॒ച്ഛന്തീ॑ -
 സ്വാഹാ ॥ (2.14.1 - 1)

നിശീ॑മചാരി॒ണീ - സ്വ॑സാ - സ॒ന്ധിനാ॑ - പ്രേക്ഷ॑തേ - കുലം ।
 യാ സ്വ॑പന്തം - ബോധ॑യതി - യ॒സ്യേ - വി॒ജാതാ॑യാം - മനഃ ।
 താസാ॑ം താം - കൃ॒ഷ്ണവർ॑മ്മനേ - ക്ലോമാ॑നം - ഹൃദ॑യം - യകൃ॑ത് ।
 അഗ്നേ॑ - അക്ഷീ॑ണി - നിർദ॑ഹ സ്വാഹാ ॥ (2.14.1 - 2)

=====

പ്രവാസാഭേദ കാര്യം

2.14.2 പുത്രസ്ട്രാഭിമന്ത്രണം

അങ്ഗാദങ്ഗാഥ് സംഭവസി ഹൃദയാദധി ജായസേ ।

വേദോ വൈ പുത്രനാമാസി സജീവ ശരദഃശതം ॥ 3

അങ്ഗാദങ്ഗാത് - സംഭവസി - ഹൃദയാത് - അധി ജായസേ ।

വേദോ വൈ - പുത്രനാമാസി - സജീവ - ശരദഃ - ശതം ॥ (2.14.2 - 3)

2.14.3 മുര്യന്യവധ്രാണം

അശ്വം ഭവേത്യേഷാ () ॥ 4 { }

Expansion for - അശ്വം ഭവേത്യേഷാ

അശ്വം ഭവ പരശുർ ഭവ ഹിരണ്യമസ്ത്വതം ഭവ ।

പശൂനാം ത്വാ ഹികാരേണാഭിജിപ്രചാമ്യസൗ ॥ 1

Ref - EAK 2.12.1

അശ്വം ഭവ - പരശുർ ഭവ - ഹിരണ്യം - അസ്ത്വതം ഭവ ।

പശൂനാന്ത്വാ - ഹികാരേണ - അഭിജിപ്രചാമ്യസൗ । (2.14.3 - 4)

2.14.4 ദക്ഷിണേ കർണേ ജപഃ

അഗ്നിരായുഷ്ഠാനിതി പഞ്ച । 5 to 9 { }

Expansion for – അഗ്നിരായുഷ്ഠാനിതി പഞ്ച.

അഗ്നിരായുഷ്ഠാൻസ വനസ്സതിഭിരായുഷ്ഠാൻ തേനത്യാ
 ssയുഷാസ്സയുഷ്ഠന്തം കരോമി || 5

സോമ ആയുഷ്ഠാൻസ ഓഷധീഭിരായുഷ്ഠാൻ തേനത്യാ
 ssയുഷാസ്സയുഷ്ഠന്തം കരോമി || 6

യജ്ഞ ആയുഷ്ഠാൻസ ദക്ഷിണാഭിരായുഷ്ഠാൻ തേനത്യാ
 ssയുഷാസ്സയുഷ്ഠന്തം കരോമി || 7

ബ്രഹ്മായുഷ്ഠത് തദ് ബ്രാഹ്മണൈരായുഷ്ഠത് തേനത്യാ
 ssയുഷാസ്സയുഷ്ഠന്തം കരോമി || 8

ദേവാ ആയുഷ്ഠന്തസേ sമൃതേനായുഷ്ഠന്തസേനത്യാ
 ssയുഷാസ്സയുഷ്ഠന്തം കരോമി || 9 (Ref - TS 2.3.10.3)

അഗ്നിഃ - ആയുഷ്ഠാൻ - സഃ - വനസ്സതിഭിഃ - ആയുഷ്ഠാൻ -
 തേന ത്യാ - ആയുഷാ - ആയുഷ്ഠന്തം - കരോമി । (2.14.4 - 5)

സോമഃ - ആയുഷ്ഠാൻ - സ ഓഷധീഭിഃ - ആയുഷ്ഠാൻ -
 തേന ത്യാ - ആയുഷാ - ആയുഷ്ഠന്തം - കരോമി । (2.14.4 - 6)

യജ്ഞ - ആയുഷ്ഠാൻ - സ ദക്ഷിണാഭിഃ - ആയുഷ്ഠാൻ -
 തേന ത്യാ - ആയുഷാ - ആയുഷ്ഠന്തം - കരോമി । (2.14.4 - 7)

ബ്രഹ്മ - ആയുഷ്ഠത് - തത് - ബ്രാഹ്മണൈഃ - ആയുഷ്ഠത് -
തേന ത്വാ - ആയുഷാ - ആയുഷ്ഠന്തം - കരോമി । (2.14.4 - 8)

ദേവാഃ - ആയുഷ്ഠന്തഃ - തേ - അമൃതേന - ആയുഷ്ഠന്തഃ
തേന ത്വാ - ആയുഷാ - ആയുഷ്ഠന്തം - കരോമി । (2.14.4 - 9)

2.14.5 കുമാര്യം അഭിമന്ത്രണം

സർവ്വസ്താദാത്മനഃ സംഭൃതാഽസി സാ ജീവ ശരദഃശതം ॥ 10

സർവ്വസ്താത് - ആത്മനഃ- സംഭൃതാഽസി - സാ ജീവ - ശരദശ്ശതം ॥
(2.14.5 - 10)

=====

2.14.6 അന്നപ്രാശന മന്ത്രാഃ

ഭൂരപാം തൗഷധീനാഴ് രസം പ്രാശയാമി ശിവാസ്മു ആപ
ഓഷധയഃ സന്ത്വനമീവാസ്മു ആപ ഓഷധയഃ സന്ത്വസൗ || 11

ഭൂവോഽപാഴ്¹², സുവരപാം¹³,
ഭൂർഭൂവസ്സുവരപാം തൗഷധീനാഴ് രസം പ്രാശയാമി
ശിവാസ്മു ആപ ഓഷധയഃ സന്ത്വനമീവാസ്മു ആപ ഓഷധയഃ
സന്ത്വസൗ || 14

ഭൂഃ - അപാന്താ - ഓഷധീനാം - രസം - പ്രാശയാമി - ശിവാസ്മു -
ആപഃ - ഓഷധയഃ - സന്തു - അനമീവാസ്മു - ആപഃ - ഓഷധയഃ -
സന്തു - അസൗ | (2.14.6 - 11)

ഭൂവഃ - അപാന്താ - ഓഷധീനാം - രസം - പ്രാശയാമി - ശിവാസ്മു -
ആപഃ - ഓഷധയഃ - സന്തു - അനമീവാസ്മു - ആപഃ - ഓഷധയഃ -
സന്തു - അസൗ | (2.14.6 - 12)

സുവഃ - അപാന്താ - ഓഷധീനാം - രസം - പ്രാശയാമി - ശിവാസ്മു -
ആപഃ - ഓഷധയഃ - സന്തു - അനമീവാസ്മു - ആപഃ - ഓഷധയഃ -
സന്തു - അസൗ | (2.14.6 - 13)

ഭൂർഭൂവസ്സുവഃ - അപാന്താ - ഓഷധീനാം - രസം - പ്രാശയാമി -
ശിവാസ്മു - ആപഃ - ഓഷധയഃ - സന്തു - അനമീവാസ്മു - ആപഃ -
ഓഷധയഃ - സന്തു - അസൗ | (2.14.6 - 14)

=====

2.14.7 ചൗള മന്ത്രാഃ

ഉഷ്ണന വായവുദകേനേത്യേഷഃ || 15 to 22 { }

Expansion for – ഉഷ്ണന വായവുദകേനേത്യേഷഃ

ഉഷ്ണന വായോ - ഉദകേനേഹി - അദിതിഃ - കേശാൻ - വപതു ||
(2.14.7 - 15)

ആപ ഉന്യന്തു - ജീവസേ - ദീർഘായുതായ - വർചസേ |
ജ്യോക്ച്വ - സൂര്യം - ദൃശേ || (2.14.7 - 16)

യേനാവപത് - സവിതാ - ക്ഷുരേണ - സോമസ്യ - രാജ്ഞഃ -
വരുണസ്യ - വിദാൻ |
തേന ബ്രഹ്മാണഃ - വപതേദം - അസ്യായുഷ്ഠാൻ - ജരദഷ്ടിഃ -
യമാസത് - അയം - അസൗ || (2.14.7 - 17)

യേന പൃഷാ - ബൃഹസ്തതേഃ - അഗ്നേഃ - ഇന്ദ്രസ്യ ച - ആയുഷേ -
അവപത് |
തേന - അസ്യായുഷേ - വപ - സൗശ്ലോക്യായ - സ്വസ്തയേ || (2.14.7 - 18)

യേന ദൃയഃ - ചരാതി - അയം - ജ്യോക്ച്വ - പശ്യാതി - സൂര്യം |
തേന - അസ്യായുഷേ - വപ - സൗശ്ലോക്യായ - സ്വസ്തയേ || (2.14.7 - 19)

യേന പൃഷാ - ബൃഹസ്തതേഃ - അഗ്നേഃ - ഇന്ദ്രസ്യ ച - ആയുഷേ -
അവപത് |

തേന തേ - വപാമി - അസൗ - ആയുഷാ - വർചസാ - യമാ ജ്യോക് -
സ്മനാഃ - അസാഃ | (2.14.7 - 20)

യത് ക്ഷുരേണ - മർചയതാ - സുപേശസാ - വശ്ര - വപസി-
കേശാൻ ।

ശുന്ധി ശിരഃ - മാഽന്ധായുഃ - പ്രമോഷീഃ । (2.14.7 - 21)

ഉപായ - കേശാൻ - വരുണസ്യ - രാജ്ഞഃ - ബൃഹസ്పതിഃ - സവിതാ -
സോമഃ - അഗ്നിഃ ।

തേഭ്യഃ - നിധാന്തം - ബഹുധാ - അന്വവിന്ദന് -

അന്തരാ ദ്യാവാപൃഥിവീ - അപസ്സുവഃ ॥ (2.14.7 - 22)

(ഏഷാ ചതാരി ച) (K14) (14)

ജാതർകർമ്മ മന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

2.15 ഗൃഹനിർമാണ പ്രവേശൗ

2.15.1 ഗൃഹനിർമാണപ്രവേശൗ

യദ്-ഭൂമേഃ ക്രൂരം തദിതോ ഹരാമി പരാചീം നിർ.ഋതിം
നിർവാഹയാമി ।

ഇദം ശ്രേയോഽവസാനമാഗന്മ ദേവാ ഗോമദശ്വാവദിദമസ്തു
പ്ര ഭൂമ ॥ 1

സ്യോനാ പൃഥിവി ഭവാനൃക്ഷരാ നിവേശനീ ।
യച്ഛാ നഃ ശർമ സപ്രഥാഃ ॥ 2

ഇഹൈവ തിഷ്ഠ നിമിതാ തിലാലാ സ്യാദിരാവതീ ।
മദ്ധ്യേ താല്പ്യസ്യ തിഷ്ഠാതാ താ പ്രാപന്നഘായവഃ ॥ 3

ആ താ കുമാരസ്തരുണ ആ വർഷോ ജഗതാ സഹ ।
ആ താ പരിസ്രുതഃ കുംഭാ ആ ദധ്നുഃ കലശീരയന് ॥ 4

ഋതേന സ്ഥൂണാവധിരോഹ വച്ശോഗ്രോ വിരാജന്നപസേധ
ശത്രുൻ ॥ 5

ബ്രഹ്മ ച തേ ക്ഷത്രം ച പൂർവേ സ്ഥൂണേ അഭിരക്ഷതു () ॥ 6

യജ്ഞശ്ച ദക്ഷിണാശ്ച ദക്ഷിണേ ॥ 7

ഇഷശ്ചോർജശ്ചാപരേ 8 , മിത്രശ്ച വരുണശ്ചോത്തരേ 9,
ധർമസ്തേ സ്ഥൂണാ രാജഃ 10, ശ്രീസ്തേ സ്തൂപഃ ॥ 11

ഉ॒ഭ്രി॒യമാ॑ണ॒ ഉ॒ദ്ധര॑ പാപ്॒മനോ॑ മാ യദവി॒ദ്വാൻ. യ॒ച്ച
വി॒ദ്വാഃശ്ച॑കാർ ।

അ॒ഹ്നാ യദേ॑നഃ കൃ॒തമ॑സ്തി പാപ॑ ഞ് രാ॒ത്ര്യാ യദേ॑നഃ കൃ॒തമ॑സ്തി
പാപ॑ ഞ് സർവ॑സ്താൻ മോ॒ദ്ധ്യതോ॑ മു॒ഞ്ച തസ്താ॑ത് ॥ 12

ഇ॒ന്ദ്ര॒സ്യ ഗൃ॒ഹാ വ॒സു॒മന്തോ॑ വരു॒മിന॑സ്താനഹ॑ ഞ് സു॒മന॑സഃ
പ്ര॒പദ്യേ॑ ॥ 13

അ॒മൃ॒താഹു॑തിമൃ॒തായാ॑ം ജു॒ഹോമൃ॑ഗ്നിം പൃ॒ഥിവ്യാ॑മമൃ॒തസ്യ॑
ജി॒തൈ॒ത യാ॑നന്തം കാ॒മമ॑ഹം ജ॒യാനി॑ പ്ര॒ജാപ॑തിർ യം
പ്ര॒ഥമോ॑ ജി॒ഗയാ॑ഗ്നി-മ॒ഗൗ സ്വാ॑ഹാ ॥ 14

യത് - ഭൂ॑മേഃ - ക്രൂ॒രം - തദി॑തഃ - ഹ॒രാമി॑ - പരാ॑ചീം - നിർ॒ജ്ജി॑തിം -
നിർവാ॑ഹയാമി ।

ഇ॒ദം - ശ്രേ॑യഃ - അ॒വ॒സാനം॑ - ആ॒ഗന്മ॑ - ദേ॒വാഃ - ഗോ॑മത് - അ॒ശ്വാ॑വത് -
ഇ॒ദമ॑സ്തു - പ്ര ഭൂ॑മ ॥ (2.15.1 - 1)

സ്യോ॒നാ - പൃ॒ഥിവി॑ - ഭവാ॑നൃ॒ക്ഷരാ॑ - നി॒വേശ॑നീ ।
യ॒ച്ഛാ നഃ॑ - ശർമ॑ - സ॒പ്രഥാഃ॑ ॥ (2.15.1 - 2)

ഇ॒ഹൈ॒വ - തി॒ഷ്ഠ - നിമി॑താ - തിലാ॑ലാ - സ്യാ॒ത് - ഇ॒രാ॒വതീ॑ ।
മ॒ദ്ധ്യേ - താ॒ല്യ॒സ്യ - തി॒ഷ്ഠാ॒ത് - മാ ത്വാ॑ - പ്രാ॒പന് - അ॒ഘാ॑യവഃ ॥
(2.15.1 - 3)

ആ ത്വാ॑ - കൃ॒മാരഃ॑ - തരു॑ണഃ - ആ വ॒മ്സഃ॑ - ജഗ॑താ - സഹ ।
ആ ത്വാ॑ - പ॒രി॒സൃ॑തഃ - കൃ॒ഷാ - ആ ദ॒ധുഃ॑ - ക॒ലശീ॑രയന് ॥ 4 (2.15.1 - 4)

ഋതേന - സ്ഥൂണ് - അധിരോഹ - വഴുശ - ഉഗ്രഃ - വിരാജന് -
അപസേധ - ശത്രുൻ || (2.15.1 - 5)

ബ്രഹ്മ ച തേ - ക്ഷത്രം ച - പൂർവേ - സ്ഥൂണ് - അഭിർക്ഷതു || (2.15.1 - 6)

യജ്ഞശ്ച - ദക്ഷിണാശ്ച - ദക്ഷിണേ || (2.15.1 - 7)

ഇഷ്ടോർജശ്ച - അപരേ - 8,
മിത്രശ്ച - വരുണശ്ച - ഉത്തരേ - 9
ധർമസ്തേ - സ്ഥൂണ് രാജഃ - 10,
ശ്രീസ്തേ - സ്തൂപഃ || 11 (2.15.1 - 8 to 11)

ഉദ്രിയമാണഃ - ഉദ്ധര - പാപ്മനോ മാ - യദവിദാൻ - യച്ച വിദാൻ -
ചകാര |

അഹ്നാ - യദേനഃ - കൃതമസ്തി - പാപം - രാത്ര്യാ - യദേനഃ - കൃതമസ്തി -
പാപം - സർവസ്താൻ - മോദ്ധ്യതഃ - മുഞ്ച - തസ്താത് || (2.15.1 - 12)

ഇന്ദ്രസ്യ - ഗൃഹഃ - വസുമന്തഃ - വരുമിനഃ - താനഹം - സുമനസഃ -
പ്രപദ്യേ || (2.15.1 - 13)

അമൃതാഹുതിം - അമൃതായാം - ജുഹോമി - അഗ്നിം - പൃഥിവ്യാം -
അമൃതസ്യ - ജിത്യൈ - തയാഽനന്തം - കാമം - അഹം ജയാനി -
പ്രജാപതിഃ - യം പ്രഥമഃ - ജിഗായ - അഗ്നിമഗ്നൗ - സ്വാഹാ || (2.15.1 - 14)

അന്നപത ഇത്യേഷാ || 15 { }

Expansion for – അന്നപത ഇത്യേഷാ

അന്നപതേ അന്നസ്യ നോ ദേഹ്യനമീവസ്യ ശൃഷ്ടിഃ |
 പ്ര പ്രദാതാരം താരിഷ ഊർജം നോ ധേഹി ദിപദേ
 ചതുഷ്ഠഭേ || 15 (Ref - TS 4.2.3.1)

അന്നപതേ | അന്നസ്യ | നഃ | ദേഹി | അനമീവസ്യ | ശൃഷ്ടിഃ ||
 പ്ര | പ്രദാതാരം | താരിഷഃ | ഊർജം | നഃ | ധേഹി |
 ദിപദേ | ചതുഷ്ഠഭേ || (2.15.1 - 15)

അരിഷ്ടാ അസ്താകം വീരാഃ സന്തു മാ പരാസേചി മേ ധനം || 16

ഭൂമിർ-ഭൂമിമഗാന്താ മാതരമപ്യഗാത് |

ഭൂയാസ് പുത്രൈഃ പശുഭിർ യോ നോ ദേഷ്ടി സ ഭിദ്യതാം () || 17

അരിഷ്ടാഃ - അസ്താകം - വീരാഃ - സന്തു - മാ പരാസേചി -
 മേ ധനം || (2.15.1 - 16)

ഭൂമിഃ - ഭൂമിമഗാത് - മാതാ - മാതരം - അപ്യഗാത് |

ഭൂയാസ് - പുത്രൈഃ - പശുഭിഃ - യോ നോ ദേഷ്ടി -
 സ ഭിദ്യതാം || (2.15.1 - 17)

വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠത॒ ഇതി॑ ദേ॒ | 18 to 19 { }

Expansion for – വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠത॒ ഇതി॑ ദേ॒

വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ॒ പ്രതി॑ ജാ॒നീഹ്യ॑സ്താൻമ് സ്വാ॒വേശോ॑

അ॒നമീ॑വോ ദ॒വാ നഃ॑ |

യത് ത്വേ॒മഹേ॑ പ്രതി॒ തന്നോ॑ ജു॒ഷസ്വ॑ ശ॒ന്ന ഏ॒ധി ദി॒പദേ॑

ശ॒ഞ്ചതു॑ഷ്ഠദേ॒ || 18

വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ॒ ശ॒ശ്മയാ॑ സ॒പ്തസദാ॑ തേ സ॒ക്ഷീമ॑ഹി॒ രണ॑യാ॒
ഗാ॒തുമ॑ത്യാ॒ |

ആ॒വഃ ക്ഷേ॑മ॒ ഉത॑ യോഗേ॒ വര॑ന്നോ യൂ॒യം പാ॑ത സ്വ॒സ്തിഭിഃ॑

സദാ॑നഃ॒ || 19 Ref - TS 3.4.10.1

വാ॒സ്മോഃ॑ | പ॒തേ॒ | പ്രതി॑ | ജാ॒നീഹി॑ | അ॒സ്താൻ | സ്വാ॒വേശഃ॑ | അ॒നമീ॑വഃ |

ദേ॒വ | നഃ॑ ||

യത് | ത്വാ॒ | ഇ॒മഹേ॑ | പ്രതി॑ | തത് | നഃ॑ | ജു॒ഷസ്വ॑ | ശം | നഃ॑ | ഏ॒ധി |

ദി॒പദേ॑ | ശം | ച॒തു॑ഷ്ഠദേ॒ || (2.15.1 – 18)

വാ॒സ്മോഃ॑ | പ॒തേ॒ | ശ॒ശ്മയാ॑ | സ॒പ്തസദാ॑ | തേ॒ | സ॒ക്ഷീമ॑ഹി॒ | രണ॑യാ॒ |

ഗാ॒തുമ॑ത്യാ॒ ||

ആ॒വഃ | ക്ഷേ॑മേ॒ | ഉത॑ | യോഗേ॒ | വരം॑ | നഃ॑ | യൂ॒യം | പാ॑ത | സ്വ॒സ്തിഭിഃ॑ |

സദാ॑ | നഃ॑ || (2.15.1 – 19)

വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ പ്ര॒തര॑ണോ ന ഏ॒ധി ഗോ॑ഭിരശോഭി॒രിനോ॑ ।
 അ॒ജരാ॑സസ്മേ॒ സഖ്യേ॑ സ്യാമ॒ പിതേ॑വ പു॒ത്രാൻ പ്രതി॑
 നോ ജു॒ഷസ്വ॑ ॥ 20

അമീ॒വഹാ॑ വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ വി॒ശ്വാ രൂ॒പാണി॑വി॒ശന്ന് ।
 സഖാ॑ സു॒ശേവ॑ ഏ॒ധി നഃ॑ ॥ 21

വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ - പ്ര॒തര॑ണോ നഃ - ഏ॒ധി - ഗോ॑ഭിഃ - അശോ॑ഭിഃ -
 ഇ॒നോ?? ।
 അ॒ജരാ॑സസ്മേ॒ സഖ്യേ॑ സ്യാമ॒ പിതേ॑വ - പു॒ത്രാൻ - പ്രതി॑ നഃ -
 ജു॒ഷസ്വ॑ ॥ (2.15.1 - 20)

അമീ॒വഹാ॑ - വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ - വി॒ശ്വാ - രൂ॒പാണി॑ - ആ॒വിശ॑ന്ന് ।
 സഖാ॑ - സു॒ശേവഃ॑ - ഏ॒ധി നഃ॑ ॥ (2.15.1 - 21)

ശി॒വച് ശി॒വം ॥ 22

(അഭി॑ ര॒ക്ഷതു॑ - ഭി॒ദ്യതാ॑ച് ഷട്ച്) (K15) (26)

2.16 സ്വഗൃഗൃഹീതസ്യാഭിമന്ത്രണം

2.16.1 സ്വഗൃഗൃഹീതസ്യാഭിമന്ത്രണം

Padam Not available

കൃ॒ർകൃ॒രഃ സുകൃ॒ർകൃ॒രഃ കൃ॒ർകൃ॒രോ വാ॑ല॒ബന്ധ॑നഃ ।
ഉ॒പരി॑ഷ്ടാദ്-യദേ॒ജായ॑ തൃ॒തീയ॑സ്യാ ഇ॒തോ ദി॒വഃ ॥ 1

ഔ॒ല॒ബ ഇ॒ത്ത-മു॑പാ॒ഹായ॑മാർജീ॒ന്ത്യാമഃ॑ ശ॒ബലഃ॑ ।
അ॒ധോരാ॑മ ഉ॒ലുംബ॑ലഃ സാ॒രമേ॒യോ ഹ ധാ॑വതി
സമു॒ദ്ര-മ॑വ॒ചാക॑ശത് ॥ 2

ബി॒ദ്രനി॑ഷ്ഠം ച॒ രു॒ക്മം ച॒ ശു॒നാമ॑ഗ്രച്ഛ് സു॒ബീരി॑ണഃ ।
സു॒ബീരി॑ണ॒ സൃ॒ജ സൃ॒ജ ശു॒നക॑ സൃ॒ജൈക॑പ്രാത്യ
സൃ॒ജച്ച॑ത് ॥ 3

തഥ്॑സത്യം യ॒ത്തോന്ദ്രോ॑sബ്ര॒വീദ്-ഗാഃ॑ സ്താ॒ശയ॑സേതി
താസ്താ॑ സ്താ॒ശയി॑താ ssഗച്ഛ॒സ്തം താ॑sബ്ര॒വീദ॑വിദ॒ ഹാ(3)
ഇത്യ॑വി॒ദച്ഛ് ഹീ॒തി വ॑രം വൃ॒ണീ॒ഷ്യേതി॑ കൃ॒മാര॑മേ॒വാഹം॑ വ॒രം
വൃ॒ണ ഇത്യ॑ബ്ര॒വീർ വി॒ഗൃഹ്യ॑ ബാ॒ഹു പ്ല॒വസേ॑ ദ്യാമ॒വ
ചാ॑കശത് ॥ 4

ബി॒ദ്രനി॑ഷ്ഠം ച॒ രു॒ക്മം ച॒ ശു॒നാമ॑ഗ്രച്ഛ് സു॒ബീരി॑ണഃ ।
സു॒ബീരി॑ണ॒ സൃ॒ജ സൃ॒ജ ശു॒നക॑ സൃ॒ജൈക॑പ്രാത്യ
സൃ॒ജച്ച॑ത് ॥ 5

തഥ്സത്യം യത്തേ സരമാ മാതാ ലോഹിതഃ പിതാ () ।
അമീ ഏകേ സരസ്യകാ അവധാവത തൃതീയസ്യാ ഇതോ
ദിവഃ ॥ 6

തേകശ്ച സസരമ തണ്ഡശ്ച തൂലശ്ച വിതൂലശ്ചാർജുനശ്ച
ലോഹിതശ്ച ।

ദൂലാ ഹ നാമ വോ മാതാ മൻമാകകോ ഹവഃ പിതാ ।
സന്തക്ഷാ ഹന്തി ചക്രീ വോ ന സീസരീദത ॥ 7

ഛരപേഹി സീസരമ സാരമേയ നമസ്തേ അസ്മു സീസര ।
സമശ്ച വൃഷണഃ പദോ ന സീസരീദത ॥ 8

ഛരപേഹി സീസരമ സാരമേയ നമസ്തേ അസ്മു സീസര ।
ശ്യാനമിച്ഛാ ദന്ന പുരുഷൗത് ॥ 9

2.16.2 ശബ്ദഗ്രഹഗൃഹീതസ്യാഭി-മന്ത്രണം

Padam Not available

ഏതേ തേ പ്രതിദൃശ്യേതേ സമാനവസനേ ഉദേ ।
തേ അഹഃ സാരയേണ മുസലേനാ-വഹൻമൃഗുലുഖലേ () ॥ 10

ഹതഃശബ്ദോ ഹതഃശബ്ദപിതാ ഹതഃശബ്ദകുതുർവകഃ ।
അപ്യേഷാഽ സ്ഥപതിർ. ഹതഃ ॥ 11

ജഷീർ ബോധഃ പ്രബോധഃ സ്വപ്നോ മാതരിശ്ചാ ।
തേ തേ പ്രാണാൻമ സ്റ്റരിഷ്യന്തി മാ ദൈഷീർ ന മരിഷ്യസി ॥ 12

=====

(സർപഞ്ചലിഃ മന്ത്രാഃ പ്രാരംഭഃ)

2.16.3 സർപഞ്ചലിഃ

ജഗ്ധോ മശകോ ജഗ്ധാ വിതൃഷ്ടിർ ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരഃ സ്വാഹാ 13 ,
 ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരോ ജഗ്ധോ മശകോ ജഗ്ധാ വിതൃഷ്ടിഃ സ്വാഹാ 14,
 ജഗ്ധാ വിതൃഷ്ടിർ ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരോ ജഗ്ധോ മശകഃ
 സ്വാഹാ || 15

ജഗ്ധോ മശകഃ - ജഗ്ധാ വിതൃഷ്ടിഃ - ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരഃ - സ്വാഹാ - 13 ,
 ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരഃ - ജഗ്ധോ മശകഃ - ജഗ്ധാ വിതൃഷ്ടിഃ - സ്വാഹാ - 14
 ജഗ്ധാ വിതൃഷ്ടിഃ - ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരഃ - ജഗ്ധോ മശകഃ - സ്വാഹാ - || 15

(പിതാ - സ്വഹന്ത്യുലുഖലേ - പഞ്ച ച) (K16) (25)

2.17 സർപഞ്ചലിഃ

2.17.1 സർപഞ്ചലിഃ

ഇ॒ന്ദ്ര ജ॑ഹി ദ॒ന്ദശൂ॑കം പ॒ക്ഷി॒ണ്ണം യ॑സ്ത॒രീസ്യ॑പഃ ।

ദ॒ക്ഷ്യ॑ന്തം ച ദ॒ശന്തം ച॑ സർവ്വാ॒സ്മാ॒നി॒ന്ദ്ര ജ॑ഭയ॒ സ്വാഹാ॑ ॥ 1

അ॒ഹ്നു ജാ॑ത സരേ॒വ്യദ്ധ॑ ഭേവാ॒നാമ॑പി ഹ॒സ്ത്യാ ।

ത്വമ॑ഗ്ന ഇ॒ന്ദ്ര പ്രേ॒ഷിതഃ॑ സ നോ॒ മാ ഹി॑ച്ഛ॒സീഃ സ്വാഹാ॑ ॥ 2

ത്രാ॑ണമ॒സി പരി॑ത്രാണമ॒സി പരി॑ധി॒രസി॑ ।

അ॒ന്നേന॑ മ॒നുഷ്യാ॑ഽസ്മാ॒യസേ॑ തൃ॒ണ്ണൈഃ॑ പ॒ശൂൻ ഗ॑ർഭേന॒

സർവ്വാ॑ൻ. യ॒ജ്ഞേന॑ ഭേവാ॒ൻമ-സ്വ॑ധയാ॒ പി॒തൃ॒ൻമ-സ്വാഹാ॑ ॥ 3

ത്വമ്സ॑ത്യം യ॒ത്തേഽമാ॑വാ॒സ്യായാ॑ം ച പൗ॒ർണ॑മാ॒സ്യായാ॑ം ച

വി॒ഷ്വലി॑ച്ഛ॒ഹര॑ന്തി സർവ്വ॒ ഉദ॑രസർവ്വ॒പിണ്ഃ॑ ।

തത്തേ॑ പ്രേ॒രതേ॑ ത്വയി॒ സംവി॑ശ॒ന്തി ത്വയി॑ നഃ സ॒തസ്ത്വയി॑

സദ്ഭ്യോ॑ വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ॒ നഃ പരി॑ഭേ॒ഹി ॥ 4

ഇ॒ന്ദ്ര ജ॑ഹി - ദ॒ന്ദശൂ॑കം - പ॒ക്ഷി॒ണ്ണം - യഃ - സ॒രീസ്യ॑പഃ ।

ദ॒ക്ഷ്യ॑ന്തം - ച - ദ॒ശന്തം - ച - സർവ്വാൻ - താ॒നി॒ന്ദ്ര - ജ॑ഭയ -
സ്വാഹാ॑ ॥ (2.17.1 -1)

അ॒ഹ്നുജാ॑ത - സരേ॒വ്യദ്ധ॑ - ഭേവാ॒നാം - അ॒പി - ഹ॒സ്ത്യാ ।

ത്വമ॑ - അ॒ഗ്നേ - ഇ॒ന്ദ്ര - പ്രേ॒ഷിതഃ॑ - സ നഃ - മാ ഹി॑ച്ഛ॒സീഃ -
സ്വാഹാ॑ ॥ (2.17.1 -1)

ത്രാണമസി - പരിത്രാണമസി - പരിധിരസി ।
 അന്നേന - മനുഷ്യാൻ - ത്രായസേ - തൃണൈഃ - പശൂൻ - ഗർഭേന -
 സർപാൻ - യജേണേന - ദേവാൻ - സ്വധയാ - പിതൃൻ - സ്വാഹാ ॥
 (2.17.1 -3)

തത് - സത്യം - യത്തേ - അമാവാസ്യായാം - ച - പൗർണ്ണമാസ്യാം - ച -
 വിഷ്വലിം - ഹരന്തി - സർവേ - ഉദരസർപിണഃ ।
 തത്തേ - പ്രേരതേ - ത്വയി - സംവിശന്തി - ത്വയി - നഃ - സതഃ - ത്വയി -
 സദ്ഭ്യഃ - വർഷാഭ്യഃ - നഃ - പരിദേഹി ॥ (2.17.1 -4)

നമോ അസ്തു സർവ്വേഭ്യ ഇതി തിസ്രഃ । (5-7) { }

Expansion for – നമോ അസ്തു സർവ്വേഭ്യഃ

നമോ അസ്തു സർവ്വേഭ്യോ യേ കേ ച പൃഥിവീമനു ।
 യേ അന്തരീക്ഷേ യേ ദിവീ തേഭ്യഃ സർവ്വേഭ്യോ നമഃ ॥ 5

യേദോ രോചനേ ദിവോ യേ വാ സൂര്യസ്യ രശ്മിഷു ।
 യേഷാമഹ്ണി സദഃ കൃതം തേഭ്യഃ സർവ്വേഭ്യോ നമഃ ॥ 6

യാ ഇഷവോ യാതുധാനാനാം യേ വാ വനസ്സതീഴരനു ।
 യേ വാഽവടേഷു ശേരതേ തേഭ്യഃ സർവ്വേഭ്യോ നമഃ ॥ 7

(Ref -TS 4.2.8.3)

നമഃ । അസ്തു । സർവ്വേഭ്യഃ । യേ । കേ । ച । പൃഥിവീം । അനു ॥
 യേ । അന്തരീക്ഷേ । യേ । ദിവീ । തേഭ്യഃ । സർവ്വേഭ്യഃ । നമഃ ॥
 (2.17.1 – 5)

യേ॑ | അ॒ദഃ | രോ॒ചനേ॑ | ദി॒വഃ | യേ॑ | വാ॒ | സൂ॒ര്യ॑സ്യ॒ | ര॒ശ്മി॑ഷു॒ ॥
 യേഷാ॑ം | അ॒സ്തൃ॑ | സ॒ദഃ | കൃ॒തം | തേ॒ഭ്യഃ | സ॒ർവ്വേ॑ഭ്യഃ | നമഃ॑ ॥
 (2.17.1 – 6)

യാഃ॑ | ഇ॒ഷവഃ॑ | യാ॒തു॒ധാ॒നാ॒നാം | യേ॑ | വാ॒ | വ॒ന॒സ്ത॒തീ॑ൻ | അ॒നു॑ ॥
 യേ॑ | വാ॒ | അ॒വ॒ഭേഷു॑ | ശേ॒രതേ॑ | തേ॒ഭ്യഃ | സ॒ർവ്വേ॑ഭ്യഃ | നമഃ॑ ॥
 (2.17.1 – 7)

Padam not available for the below mantras , from 8 to 13

നമോ॑ അ॒സ്തൃ സ॒ർവ്വേ॑ഭ്യോ യേ॑ പാ॒ർത്ഥി॑വാ യ ആ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷ്യോ॑
 യേ॑ ദി॒വ്യോ॑ യേ॑ ദി॒ശ്യാഃ॑ () ।

തേ॒ഭ്യ ഇ॒മം ബ॒ലി॑ഹ് ഹ॒രി॒ഷ്യാമി॑ തേ॒ഭ്യ ഇ॒മം ബ॒ലി॑മഹാ॒ർഷം॑ ॥ 8

തക്ഷ॑ക വൈ॒ശാലേ॑യ ധൃ॒തരാ॑ഷ്ട്രരാ॒വത॑സ്മൈ ജീ॒വാ॒സ്തായി॑
 നസ്ത॑തസ്തായി॒ സദ്ഭ്യോ॑ വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ॒ നഃ പ॒രിഭേ॑ഹി ॥ 9

ധൃ॒തരാ॑ഷ്ട്രരാ॒വത॑ തക്ഷ॑കസ്മൈ വൈ॒ശാലേ॑യോ ജീ॒വാ॒സ്തായി॑
 നസ്ത॑തസ്തായി॒ സദ്ഭ്യോ॑ വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ॒ നഃ പ॒രിഭേ॑ഹി ॥ 10

അ॒ഹി॒ഹ്സാ॒തിബ॑ലസ്മൈ ജീ॒വാ॒സ്തായി॑ നസ്ത॑തസ്തായി॒ സദ്ഭ്യോ॑
 വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ॒ നഃ പ॒രിഭേ॑ഹി ॥ 11

അ॒തിബ॑ലാ॒ഹി॒ഹ്സ॒സ്മൈ ജീ॒വാ॒സ്തായി॑ നസ്ത॑തസ്തായി॒ സദ്ഭ്യോ॑
 വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ॒ നഃ പ॒രിഭേ॑ഹി ॥ 12

യേ ദന്ദശുകാഃ പാർത്ഥിവാസ്താഽസ്തമിതഃ പരോ ഗവ്യുതിം
നിവേശയ ।

സന്തി വൈ നഃ ശഫിനഃ സന്തി ദണ്ഡിനസ്തേ വോ
നേദ്ധിനസാൻ ന്യേദ്-യൂയ-മസ്മാൻ. ഹിനസാത ॥ 13

സമീചീ നാമാസി പ്രാചീ (14-19) { }

ദിഗ്ഘേതയോ നാമ സ്ഥേതി ദാദശ പര്യായാഃ ॥ 20-25 { }

Expansion for – സമീചീ നാമാസി പ്രാചീ

സമീചീ നാമാസി പ്രാചീ ദിക് തസ്യാസ്മേ ഽഗ്നിരധിപതി
രസിതോ രക്ഷിതാ യശ്ചാധിപതിർ യശ്ച ഗോപ്താ താഭ്യാം
നമസ്മൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം ദിഷ്ണോ
യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം ഘ്വാം ജന്ദേ ദധാമി ॥ 14

ഓജസിനീ നാമാസി ദക്ഷിണാ ദിക് തസ്യാസ്മേ
ഇന്ദ്രോഽധിപതിഃ പൃഥാകു രക്ഷിതാ യശ്ചാധിപതിർ
യശ്ച ഗോപ്താ താഭ്യാം നമസ്മൗ നോ മൃഡയതാം
തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം ഘ്വാം ജന്ദേ ദധാമി ॥ 15

പ്രാചീ നാമാസി പ്രതീചീ ദിക് തസ്യാസ്മേ
സോമോഽധിപതി സ്തജോ രക്ഷിതാ യശ്ചാധിപതിർ
യശ്ച ഗോപ്താ താഭ്യാം നമസ്മൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം
ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം ഘ്വാം ജന്ദേ ദധാമി ॥ 16

അവസ്ഥാവാ നാമാ-സ്യുദീചീ ദിക് തസ്യാസ്മേ
 വരുണോഽധിപതി-സ്മിരശ്ചരാജീ രക്ഷിതാ
 യശ്ചാധിപതിർ യശ്ച ഗോപ്താ താഭ്യാം നമസ്തൗ നോ
 മൃഡയതാം തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം വാ
 ജംഭേ ദധാമി || 17

അധിപതീ നാമാസി ബൃഹതീ ദിക് തസ്യാസ്മേ
 ബൃഹസ്പതി-രധിപതി ശ്ശിത്രോ രക്ഷിതാ യശ്ചാധിപതിർ
 യശ്ച ഗോപ്താ താഭ്യാം നമസ്തൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം
 ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം വാ ജംഭേ ദധാമി || 18

വശിനീ നാമാസീയം ദിക് തസ്യാസ്മേ യമോഽധിപതിഃ
 കല്പാഷ്ട്രഗ്രീവോ രക്ഷിതാ യശ്ചാധിപതിർ യശ്ച ഗോപ്താ
 താഭ്യാം നമസ്തൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച
 നോ ദേഷ്ടി തം വാ ജംഭേ ദധാമി || 19 (Ref - TS 5.5.10.1)

സമീചീ | നാമ | അസി | പ്രാചീ | ദിക് | തസ്യാഃ | തേ |
 അഗ്നിഃ | അധിപതിഃ | അസിതഃ | രക്ഷിതാ | യഃ | ച | അധിപതിഃ | യഃ | ച |
 ഗോപ്താ | താഭ്യാം | നമഃ | തൗ | നഃ | മൃഡയതാം | തേ | യം | ദിഷ്ണഃ |
 യഃ | ച | നഃ | ദേഷ്ടി | തം | വാ | ജംഭേ | ദധാമി | (2.17.1 - 14)

ഓജസിനീ | നാമ | അസി | ദക്ഷിണാ | ദിക് | തസ്യാഃ | തേ | ഇന്ദ്രഃ |
 അധിപതിഃ | പൃഥാകുഃ | രക്ഷിതാ | യഃ | ച | അധിപതിഃ | യഃ | ച | ഗോപ്താ |
 താഭ്യാം | നമഃ | തൗ | നഃ | മൃഡയതാം | തേ | യം | ദിഷ്ടഃ | യഃ | ച | നഃ |
 ദേവ്യീ | തം | വാം | ജംഭേ | ദധാമി | (2.17.1 – 15)

പ്രാചീ | നാമ | അസി | പ്രതീചീ | ദിക് | തസ്യാഃ | തേ | സോമഃ |
 അധിപതിഃ | സ്വജഃ | രക്ഷിതാ | യഃ | ച | അധിപതിഃ | യഃ | ച | ഗോപ്താ |
 താഭ്യാം | നമഃ | തൗ | നഃ | മൃഡയതാം | തേ | യം | ദിഷ്ടഃ | യഃ |
 ച | നഃ | ദേവ്യീ | തം | വാം | ജംഭേ | ദധാമി | (2.17.1 – 16)

അവസ്ഥാവ് | നാമ | അസി | ഉദീചീ | ദിക് | തസ്യാഃ | തേ | വരുണഃ |
 അധിപതിഃ | തിരശ്ചരാജിഃ | രക്ഷിതാ | യഃ | ച | അധിപതിഃ | യഃ | ച |
 ഗോപ്താ | താഭ്യാം | നമഃ | തൗ | നഃ | മൃഡയതാം | തേ | യം | ദിഷ്ടഃ |
 യഃ | ച | നഃ | ദേവ്യീ | തം | വാം | ജംഭേ | ദധാമി | (2.17.1 – 17)

അധിപതീ | നാമ | അസി | ബൃഹതീ | ദിക് | തസ്യാഃ | തേ | ബൃഹസ്പതിഃ |
 അധിപതിഃ | ശിത്രഃ | രക്ഷിതാ | യഃ | ച | അധിപതിഃ | യഃ | ച | ഗോപ്താ |
 താഭ്യാം | നമഃ | തൗ | നഃ | മൃഡയതാം | തേ | യം | ദിഷ്ടഃ | യഃ | ച | നഃ |
 ദേവ്യീ | തം | വാം | ജംഭേ | ദധാമി | (2.17.1 – 18)

വശിനീ | നാമ | അസി | ഇയം | ദിക് | തസ്യാഃ | തേ | യമഃ | അധിപതിഃ |
 കല്മാഷഗ്രീവഃ | രക്ഷിതാ | യഃ | ച | അധിപതിഃ | യഃ | ച | ഗോപ്താ |
 താഭ്യാം | നമഃ | തൗ | നഃ | മൃഡയതാം | തേ | യം | ദിഷ്ടഃ |
 യഃ | ച | ദേവ്യീ | തം | വാം | ജംഭേ | ദധാമി | (2.17.1 – 19)

Expansion for – ദിഗ്ഷേതയോ നാമ സ്ഥതി ദാദശ

പര്യായാഃ

ഹേതയോ നാമ സ്ഥ തേഷാം ധീഃ പുരോ ഗൃഹാ
അഗ്നിർ വ ഇഷവ സ്സലിലോ വാത നാമം തേഭ്യോ വോ
നമസ്തേ നോ മൃഡയത തേ യം ദിഷ്യാ യശ്ച നോ ദേഷി
തം വോ ജന്ദേ ദധാമി || 20

നിലിംപാ നാമ സ്ഥ തേഷാം വോ ദക്ഷിണാ ഗൃഹാഃ
പിതരോ വ ഇഷവ സ്സഗരോ വാത നാമം തേഭ്യോ വോ
നമസ്തേ നോ മൃഡയത തേ യം ദിഷ്യാ യശ്ച നോ
ദേഷി തം വോ ജന്ദേ ദധാമി || 21

വജ്രിണോ നാമ സ്ഥ തേഷാം ധീഃ പശ്വാദ്-ഗൃഹാ
സ്സപ്തോ വ ഇഷവോ ഗഹവരോ വാത നാമം തേഭ്യോ വോ
നമസ്തേ നോ മൃഡയത തേ യം ദിഷ്യാ യശ്ച നോ ദേഷി
തം വോ ജന്ദേ ദധാമി || 22

അവസ്ഥാവാനോ നാമ സ്ഥ തേഷാം വ ഉത്തരാദ്
ഗൃഹാ ആപോ വ ഇഷവ സ്സമുദ്രോ വാത നാമം
തേഭ്യോ വോ നമസ്തേ നോ മൃഡയത തേ യം ദിഷ്യാ
യശ്ച നോ ദേഷി തം വോ ജന്ദേ ദധാമി || 23

അധിപതയോ॑ നാമ॑ സ്ഥ॑ തേഷാം॑ വ॑ ഉപരി॑ ഗൃഹാ॑
 വർഷം॑ വ॑ ഇഷവോ॑ ഽവസ്യാൻ. വാത॑ നാമം॑ തേഭ്യോ॑ വോ
 നമസ്തേ॑ നോ॑ മൃഡയത॑ തേ യം॑ ദിഷ്ഠോ॑ യശ്ച॑ നോ॑ ദേഷ്ടി
 തം॑ വോ॑ ജംഭേ॑ ദധാമി॑ ॥ 24

ക്രവ്യാ॑ നാമ॑സ്ഥ॑ പാർത്ഥിവാ॑-സ്തേഷാം॑ വ॑ ഇഹ॑ ഗൃഹാ॑ അന്നം॑
 വ॑ ഇഷവോ॑ നിമിഷോ॑ വാതനാമം॑ തേഭ്യോ॑ വോ
 നമസ്തേ॑ നോ॑ മൃഡയത॑ തേ യം॑ ദിഷ്ഠോ॑ യശ്ച॑ നോ॑ ദേഷ്ടി
 തം॑ വോ॑ ജംഭേ॑ ദധാമി॑ ॥ 25 (Ref - TS 5.5.10.3)

ഹേതയഃ॑ । നാമ॑ । സ്ഥ॑ । തേഷാം॑ । വഃ॑ । പുരഃ॑ । ഗൃഹാഃ॑ । അഗ്നിഃ॑ ।
 വഃ॑ । ഇഷവഃ॑ । സലിലഃ॑ । വാതനാമം॑ । തേഭ്യഃ॑ । വഃ॑ । നമഃ॑ । തേ ।
 നഃ॑ । മൃഡയത॑ । തേ । യം॑ । ദിഷ്ഠഃ॑ । യഃ॑ । ച॑ । നഃ॑ । ദേഷ്ടി॑ । തം॑ । വഃ॑ ।
 ജംഭേ॑ । ദധാമി॑ । (2.17.1 – 20)

നിലിംപാഃ॑ । നാമ॑ । സ്ഥ॑ । തേഷാം॑ । വഃ॑ । ദക്ഷിണാ॑ । ഗൃഹാഃ॑ ।
 പിതരഃ॑ । വഃ॑ । ഇഷവഃ॑ । സഗരഃ॑ । വാതനാമം॑ । തേഭ്യഃ॑ । വഃ॑ । നമഃ॑ ।
 തേ । നഃ॑ । മൃഡയത॑ । തേ । യം॑ । ദിഷ്ഠഃ॑ । യഃ॑ । ച॑ । നഃ॑ । ദേഷ്ടി॑ । തം॑ ।
 വഃ॑ । ജംഭേ॑ । ദധാമി॑ । (2.17.1 – 21)

വ॒ജി॑ൺഃ | നാമ॑ | സ്ഥ॒ | തേഷാ॑ം | വഃ॒ | പ॒ശ്വാത് | ഗൃ॒ഹാഃ | സ്വ॑പ്തഃ |
 വഃ॒ | ഇ॒ഷ॒വഃ | ഗ॒ഹ്വരഃ॑ | വാ॒ത॒നാമം॑ | തേ॒ഭ്യഃ॑ | വഃ॒ | നമഃ॑ | തേ॒ | നഃ॒ |
 മൃ॒ധ॒യത॑ | തേ॒ | യം | ദി॒ഷ്ടഃ॑ | യഃ॒ | ച॒ | നഃ॒ | ദേ॒വ്യീ॑ | തം | വഃ॒ |
 ജംഭേ॑ | ദ॒ധാമി॑ | (2.17.1 – 22)

അ॒വ॒സ്ഥാ॑വാ॒നഃ | നാമ॑ | സ്ഥ॒ | തേഷാ॑ം | വഃ॒ | ഉ॒ത്തരാ॑ത് | ഗൃ॒ഹാഃ |
 ആ॒പഃ | വഃ॒ | ഇ॒ഷ॒വഃ | സ॒മൃ॒ദ്രഃ | വാ॒ത॒നാമം॑ | തേ॒ഭ്യഃ॑ | വഃ॒ | നമഃ॑ |
 തേ॒ | നഃ॒ | മൃ॒ധ॒യത॑ | തേ॒ | യം | ദി॒ഷ്ടഃ॑ | യഃ॒ | ച॒ | നഃ॒ | ദേ॒വ്യീ॑ | തം |
 വഃ॒ | ജംഭേ॑ | ദ॒ധാമി॑ | (2.17.1 – 23)

അ॒ധി॑പ॒തയഃ॑ | നാമ॑ | സ്ഥ॒ | തേഷാ॑ം | വഃ॒ | ഉ॒പരി॑ | ഗൃ॒ഹാഃ |
 വ॒ർഷം॑ | വഃ॒ | ഇ॒ഷ॒വഃ | അ॒വ॒സ്വാൻ | വാ॒ത॒നാമം॑ | തേ॒ഭ്യഃ॑ | വഃ॒ |
 നമഃ॑ | തേ॒ | നഃ॒ | മൃ॒ധ॒യത॑ | തേ॒ | യം | ദി॒ഷ്ടഃ॑ | യഃ॒ | ച॒ | നഃ॒ |
 ദേ॒വ്യീ॑ | തം | വഃ॒ | ജംഭേ॑ | ദ॒ധാമി॑ | (2.17.1 – 24)

ക്ര॒വ്യാഃ | നാമ॑ | സ്ഥ॒ | പാ॒ർത്ഥി॑വാഃ | തേഷാ॑ം | വഃ॒ | ഇ॒ഹ | ഗൃ॒ഹാഃ |
 അ॒ന്നം | വഃ॒ | ഇ॒ഷ॒വഃ | നി॒മി॒ഷഃ | വാ॒ത॒നാമം॑ | തേ॒ഭ്യഃ॑ | വഃ॒ | നമഃ॑ |
 തേ॒ | നഃ॒ | മൃ॒ധ॒യത॑ | തേ॒ | യം | ദി॒ഷ്ടഃ॑ | യഃ॒ | ച॒ | നഃ॒ | ദേ॒വ്യീ॑ | തം |
 വഃ॒ | ജംഭേ॑ | ദ॒ധാമി॑ | (2.17.1 – 25)

Padam not available for the below mantras , from 26,27

അപശോത പദാ ജഹി പൂർവേണ ചാപരേണ ച ।

സപ്ത ച മാനുഷീരിമാ-സ്തിസ്രശ്ച രാജബന്ധവീഃ () ॥ 26

ന വൈ ശോതസ്യാദ്ധ്യാചാരേ ഹിർ ജഘാന കഞ്ചന ।

ശോതായ വൈദർവായ നമോ നമഃ ശോതായ വൈദർവായ ॥ 27

(ദിശ്യാ - രാജബന്ധവീർ ഭേ ച) (K17) (22)

2.18 ആഗ്രയണാദൃഃ

Padam not available for 2.18.1 to 7

2.18.1. ആഗ്രയണം

പരമേഷ്യസി പരമാം മാഘ ശ്രിയം ഗമയ 1 ,

2.18.2 ഹേമന്തപ്രത്യുവരോഹണം.

പ്രത്യുവരുഡോ നോ ഹേമന്തഃ || 2

പ്രതിക്ഷത്രേ പ്രതിതിഷ്ഠാമി രാശ്രേ 3

പ്രത്യശേഷു പ്രതിതിഷ്ഠാമി ഗോഷു || 4

പ്രതിപ്രജായാം പ്രതിതിഷ്ഠാമി ഭവേ || 5

ഇഹ ധൃതിരിഹ വിധൃതി 6 രിഹ രന്തിരിഹ രമതിഃ || 7

സ്യോനാ പൃഥിവി 8 { }, ബധിത്ഥാ പർവതാനാമിതി ദേവ || 9 { }

Expansion for – സ്യോനാ പൃഥിവി

സ്യോനാ പൃഥിവി ഭവാഽനൃക്ഷരാ നിവേശനീ ।

യച്ഛാ നഃ ശർമ്മ സപ്രഥാഃ || 8

സ്യോനാ - പൃഥിവി - ഭവാഽനൃക്ഷരാ - നിവേശനീ ।

യച്ഛാ നഃ - ശർമ്മ - സപ്രഥാഃ ||

Expansion for – ബഡിത്ഥാ പർവതാനാമിതി ദേ

ബഡിത്ഥാ പർവതാനാം വിദ്രം ബിഭർഷി പൃഥിവി ।

പ്ര യാ ഭൂമി പ്രവത്യാതി മഹാ ജിനോഷി മഹിനി ॥ 9

ബദ് । ഇത്ഥാ । പർവതാനാം । വിദ്രം । ബിഭർഷി । പൃഥിവി ॥

പ്ര । യാ । ഭൂമി । പ്രവത്യാതി । മഹാ । ജിനോഷി । മഹിനി ॥

(Ref -TS 2.2.12.2)

=====

2.18.3 ഇൗശാന ബലിഃ

Padam not available for 2.18.3. 10 to 46

ആ ത്വാ വഹന്തു ഹരയഃ സചേതസഃ ശ്ലോതൈരശ്ശ്ലഃ സഹ
കേതുമദ്ഭിഃ | വാതാജിരൈർ മമ ഹവ്യായ ശർവോ 10

പസ്സുശതു മീഡ്യാൻ മീഡുഷേ സ്വാഹോ 11

പസ്സുശതു മീഡുഷീ മീഡുഷൈ സ്വാഹാ 12

ജയന്തോപസ്സുശ ജയന്തായ സ്വാഹാ 13

ഭവായ ഭവായ സ്വാഹാ 14

ശർവായ ഭവായ സ്വാഹേ 15

ശാനായ ഭവായ സ്വാഹാ 16

പശുപതയേ ഭവായ സ്വാഹാ 17

രുദ്രായ ഭവായ സ്വാഹോ 18

ഗ്രായ ഭവായ സ്വാഹാ 19

ഭീമായ ഭവായ സ്വാഹാ 20

മഹതേ ഭവായ സ്വാഹാ 21

ഭവസ്യ ഭവസ്യ പത്ത്ത് സ്വാഹാ 22

ശർവസ്യ ഭവസ്യ പത്ത്ത് സ്വാഹേ 23

ശാനസ്യ ഭവസ്യ പത്ത്ത് സ്വാഹാ 24

പശുപതേർ ഭവസ്യ പത്ത്ത് സ്വാഹാ 25

രുദ്രസ്യ ഭവസ്യ പത്ത്ത് സ്വാഹോ 26

ഗ്രസ്യ ഭവസ്യ പത്ത്ത് സ്വാഹാ 27

ഭീമസ്യ ദേവസ്യ പത്ന്യൈ സ്വാഹാ 28

മഹതോ ദേവസ്യ പത്ന്യൈ സ്വാഹാ 29

ജയന്തായ സ്വാഹാ 30

ഽഗ്നയേ സിഷ്ടകൃതേ സുഹൃതഹൃത ആഹൃതീനാം കാമാനാഃ
സമർദ്ധയിത്രേ സ്വാഹാ ॥ 31

സ്വസ്തി നഃ പൂർണ്ണമുഖഃ പരിക്രാമതു 32

ഗൃഹപോപസ്സൃശ ഗൃഹപായ സ്വാഹാ 33

ഗൃഹപൃപസ്സൃശ ഗൃഹപൈ സ്വാഹാ 34

ഘോഷിണ ഉപസ്സൃശത ഘോഷിഭ്യഃ സ്വാഹാ 35

ശാസിന ഉപസ്സൃശത ശാസിഭ്യഃ സ്വാഹാ 36

വിചിന്തന്ത ഉപസ്സൃശത വിചിന്താഭ്യഃ സ്വാഹാ 37

പ്രപുന്തന്ത ഉപസ്സൃശത പ്രപുന്താഭ്യഃ സ്വാഹാ 38

സമശ്നന്ത ഉപസ്സൃശത സമശ്നാഭ്യഃ സ്വാഹാ 39

ദേവസേനാ ഉപസ്സൃശത ദേവസേനാഭ്യഃ സ്വാഹാ 40

യാ ആഖ്യാതാ യാശ്ചാനാഖ്യാതാ ദേവസേനാ ഉപസ്സൃശത
ദേവസേനാഭ്യഃ സ്വാഹാ 41

ദാരാപോപസ്സൃശ ദാരാപായ സ്വാഹാ 42

ദാരാപൃപസ്സൃശ ദാരാപൈ സ്വാഹാ 43

ഽന്യാസാരിണ ഉപസ്സൃശതാന്യാസാരിഭ്യഃ സ്വാഹാ 44

നിഷങ്ഗിന്നുപസ്സുശ നിഷങ്ഗിണേ സ്വാഹാ 45

നമോ നിഷങ്ഗിണ ഇഷുധിമതേ 46

ക്ഷേത്രസ്യ പതിനാ വയമിതി ദേ || 47 - 48{ }

Expansion for – ക്ഷേത്രസ്യ പതിനാ വയമിതി ദേ

ക്ഷേത്രസ്യ പതിനാ വയം ഹിതേനേവ ജയാമസി ।

ഗാമശ്ചം പോഷയിത്വാ സ നോ മൃധാതീദൃശേ || 47

ക്ഷേത്രസ്യ പതേ മധുമന്തമൂർമിം ധേനുരിവ പയോ

അസ്മാസു ധുക്ഷ ।

മധുശ്ചുതം ഘൃതമിവ സുപൃതമൃതസ്യ നഃ പതയോ

മൃധയന്തു । 48 (Ref - TS 1.1.14.2)

ക്ഷേത്രസ്യ । പതിനാ । വയം । ഹിതേന । ഇവ । ജയാമസി ॥

ഗാം । അശ്ചം । പോഷയിത്വു । ആ । സഃ । നഃ । മൃധാതി ।

ഇദൃശേ ॥ 47

ക്ഷേത്രസ്യ । പതേ । മധുമന്തം । ഉർമിം । ധേനുഃ । ഇവ । പയഃ ।

അസ്മാസു । ധുക്ഷ ॥

മധുശ്ചുതം । ഘൃതം । ഇവ । സുപൃതം । ജൃതസ്യ । നഃ । പതയഃ ।

മൃധയന്തു ॥ 48

പരമേഷ്ടസി പരമാമഷ്ടൗ) (K18) (8)

=====

2.19 മാസിശ്രാദ്ധം

2.19.1 മാസിശ്രാദ്ധം

യ॑ന്മേ॑ മാ॒താ പ്ര॑ലു॒ലോഭ॑ ച॒രതൃ॑ന്നു॒വ്രതാ॑ ।
 ത॒ന്മേ॑ രേ॒തഃ പി॒താ വൃ॑ഷ്ക॒താമാ॑ (വൃ॑ഷ്ക॒താം മാ॑) ട॒ഭുര॒ന്യോ
 ട॒വപ॑ദ്യ॒താ-മ॒മുഷ്ഠൈ॑ സ്വാ॒ഹാ ॥ 1

യാ॒സ്തിഷ്ഠ॑ന്തി യാ॒ ധാ॑വ॒ന്തി യാ॒ ആർദ്രോ॑ഘ്നീഃ പ॒രി
 ത॒സ്മുഷ്ഠീഃ॑ ।
 അ॒ഭിർ വി॒ശ്വസ്യ॑ ഭ॒ർത്രിഭി॑-ര॒ന്തര॑ന്യം പി॒തൂർഭ॑ധേ॒ടമു॑ഷ്ഠൈ॒
 സ്വാ॒ഹാ ॥ 2

യ॑ന്മേ॑ പി॒താമ॑ഹീ പ്ര॑ലു॒ലോഭ॑ ച॒രതൃ॑ന്നു॒വ്രതാ॑ ।
 ത॒ന്മേ॑ രേ॒തഃ പി॒താമ॑ഹോ വൃ॑ഷ്ക॒താം മാ॑ ട॒ഭുര॒ന്യോ ട॒വപ॑ദ്യ॒താ-
 മ॒മുഷ്ഠൈ॑ സ്വാ॒ഹാ ॥ 3

അ॒ന്തർ ഭ॑ധേ പ॒ർവ്വതൈ॑-ര॒ന്തർമ॑ഹ്യാ പൃ॒ഥിവി॑വ്യാ ।
 ആ॒ഭിർ ദി॒ഗ്ഭി-ര॑ന്ന॒താഭി॑-ര॒ന്തര॑ന്യം പി॒താമ॑ഹാഭ്-ഭ॑ധേ॒ടമു॑ഷ്ഠൈ॒
 സ്വാ॒ഹാ ॥ 4

യ॑ന്മേ॑ പ്ര॒പിതാ॑മഹീ പ്ര॑ലു॒ലോഭ॑ ച॒രതൃ॑ന്നു॒വ്രതാ॑ ।
 ത॒ന്മേ॑ രേ॒തഃ പ്ര॒പിതാ॑മഹോ വൃ॑ഷ്ക॒താം
 മാ॑ ട॒ഭുര॒ന്യോ ട॒വപ॑ദ്യ॒താ-മ॒മുഷ്ഠൈ॑ സ്വാ॒ഹാ () ॥ 5

അന്തർദ്വയ ജ്വതൃഭി-രഹോരാത്രൈ സ്ത (ശ്വ) സന്ധിഭിഃ ।
അർദ്ധമാസൈശ്ച മാസൈശ്ചാന്തരന്യം പ്രപിതാമഹാദ്-
ദധേഽമൃഷ്ണൈ സ്വാഹാ ॥ 6

യേ ചേഹ പിതരോ യേ ച നേഹ യാഽശ്വ വിദ്മ യാഽ ഉ ച
ന പ്ര വിദ്മ । അഗ്നേ താൻ. വേതമ യദി തേ ജാതവേദസ്തായാ
പ്രത്തഽ സ്വധയാ മദന്തു സ്വാഹാ ॥ 7

സ്വാഹാ പിത്രേ ॥ 8 പിത്രേ സ്വാഹാ ॥ 9

സ്വാഹാ പിത്രേ ॥ 10 പിത്രേ സ്വാഹാ ॥ 11

സ്വധാ സ്വാഹാ ॥ 12

അഗ്നയേ കവ്യവാഹനായ സ്വധാ സ്വാഹാ () ॥ 13

ഏഷ തേ തത മധുമാഽ ഊർമിഃ സരസ്വാൻ. യാവാന്ഗനിശ്ച
പൃഥിവീ ച താവത്യസ്യ മാത്രാ താവതീന്ത ഏതാം മാത്രാം
ദദാമി യഥാ ഽഗ്നിരക്ഷിതോ ഽനുപദസ്ത ഏവം മഹ്യം
പിത്രേ ഽക്ഷിതോനുപദസ്തഃ സ്വധാ ഭവ താം താഽ സ്വധാം
തൈ സ്തഹോപജീവർചസ്തേ മഹിമൈഷ 14,

തേ പിതാമഹ മധുമാഽ ഊർമിഃ സരസ്വാൻ. യാവാൻ.
വായുശ്ചാന്തരിക്ഷഞ്ച താവത്യസ്യ മാത്രാ താവതീം ത
ഏതാം മാത്രാം ദദാമി യഥാ വായുരക്ഷിതോഽനുപദസ്ത ഏവം
മഹ്യം പിതാമഹായാക്ഷിതോഽനുപദസ്തഃ സ്വധാ ഭവ താം താഽ
സ്വധാം തൈസ്തഹോപജീവ സാമാനി തേ മഹിമൈഷ 15,

തേ പ്രപിതാമഹ മധുമാഽ ഊർമിഃ സരസ്വാൻ.
 യാവാനാദിത്യശ്ച ദൃൗശ്ച താവത്യസ്യ മാത്രാ താവതീം
 ത ഏതാം മാത്രാം ദദാമി യഥാദിത്യോക്ഷിതോനുപദസ്ത
 ഏവം മഹ്യം പ്രപിതാമഹായാക്ഷിതോനുപദസ്തഃ സ്വധാ
 ഭവ താം ത്വം സ്വധാം തൈസ്തഹോപജീവ യജുഃഷി
 തേ മഹിമാ || 16

യന്മേ മാതാ - പ്രലുലോഭ - ചരതി - അന്നുവ്രതാ ।
 തന്മേ - രേതഃ - പിതാ വൃക്താം - ആഭൂരന്യഃ - അവപദ്യതാം -
 അമുഷ്ണ - സ്വാഹാ || (2.19.1 - 1)

യാസ്തിഷ്ഠന്തി - യാ ധാവന്തി - യാ ആർദ്രോഷ്ഠീഃ - പരി - തസ്ഥുഷീഃ ।
 അദിഭിഃ - വിശ്വസ്യ - ഭർത്രിഭിഃ - അന്തരന്യം - പിതൃഃ - ദധേ -
 അമുഷ്ണ - സ്വാഹാ || (2.19.1 - 2)

യന്മേ പിതാമഹീ - പ്രലുലോഭ ചരതി - അന്നുവ്രതാ ।
 തന്മേ രേതഃ - പിതാമഹോ വൃക്താം - ആഭൂരന്യഃ - അവപദ്യതാം -
 അമുഷ്ണ - സ്വാഹാ || (2.19.1 - 3)

അന്തർ ദധേ - പർവതൈഃ - അന്തർ മഹ്യാ - പൃഥിവ്യാ ।
 ആദിഭിഃ - ദിഗ്ഭിഃ - അനന്താഭിഃ - അന്തരന്യം - പിതാമഹാത് - ദധേ -
 അമുഷ്ണ - സ്വാഹാ || (2.19.1 - 4)

യന്മേ പ്രപിതാമഹീ - പ്രലുലോഭ - ചരതി - അന്നുവ്രതാ ।
 തന്മേ രേതഃ - പ്രപിതാമഹോ വൃക്താം - ആഭൂരന്യഃ - അവപദ്യതാം -
 അമുഷ്ണ - സ്വാഹാ || (2.19.1 - 5)

അന്തർ ദധേ - ഋതുഭിഃ - അഹോരാത്രൈശ്ച - സന്ധിഭിഃ ।
 അർദ്ധമാസൈശ്ച - മാസൈശ്ച - അന്തരന്യം - പ്രപിതാമഹാത് -
 ദധേ - അമൃഷ്ണൈഃ - സ്വാഹാ ॥ (2.19.1 - 6)

യേ ചേഹ പിതരഃ - യേ ച നേഹ - യാഘ്വൈ - വിദ്മ - യാഘ് ഉ ച -
 ന പ്ര വിദ്മ ।
 അഗ്നേ - താൻ. വേതമ - യദി തേ - ജാതവേദസ്തയാ - പ്രത്തം -
 സ്വധയാ മദന്തു - സ്വാഹാ ॥ (2.19.1 - 7)

സ്വാഹാ - പിത്രേ ॥ 8 പിത്രേ - സ്വാഹാ ॥ 9
 സ്വാഹാ - പിത്രേ ॥ 10 പിത്രേ - സ്വാഹാ ॥ 11
 സ്വധാ - സ്വാഹാ ॥ 12
 അഗ്നയേ - കവ്യവാഹനായ - സ്വധാ സ്വാഹാ ॥ 13

ഏഷ തേ തത - മധുമാൻ - ഊർമിഃ - സർസ്വാൻ - യാവാൻ - അഗ്നിശ്ച -
 പൃഥിവീ ച - താവത്യസ്യ - മാത്രാ - താവതീന്തേ - ഏതാം - മാത്രാം -
 ദദാമി - യമാഗ്നിഃ - അക്ഷിതഃ - അനുപദസ്തഃ - ഏവം മഹ്യം പിത്രേ -
 അക്ഷിതഃ - അനുപദസ്തഃ - സ്വധാ ഭവ - താം താം - സ്വധാം - തൈഃ -
 സഹോപജീവ - ഋചസ്തേ മഹിമാ (2.19.1 - 14)

ഏഷ തേ പിതാമഹ - മധുമാൻ - ഊർമിഃ - സർസ്വാൻ -
 യാവാൻ - വായുശ്ച - അന്തരിക്ഷഞ്ച - താവത്യസ്യ - മാത്രാ -
 താവതീം തേ - ഏതാം - മാത്രാം - ദദാമി - യമാ വായുഃ - അക്ഷിതഃ -
 അനുപദസ്തഃ - ഏവം മഹ്യം പിതാമഹായ - അക്ഷിതഃ - അനുപദസ്തഃ -
 സ്വധാ ഭവ - താം താം - സ്വധാം - തൈഃ - സഹോപജീവ -
 സാമാനി തേ മഹിമാ (2.19.1 - 15)

ഏഷ തേ പ്രപിതാമഹ - മധുമാൻ - ഊർമിഃ - സരസ്വാൻ -
 യാവാൻ - ആദിത്യശ്ച - ദൗശ്ച - താവത്യസ്യ - മാത്രാ -
 താവതീം തേ - ഏതാം - മാത്രാം - ദദാമി - യഥാഽഽദിത്യഃ - അക്ഷിതഃ -
 അനുപദസ്തഃ - ഏവം മഹ്യം പിതാമഹായ - അക്ഷിതഃ - അനുപദസ്തഃ -
 സ്വധാ ഭവ - താം താം - സ്വധാം - തൈഃ - സഹോപജീവ -
 യജുഷി തേ മഹിമാ || (2.19.1 - 16)

(അമൃഷ്ണ സ്വാഹാ - സ്വധാ സ്വാഹൈ - കം ച) (K19) (21)

2.20 മാസിശ്രാദ്ധം

2.20.1 മാസിശ്രാദ്ധം

പൃഥ്വിവീ തേ പാത്രം ദൃഢപിധാനം ബ്രഹ്മണസ്താ മുഖേ ജുഹോമി
ബ്രാഹ്മണാനാം ത്വാ പ്രാണാപാനയോർ-

ജുഹോമ്യക്ഷിതമസി മൈഷാം ക്ഷേപ്താ അമൃത്രാമൃഷിൻ

ഘോകേ || 1

പൃഥ്വിവീ - തേ പാത്രം - ദൃഢഃ - അപിധാനം - ബ്രഹ്മണസ്താ -
മുഖേ - ജുഹോമി - ബ്രാഹ്മണാനാം ത്വാ - പ്രാണാപാനയോഃ - ജുഹോമി -
അക്ഷിതമസി - മൈഷാം - ക്ഷേപ്താഃ - അമൃത്രഃ - അമൃഷിൻ - ഘോകേ ||

(2.20.1 -1)

മാർജയന്താം മമ പിതരോ 2 ,]

മാർജയന്താം മമ പിതാമഹാ 3,

മാർജയന്താം മമ പ്രപിതാമഹാ 4

മാർജയന്താം മമ മാതരോ 5,

മാർജയന്താം മമ പിതാമഹ്യോ 6,

മാർജയന്താം മമ പ്രപിതാമഹ്യഃ || 7

ഏതത് തേ തതാസൗ യേ ച ത്വാമന്വേ 8,

തത് തേ പിതാമഹാസൗ യേ ച ത്വാമന്വേ 9,

തത് തേ പ്രപിതാമഹാസൗ യേ ച ത്വാമന്വേ 10,

തത് തേ മാതരസൗ യാശ്ച ത്വാ മന്വേ 11,

തത് തേ പിതാമഹ്യസൗ യാശ്ച ത്വാമന്വേ 12,

തത് തേ പ്രപിതാമഹ്യസൗ യാശ്ച ത്വാമന്വേ || 13

മാർജയന്താം മമ പിതര ഇത്യേതേ || 14-19

യേ ച വോടത്ര യേ ചാസ്മാസാശഃസന്തേ 20,

യാശ്ച വോടത്ര യാശ്ചാസ്മാസാശഃസന്തേ 21,

യേ ച വോടത്ര - യേ ച - അസ്മാസു - അഃസന്തേ -, (2.20.1 -20)

യാശ്ച വോടത്ര - യാശ്ച - അസ്മാസു - അഃസന്തേ -, (2.20.1 -21)

തേ ച വഹന്താം 22, താശ്ച വഹന്താം 23, തൃപ്യന്തു ഭവന്ത 24,

സ്തൃപ്യന്തു ഭവത്യ 25, സ്തൃപ്യത തൃപ്യത തൃപ്യത || 26

പുത്രാൻ പൗത്രാനഭി തർപയന്തീരാപോ മധുമതീരിമാഃ ।

സ്വധാം പിതൃഭ്യോ അമൃതം ദുഹാനാ ആപോ ദേവീരുഭയാഃ

സ്തർപയന്തു || 27

പുത്രാൻ - പൗത്രാൻ - അഭി - തർപയന്തീഃ - ആപഃ - മധുമതീഃ - ഇമാഃ ।

സ്വധാം - പിതൃഭ്യഃ - അമൃതം - ദുഹാനാഃ - ആപോ ദേവീഃ -

ഉഭയാഃ സ്തർപയന്തു || (2.20.1 -27)

തൃപ്യത തൃപ്യത തൃപ്യത || 28

പ്രാണേ നിവിഷ്ടോഽമൃതം ജുഹോമി ബ്രഹ്മണി മ

ആത്മാഽമൃതത്വായ || 29

(മാസി ശ്രാദ്ധ മന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

(അഷ്ടകാദൃ മന്ത്രാഃ പ്രാരംഭഃ)

2.20.2 അഷ്ടകാ

Padam not available

യാം ജനാഃ പ്രതിനന്ദന്തി രാത്രിം ധേനുമിവായതീം () ।
 സംഖ്വംസരസ്യ യാ പത്നീ സാ നോ അസ്മു സുമങ്ഗലീ
 സ്വാഹാ ॥ 30

വഹ വപാം ജാതവേദഃ പിതൃഭ്യോ യത്രൈനാൻ. വേതമ
 നിഹിതാൻ പരാകേ ।
 മേദസഃ കൃല്യാ ഉപ താൻ ക്ഷരന്തു സത്യാ ഏതാ ആശിഷഃ
 (ഏഷാമാശിഷഃ) സന്തു കാമൈഃ സ്വാഹാ ॥ 31

യാം ജനാഃ പ്രതിനന്ദന്തീത്യേഷാ ॥ 32

ഇയമേവ സാ യാ പ്രഥമാ വ്യൗച്ഛദിതി തിസ്രഃ ॥ 33 to 35 { }

Expansion for – ഇയമേവ സാ യാ പ്രഥമാ വ്യൗച്ഛദിതി തിസ്രഃ.

ഇയമേവ സാ യാ പ്രഥമാ വ്യൗച്ഛദന്തരസ്യാം ചരതി പ്രവിഷ്ടാ ।
 വധൂർജ്ജാന നവഗജ്ജനിത്രി ത്രയ ഏനാം മഹിമാനഃ
 സചന്തേ ॥ 33

മന്ദസ്വതീ ഉഷസാ പേപിശാനേ സമാനം യോനിമനു
 സഞ്ചരന്തീ ।
 സൂര്യപത്നീ വി ചരതഃ പ്രജാനതീ കേതും കൃണ്വാനേ അജരേ
 ഭൂരിരേതസാ ॥ 34

ഋതസ്യ പൻമാമനു തിസ്ര ആഗുസ്രയോ ഘർമാസോ
അനു ജ്യോതിഷാഃസുഃ ।

പ്രജാമേകാ രക്ഷത്യൂർജമേകാ വ്രതമേകാ രക്ഷതി ദേവയുനാം ॥ 35

(Ref - - TS 4.3.11.1)

ഇയം । ഏവ । സാ । യാ । പ്രഥമാ । വ്യാപ്തം । അന്തഃ । അസ്യാം ।
ചരതി । പ്രവിഷ്ടാ ॥

വധുഃ । ജജാന । നവഗത് । ജനിത്രീ । ത്രയഃ । ഏനാം ।

മഹിമാനഃ । സചന്തേ ॥ (2.20.2 - 33)

ഛന്ദസന്തീ (ഇതി) । ഉഷസാ । പേപിശാനേ । സമാനം । യോനീം । അനു ।
സഞ്ചരന്തീ ॥

സൂര്യപതീ । വി । ചരതഃ । പ്രജാനതീ । കേതും । കൃണ്വാനേ ।

അജരേ । ഭൂരിരേതസാ ॥ (2.20.2 - 34)

ഋതസ്യ । പന്മാം । അനു । തിസ്രഃ । ആ । അഗുഃ । ത്രയഃ । ഘർമാസഃ ।

അനു । ജ്യോതിഷാ । ആ । അഗുഃ ॥

പ്രജാം । ഏകാ । രക്ഷതി । ഊർജം । ഏകാ । വ്രതം । ഏകാ ।

രക്ഷതി । ദേവയുനാം ॥ (2.20.2 - 35)

ഏകാഷ്ടകാം പശ്യത ദോഹമാനാമന്നം മാഘസവദ്-ഘൃതവദ്-
സ്വധാവത് ।

തദ്-ബ്രാഹ്മണൈരതിപൂത-മന്ന-മക്ഷയ-മമുഷിൻ ലോകേ സ്തീതിം
ഗച്ഛതു മേ പിതൃഭ്യഃ സ്വാഹാ ॥ 36

ഔ॒ലു॒ഖലാ॑ ഗ്രാ॒വാ॒ണോ॑ ഘോ॒ഷമ॑ക്രത ഹ॒വിഃ കൃ॒ണ്വന്തഃ॑
പരി॒വർ॑സരീ॒ണം ।

ഏ॒കാ॒ഷ്ട॒കാ സു॑പ്ര॒ജാ വീ॒രവ॑ന്തോ വ॒യഃ സ്യാ॑മ പ॒തയോ॑
രയി॒ണാം ॥ 37

ഏ॒കാ॒ഷ്ട॒കാ തപ॑സാ തപ്യ॑മാനാ സം॑വർ॒സര॑സ്യ പ॒തീ ദു॒ദു॒ഹേ
പ്ര॒പീ॒നാ () । തം ദോ॒ഹമു॑പ॒ജീവാ॑മ പി॒തരഃ॑

സഹ॑സ്ര॒ധാര॑മു॒ഷിൻ ഘോ॒കേ സ്വാ॑ഹാ ॥ 38

(ആ॒യതീ॑ - പ്ര॒പീ॒നൈകം ച) (K20) (21)

=====

2.21 അഷ്ടകാദ്യഃ

2.21.1 അഷ്ടകാ

Padam not available

ഉക്ഥ്യശ്ചാസ്യതിരാത്രശ്ച സാദൃശ്ക്രീഃ ഛന്ദസാ സഹ ।
അപൃപഘൃതാഹുതേ നമസ്തേ അസ്തു മാഘ്സപിപ്ലവേ
സ്വാഹാ ॥ 1

ഭൂഃ പൃഥിവ്യഗ്നിനർചാമും മയി കാമം നിയുനജ്മി സ്വാഹാ ॥ 2

ഭുവോ വായുനാഽന്തരിക്ഷേണ സാമ്നാഽമും മയി കാമം
നിയുനജ്മി സ്വാഹാ ॥ 3

സർദിവാഽഽദിത്യേന യജുഷാഽമും മയി കാമം നിയുനജ്മി
സ്വാഹാ ॥ 4

ജനദദ്ഭി-രഥർവാങ്ഗിരോഭി-രമും മയി കാമം നിയുനജ്മി
സ്വാഹാ ॥ 5

രോചനായാജിരായാഗയേ ദേവജാതവേ സ്വാഹാ ॥ 6

കേതവേ മനവേ ബ്രഹ്മണേ ദേവജാതവേ സ്വാഹാ ॥ 7

സ്വധാ സ്വാഹാ 8, ഽഗ്നയേ കവ്യവാഹനായ സ്വധാ
സ്വാഹാ ॥ 9

2.21.2 സന്നിമിതാ ജപഃ

Padam not available

അന്നമിവ തേ ദൃശേ ഭൂയാസം 10,

ഘസ്രമിവ തേ ദൃശേ ഭൂയാസം 11,

വിത്തമിവ തേ ദൃശേ ഭൂയാസ 12,

മാശേവ തേ ദൃശേ ഭൂയാസഃ 13,

ശ്രദ്ധേവ തേ ദൃശേ ഭൂയാസഃ 14

സഃസ്രവന്തു ദിശോ മഹീഃ സമാധാവന്തു സൂന്യതാഃ () ॥ 15

സർവേ കാമാ അഭിയന്തു മാ പ്രിയാ അഭിരക്ഷന്തു

മാ പ്രിയാഃ । യശോഽസി യശോഽഹം ത്വയി ഭൂയാസമസൗ ॥ 16

2.21.3 രമാദിലാഭേ സ്വീകാരഃ

അങ്കൗ നൃകാവദിത ഇത്യേഷാ ॥ 17 { }

Expansion for – അങ്കൗ നൃകാവദിത ഇത്യേഷാ .

അങ്കൗ നൃകാവദിതോ രഥം യൗ ധാന്തം വാതാഗ്രമനു

സഞ്ചരന്തു ദൂരേഹേതി-രിന്ദ്രിയാവാൻ പതത്രീ തേ

നോഽഗ്നയഃ പപ്രയഃ പാരയന്തു ॥ 17 (Ref - TS 1.7.7.2)

അങ്കൗ । നൃകൗ । അഭിതഃ । രഥം । യൗ । ധാന്തം । വാതാഗ്രം । അനു ।

സഞ്ചരന്തു । ദൂരേഹേതിഃ । ഇന്ദ്രിയാവാൻ । പതത്രീ । തേ । നഃ ।

അഗ്നയഃ । പപ്രയഃ । പാരയന്തു ॥ 17

അദ്ധ്യാനാമദ്ധ്യാപതേ സ്വസ്തി മാ സം പാരയ ॥ 18

അയം ഘോമശിനൗ രഥോ മാ ദുഃഖേ മാ സുഖേ രിഷത് ।
അരിഷ്ടഃ സ്വസ്തി ഗച്ഛതു വിവിഷ്ണൻ പൃതനായതഃ ॥ 19

അശോഽസി ഹയോഽസ്യതേഽസി നരോഽസ്യർവാഽസി
സപ്തീരസി വാജ്യസി വൃഷാസി നൃമണാ അസി
യയുർനാമാസ്യാദിത്യാനാം പത്യാഽനഗിഹി ॥ 20

അശ്വഃ । അസി । ഹയഃ । അസി । അത്യഃ । അസി । നരഃ । അസി । അർവാ" ।
അസി । സപ്തീഃ । അസി । വാജീ । അസി । വൃഷാ" । അസി । നൃമണാഃ" ।
അസി । യയുഃ । നാമ । അസി । ആദിത്യാനാം" । പത്വ । അനു । ഇഹി ॥ 20
TS 7.1.12.1

ഹസ്തീയശസമസി ഹസ്തീയശസീ ഭൂയാസം ഘഹ
കാലവഹ ശ്രിയം മാദഭിവഹ ।
ഇന്ദ്രസ്യ ത്വാ വജ്രേണാഭിനിദധാമ്യസൗ ॥ 21

=====

2.21.4 സംവാദമേധ്യതഃ കർമ്മ

Padam not available

അവജിഹ്വക നിജിഹ്വകാവ ത്വാ ഹവിഷാ യജേ () ।

തഥ് സത്യം യദഹം ബ്രവീമ്യധരോ മദസൗ വദാഥ്
സ്വാഹാ ॥ 22

ആ തേ വാചമാസ്മാം ദദ ആ മനസ്മാഹ് ഹൃദയാദധി ।
യത്ര യത്ര തേ വാങ്നിഹിതാ താം ത ആദദേ ।

തഥ് സത്യം യദഹം ബ്രവീമ്യധരോ മത്പദ്യസ്വാസൗ ॥ 23

(സൂക്തം - ഹവിഷാ യജേ - ചതാരി ച) (K21) (24)

=====

2.22 വിവിധകർമാണി

Padam not available for 2.22 1 to 2.22.8

2.22.1. ക്രോധാപനയനാർത്ഥം കർമ്മ

യാ ത ഏഷാ രരാട്യാ തന്നൂർ-മന്യോർ-മൃദ്ധ്യസ്യ നാശിനീ ।
താം ദേവാ ബ്രഹ്മചാരിണോ വിനയന്തു സുമേധസഃ ॥ 1

യത് ത ഏതൻ മുഖേമത് റരാട്മുദിവ വിധ്യതി ।
വി തേ ക്രോധനയാമസി ഗർഭമശ്വതര്യാ ഇവ ॥ 2

2.22.2. അസംഭവേഹ്നോഃ കർമ്മ

അവജ്യാമിവ ധന്വനോ ഹൃദോ മന്യൂം തനോമി തേ ।
ഇന്ദ്രാപാസ്യ പലിഗമന്യേഭ്യഃ പുരുഷേഭ്യോന്യത്ര മത് ॥ 3

2.22.3. പുണ്യവ്യവഹാരസിദ്ധ്യർത്ഥം കർമ്മ

യദഹം ധനേന പ്രപഞ്ചശ്ചരാമി ധനേന ദേവാ ധനമിച്ഛമാനഃ ।
തസ്മിൻമ് സോമോ രുചമാദധാത്വഗ്നിരിന്ദ്രോ ബൃഹസ്പതിശ്ച
സ്വാഹാ ॥ 4

2.22.4. സ്തോഹാവിച്ഛേദാർത്ഥം കർമ്മ

പരി ത്വാ ഗിരേരമിഹം പരി ഭ്രാതൃഃ പരി ഷ്വസ്യഃ ।
പരി സർവേഭ്യോ ജ്ഞാതിഭ്യഃ പരിഷീതഃ കോഷ്യസി () ॥ 5

ശശ്വത് പരികുപിതേന സംക്രാമേണാവിച്ഛിദാ ।
ഉലേന പരിഷീതോന്യസി പരിഷീതോന്യസ്യുലേന ॥ 6

2.22.5 പലായിതദാസുദീനാം പുനരാഗമനഫലം കർമ.

ആവർതന വർതയേത്യേഷാ || 7 { }

Expansion for - ആവർതന വർതയേത്യേഷാ .

ആവർതന വർതയ നി നിവർതന വർതയേന്ദ്ര നർദബുദ ।

ഭൃമ്യാശ്ചതസ്രഃ പ്രദിശസ്താഭിരാ വർതയാ പുനഃ || 7

(Ref -TS 3.3.10.1)

ആ | വർതന | വർതയ | നി | നിവർതന | വർതയ | ഇന്ദ്ര | നർദബുദ ||

ഭൃമ്യാഃ | ചതസ്രഃ | പ്രദിശഃ | താഭിഃ | ആ | വർതയാ | പുനഃ || 7

ആവർതനേ നിവർതന ആവർതന നിവർതനായ സ്വാഹാ || 8

അനുപോഽഹ്വദനുഹ്യയോ നിവർതോ വോ നൃവീവൃതത് ।

ഐന്ദ്രഃ പരിക്രോശോ വഃ പരിക്രോശതു സർവതഃ || 9

യദി മാമതി മന്യാദ്ധ്യാ അദേവാ ദേവവത്തരം ।

ഇന്ദ്രഃ പാശേന സിക്തോ വോ മഹ്യമിദ്-വശമാനയാഥ്

സ്വാഹാ || 10

2.22.6 ദേഹേ ഫലദിപതനേ പ്രക്ഷാലനം.

യദി വൃക്ഷാദ്-യദൃന്തരിക്ഷാത്-ഫലമഭ്യപതത്തദു വായുരേവ ।

യത്രാസ്തൃക്ഷത്തനൂവം യത്ര വാസ ആപോ ബാധന്താം നിർ.ജ്ഞിം

പരാചൈഃ () || 11

യേ പക്ഷി॑ണ്ഃ പ॒തയ॑ന്തി ബി॒ഭൃതോ॑ നി॒ർഘൃ॑തൈഃ സ॒ഹ ।
തേ മാ॑ ശി॒വേന॑ ശ॒ശ്മേന॑ തേജ॒സോ॑നന്തു വർച॒സാ ॥ 12

ദിവോ॑ നു മാ॑ ബൃഹ॒തോ അ॑ന്തരീ॒ക്ഷാദ॑പാഽ സ്തോകോ॑
അ॒ഭൃപ॑തചി॒വേന॑ । സമ॒ഹമി॑ന്ദ്രിയേണ മ॒നസാ॑ സമാഗാ॒ം
ബ്ര॒ഹ്മണാ॑ സംപൃ॒ഞ്ചാനഃ॑ സൂ॒ക്യതാ॑ കൃ॒തേന॑ ॥ 13

2.22.7 ആഗാരസ്തൂണാവിരോഹണാദീഷു ഹോമഃ.

ഇ॒മം മേ॑ വരു॒ണ14 { } , ത॒ത്ത്വാ യാ॑മി 15 { } ,
ത॒വ്നോ അ॑ഗ്നേ 16 { } , സ ത॒വ്നോ അ॑ഗ്നേ 17 { } ,
ത॒മഗ്നേ॑ അ॒യാസി॑18 { } , പ്ര॒ജാപ॑തേ 19 { } ।

Expansion for – ഇ॒മം മേ॑ വരു॒ണ14 , ത॒ത്ത്വാ യാ॑മി15 ,

ത॒വ്നോ അ॑ഗ്നേ 16 , സ ത॒വ്നോ അ॑ഗ്നേ 17, ത॒മഗ്നേ॑ അ॒യാസി॑ 18

ഇ॒മം മേ॑ വരു॒ണ ശ്രു॑ധീ ഹ॒വമ॑ദ്യാ ച മൃ॒ധയ॑ ।

താമ॒വസ്യു॑രാ ചകേ ॥ 12 (Ref - TS 2.1.11.6)

ത॒ത്ത്വാ യാ॑മി ബ്ര॒ഹ്മണാ॑ വ॒ന്ദമാ॑ന-സ്മദാ ശാ॒സ്തേ യ॑ജമാനോ
ഹ॒വിർഭിഃ॑ ।

അഹേ॒ഡമാ॑നോ വരു॒ണേഹ॑ ബോദ്ധ്യു॒രുശ॑സ്സ മാ
ന ആ॒യുഃ പ്ര॑മോഷിഃ ॥ 13 (Ref - TS 2.1.11.6)

താം നോ അഗ്നേ വരുണസ്യ വിദാൻ ദേവസ്യ ഹേഡോഽവ
യാസി സീഷാഃ ।

യജിഷ്ഠോ വഹ്നി തമഃ ശോശുചാനോ വിശ്വാ ദോഷാപ്സി
പ്രമുഖുഗ്ദ്ധ്യസ്തത് ॥ 14 (Ref TS 2.5.12.3)

സ താംനോ അഗ്നേഽവമോ ദിവോതീ നേദിഷ്ഠോ അസ്യോ
ഉഷസോ വ്യുഷ്ടൗ ।

അവയക്ഷ്യ നോ വരുണഃ രരാണോ വീഹി മൃധീകഃ
സുഹവോ ന ഏധി ॥ 15 (Ref - TS2.5.12.3)

തമഗ്നേ അയാഽസി ।

അയാ സന്മനസാ ഹിതഃ । അയാ സൻ. ഹവ്യമുഹിഷേ ।

അയാ നോ ധേഹി ദേഷജം ॥ 16 (Ref – TB 2.4.1.9)

ഇമം മേ - വരുണ - ശ്രുധീ - ഹവം - അദ്യാച - മൃധയ ।

താം - അവസ്യഃ - ആചകേ । (2.22.7 - 14)

തത്ത്വായാമി - ബ്രഹ്മണാ - വന്ദമാനഃ - തത്- അശാസ്ത്രേ - യജമാനഃ -
ഹവിർഭിഃ ।

അഹേഡമാനഃ - വരുണ - ഇഹബോധി - ഉരുശപ്സ - മാനഃ - ആയുഃ -
പ്രമോഷീഃ । (2.22.7 - 15)

തന്നോ അഗ്നേ - വരുണസ്യ - വിദ്വാൻ - ദേവസ്യ - ഹേഡഃ - അവ -
യാസിസിഷ്ടാഃ ।

യജിഷ്ടഃ - വഹ്നി തമഃ - ശോശുചാനഃ - വിശ്വാ - ദേഷാഽസി -
പ്രമുഗ്ദ്ധി - അസ്മത് । (2.22.7 - 16)

സതന്നഃ - അഗ്നേ - അവമഃ - ദവോതീ - നേദിഷ്ടഃ - അസ്യഃ -
ഉഷസഃ - വ്യുഷ്ടൗ ।

അവ യക്ഷാനഃ - വരുണം - രരാണഃ - വീഹി മൃഡീകം - സുഹവഃ -
ന ഏധി । (2.22.7 - 17)

ത്വമഗ്നേ - അയാസി - അയാ സന് - മനസാ - ഹിതഃ ।

അയാ സന് - ഹവ്യം - ഊഹിഷേ - അയാനഃ - ധേഹി - ദേഷജം ।
(2.22.7 - 18)

Expansion for - പ്രജാപതേ 19.

പ്രജാപതേ ന തദ്ദേതാനൃന്യോ വിശ്വാ ജാതാനി പരി താ
ബഭൂവ ।

യത്കാമാസേ ജുഹുവസ്മന്നോ അസ്മു വയഃ സ്യാമ
പതയോ രയിണാം ॥ 19 (Ref - TS 1.8.14.2)

പ്രജാപതേ । ന । തത് । ഏതാനി । അന്യഃ । വിശ്വാ । ജാതാനി । പരീതി ।
താ । ബഭൂവ ॥

യത്കാമാഃ । തേ । ജുഹുവഃ । തത് । നഃ । അസ്മു । വയം । സ്യാമ । പതയഃ ।
രയിണാം ॥ (2.22.7 - 19)

സമ്രാജം ച 20 { } , വ്യാഹൃതീർ വിഹൃതാഃ || (21-23) { }

Expansion for സമ്രാജം ച 20, വ്യാഹൃതീർ വിഹൃതാഃ.

സമ്രാജം ച വിരാജം ചാഭിശ്രീര്യാ ച നോ ഗൃഹേ ।

ലക്ഷ്മീ രാശ്രുസ്യ യാ മുഖേ തയാ മാ സപ്സ്യജാമസി || 20

ശുഭികേ ശിര ആ രോഹ ശോഭയന്തീ മുഖം മമ ।

മുഖച് ഹി മമ ശോഭയ ഭൂയാച്സം ച ഭഗം കൂരു || 21

യാമാഹരജമദഗ്നിഃ ശ്രദ്ധായൈ കാമായാണൈ ।

ഇമാം താമപി നഹ്യേഹം ഭഗേന സഹ വർചസാ || 22

യദാഞ്ജനം ത്രൈകകുദം ജാതച് ഹിമവത ഉപരി ।

തേന വാമാഞ്ജേ തേജസേ വർചസേ ഭഗായ ച || 23

സമ്രാജഞ്ച - വിരാജഞ്ച - അഭിശ്രീഃ - യാ ച - നോ ഗൃഹേ ।

ലക്ഷ്മീ - രാശ്രുസ്യ - യാ മുഖേ - തയാ മാ - സപ്സ്യജാമസി ||

(2.22.7 - 21)

ശുഭികേ - ശിരഃ - ആ രോഹ - ശോഭയന്തീ - മുഖം മമ ।

മുഖച് ഹി - മമ ശോഭയ - ഭൂയാച്സഞ്ച - ഭഗം കൂരു || (2.22.7 - 22)

യാമാഹരത് - ജമദഗ്നിഃ - ശ്രദ്ധായൈ - കാമായാണൈ ।

ഇമാം - താമപി നഹ്യേഹം - ഭഗേന - സഹ - വർചസാ || (2.22.7 - 23)

യദാഞ്ജനം - ത്രൈകകുദം - ജാതം - ഹിമവത ഉപരി ।

തേന വാമാഞ്ജേ - തേജസേ - വർചസേ - ഭഗായ ച || (2.22.7 - 24)

2.22.8 അമാത്യാനാമാഭിമുഖ്യേന നീധനേ പരിധിനിധാനം.

ഇ॒മം ജീ॒വേഭ്യഃ॑ പ॒രിധി॑ം ദ॒ധാമി॑ മൈ॒ഷാം നു॑ ഗാ॒ദപ॑രോ
അ॒ർദ്ധ॑മേ॒തം ।

ശ॒തം ജീ॒വന്തു॑ ശ॒രദഃ॑ പു॒രുചീ॑സ്തീ॒രോ മൃ॒ത്യും ദ॒ധതാം॑
പ॒ർവതേ॑ന ॥ 24 (RV 10.4)

ഇ॒മം । ജീ॒വേഭ്യഃ॑ । പ॒രിധി॑ം । ദ॒ധാമി॑ । മാ । ഏ॒ഷാം । നു॑ । ഗാ॒ത് । അ॒പരഃ॑ ।
അ॒ർദ്ധം॑ । ഏ॒തം ।

ശ॒തം । ജീ॒വന്തു॑ । ശ॒രദഃ॑ । പു॒രുചീഃ॑ । തീ॒രഃ । മൃ॒ത്യും । ദ॒ധതാം॑ ।
പ॒ർവതേ॑ന ॥ (2.22.8 - 24)

(കേ॒ഷ്യസി॑ - പ॒രാചൈ॑ - ര॒ഷൗ ച॑) (K22) (28)

=====

== ശുഭം ==

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 22 Khandaas

(ഉഷ്ണേന പഞ്ചദശാ - യുർദാ ഏകവിംശതി - രാഗന്ത്രാ
 ദശ - യോഗേയോഗേ ത്രയോദശ - സുശ്രവഃ
 സുശ്രവസമഷ്ടൗ - പരി ത്വാഗ്ന - ഇമം സ്തോമ -
 മായുഷ്യ മേകാന്തവിംശതി രേകാന്തവിംശതിർ
 മയി പർവതപുരുഷഃ ഷോഡശ - ത്രയൈ വിദ്യായാ
 അഷ്ടാദശ - ധാതാ ദദാതു നോ
 രയിമേകവിംശതി - രശ്മാ ദവ ഷോഡശ - മാ തേ കുമാരം
 ത്രയോവിംശതിർ - നക്തഞ്ചാരിണശ്ചതുർദശ - യദ് ഭൂമേഃ
 ഷോഡവിംശതിഃ - കൂർകുരഃ പഞ്ചവിംശതി - രിന്ദ ജഹി
 ദ്വാവിംശതിഃ - പരമേഷ്ടസി പരമാമഷ്ടൗ - യന്മേ മാതാ -
 പൃഥിവീ തേ പാത്ര മേകവിംശതി രേകവിംശതി -
 രൂക്ഥ്യശ്ച ത്രയോവിംശതിർ - യാ ത ഏഷാഽഷ്ടാവിംശതിർ
 ദ്വാവിംശതിഃ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, Series of Khandaas :-

(ഉഷ്ണേന - ധാതോ - ക്ഥ്യശ്ച ദ്വാവിംശതിഃ)

First and Last Padam in EAK, 1st Prapaatakam :-

(ഉഷ്ണേ - പർവതേന)

ഹരിഃ ഓം

ഏകാഗ്നികാഞ്ഛഃ ദ്വീതീയഃ പ്രപാഠകഃ സമാപ്തഃ

ഏകാഗ്നികാഞ്ഛഃ സമാപ്തഃ

=== ശുഭം ===

Ekaagni Kaandam Counts 2nd Prapaatakam

	Vaakyams
Khanda 1	15
Khanda 2	21
Khanda 3	10
Khanda 4	14
Khanda 5	8
Khanda 6	19
Khanda 7	19
Khanda 8	19
Khanda 9	16
Khanda 10	18
Khanda 11	11
Khanda 12	16
Khanda 13	23
Khanda 14	14
Khanda 15	26
Khanda 16	25
Khanda 17	22
Khanda 18	8
Khanda 19	21
Khanda 20	21
Khanda 21	24
Khanda 22	28
Total →	398

Note: The difference actual counts

For Khanda 4 to 13 vaakyams are shown in korvai, but in actual count it is 14.

For Khanda 13 to 23 vaakyams are shown in korvai, but in actual count it is 24.